

Ma minden előfizetőnk egy teljes kötet regényt kap

SZOMBAT, 1934 JANUÁR 6. XXXII. ÉVFOLYAM 4. SZÁM.

20 FILLÉR

Debreceni Független Újság

politikai napilap

Ma félárú szelvényes előadások az Apolló moziban.

Hogyan lehetett volna 6 dollárért eladni a magyar buza mázsáját?

Írta: THURY LEVENTE

Bizonyára arra gondol, aki elolvasta a címet, hogy elvitettem dábumot vagy négy-öt esztendővel. Akkor voltak még ilyenfajta gondjaink, a boldog bőség idejében, amikor a gazda még teleszedte magát adóssággal, csak hogy az idők — állam által is hangoztatott — jelszavának engedelmességek: „többet termelj.” Nos, az olvasó csalódik. 1933 terméséről van szó, az aranyat érő, nagy, csoda-termésről, amelynek az ára Debrecenben csak pedzi az öt pengőt s amelyért a svájci paritásban 7 pengő és 8 között fog kapni az exporthoz jutott, tehát szerencsés gazda. Valami büvészkedés lesz tehát a 6 dolláros ár? Hiszen a dollár árfolyama ma is 3 pengő 65 fillér, a hat dolláros ár tehát azt jelentené, hogy a magyar gazda 21 pengő 90 fillérért kap a buza mázsájáért? Nem, még ennél is többet jelent, mert a dollár 5.75-ös kurzusán számítva kapna a magyar gazda a búzájáért 6 dollárt, vagyis 34 pengő 50 fillért.

Es nem különleges büvészmutatvány ez. Mindenki rájöhetett, aki a Debreceni Független Újságban elolvasta dr. Jakobovits Józsefnek Debrecen város dolláradósságainak rendezéséről szóló cikkét. Nem kevesebb volt ott elmondva, minthogy Debrecen város négymilliónégyezer dollár névértékű dollárkölcsonéit ki tudná fizetni négy millió pengővel. Annyira estek a magyarországi pénzügyintézetek által New-Yorkban jegyzett kölcsonök kötvényeinek árfolyamai és annyira esett a dollár ára. Ezeknek a kölcsonöknek a pengőértéke csaknem 24 millió pengő volt. És ma négy millióval ki lehetne fizetni a 24 millió pengőt. Viszont, mert a kamatot a névérték után kell fizetni, Debrecen város az adósságai értékének több, mint ötödrészt, évi 880.000 pengőt fizet kamatul négy millió pengős adóssága után.

Ettől már csak egy lépés az az ölet: mi lett volna, hogyha Magyarország a magyar gazdák számára nyújtott külföldi dollárkölcsonök kötvényeiért exportált volna búzát, illetve a buza kiszállítása által szerzett valutáért ilyen dollárkölcsonökövényeket hozott volna vissza?

Az eredmény a hatdolláros buzaár lett volna. Lehetnék tulreménykedő és mondhatnám, hogy több is, mint hat dolláros. Hiszen a dollárkölcsonökök dollárja már nem ér 90 fillérnél többet. Emellett a svájci export

csaknem 8 pengős árai mellett 9 dollár is kihozható. De elismerem, hogy ezért az árért a kormánynak engedelményeket kell tenni, elismerem, hogy befagyott követeléseket kellett felszabadítani. Eppen ezért számoltam egy 5.40—5.50-es buzaárral s ennek az alapján beszéltek a magyar buza 6 dolláros értesítési lehetőségéről.

Mit jelentett volna a magyar gazdának ez a buzaár?

Kapott volna ugyan a mai árfolyamon 21 pengő 90 fillért, de viszont 34 pengő 50 fillér dolláradósságot fizetett volna ki vele. Holott adósságainak kamatterhében minden 22 pengős adósság után 4 pengőt ugyanis oda kell fizetnie most. Tehát a svájci export után fizetett búzáért felét.

Mit jelentett volna ez az értékesítés a magyar közgazdasági életnek? 10 millió métermáza búzával 60

millió dollárnyi gazdaadósságot ki tudunk volna fizetni. Így, — optimista számítás szerint — kaptunk a 10 millió mázsa búzáért 70 millió pengőt. És a kifizetetlenül maradt dollár gazdaadósságok kamatjával ki kell fizetnünk belőle 25 millió pengőt. És az adósság marad a régi! A magyar közgazdasági élet tehát a tizmillió mázsa búzából mindössze 45 millió pengőt szerzett. A 6 dollár helyett 4 és fél pengőt mázsánként.

Ha az exportált búzáért dollárkötvényeket vásároltunk és hoztunk volna vissza, a magyar gazdaadósságok terhe 350 millió pengővel kevesbe lett volna meg. Ugyanannyival növekedett volna meg azoknak az adófizetőknak a száma, akiktől remélni lehet adójuk befizetését, tehát ez a 350 millió pengő, mint adózóképes nemzeti vagyon szerepelt volna. Le-

het, hogy a pengőből többet kellett volna kibocsátani a tranzakció által, de 350 millió pengővel javult volna Magyarország vagyonmérlege s a felszabadult nemzeti vagyon alátámasztotta volna valutánkat.

Ha 15 millió mázsás exportot veszünk számításba, akkor 525 millióval.

És az lett volna az igazi gazdaadósságrendezés, amely nem ró terhet senkire, sem az iparosra, sem a kereskedőre, sem a bankra, hanem nemzeti vagyont terem a fennálló valutáris és tőzsdéi viszonyok ügyes kihasználásával. Az lett volna a gazdaadósságrendezés, ha a gazda módot kapott volna arra, hogy a búzájával 35 pengős áron fizethesse az adósságait.

Bogarhátú kis kunyhókban és hajdan módos, fényes kastélyokban, akkor lett volna igazi élet, igazi boldogság s akkor jutott volna a gazdának arra is, hogy vásároljon s vásárlásával életet öntsön a halódó iparosba és kereskedőbe is.

Csak ki kellett volna használni az adott helyzetet.

Hej az a sok magyar volna, ha nem maradt volna — volna...

Ágyúkkal és szuronyerdővel vették körül az oláh király palotáját

Az új kormány folytatni fogja Duca megkezdett művét — mondta Károly királynak Tatarescu — Megingathatatlan akaratom, hogy véget vessünk minden bűjtogatásnak, minden gyűlöletkeltésnek

Bukarest, január 5. Sinajában az új kormány esküvéte után Tatarescu miniszterelnök a királyhoz beszédet intézett, amelyben ezeket mondta:

— Ez a kormány folytatása a Duca-kormánynak és folytatni akarja azt a művet, amelyet Duca megkezdett és előrevitt addig a pillanatig, amíg Felső- és az ország szolgálatában esett. Ennek a programnak a végrehajtása nyugalmat és békét tételez fel. A kormány megingathatatlan akarata, hogy fenntartsa a belső rendet, hogy véget vessen minden bűjtogatásnak, minden gyűlöletkeltésnek.

A király a következőket mondotta: — Az önök esküvéte mélyen megindító mozzanat. Helyeslem azt a fogadalmat, hogy az új kormány Duca művének és programjának folytatója akarlenni. A feladat most még nehezebb, de bízom tiszta szellemükben és elszánt akaratukban, hogy elvégezzék. Emlekeztem

önöket a másfél hónappal ezelőt mondott szavaimra, hogy nem nyilatkozatokra és elméletekre van szükség, hanem a tett ritmusára és a gyors megvalósításokra. Bizom benne, hogy egységben összeforrva és hazafias érzéstől áthatva, erélyes kézzel helyreállítják az ország rendjét, véget vetnek a pusztításnak.

London, január 5. A Reuter-iroda belgrádi jelentése szerint a január 8-ára kitűzött és rendkívül fontosnak ígérkező kisanst-értekezletet a románai viszonyok bizonytalansága miatt elhalasztották.

A News Chronicle írja: Románia egyik leggazdagabb országa lehetne Európának, tényleg azonban a legrosszabbul kormányozott ország. A vasgárdisták terrorja valóban felháborító, de másrészt ők a kifejezői az ifjúság felháborodásának a korrupt és tehetetlen kormányokkal szemben.

A Daily Mail jelenti Bécsből, hogy

még Károly román királyt is elárastják fenyegető levelekkel. A király sinajai kastélyát tűzértség és három század gyalogság őrzi. Nagyon megrendítette a király tekintélyét, hogy nem vett részt Ducának, a meggyilkolt miniszterelnöknek a temetésén.

Bukarest, január 5. A brailai egyházközség Petculescu nevű lelkészét letartóztatták. A házkutatás alkalmával bizonyítékokat találtak arra, hogy a lelkész a vasgárda érdekében nagyarányú és lelkes propagandát fejtett ki.

A vezetése alatt álló iskolákban megszervezte az ifjú vasgárda-alkulatokat és esküvel kötelezte a tagokat arra, hogy a vasgárdát semmi körülmények között sem hagyják cserben és a központtól kapott utasításokat vakon, habozás nélkül teljesítik. A feljegyzések alapján 15 gimnáziumi tanulót a pappal együtt őrizetbe vettek.

Megállapították, hogy Petculescu lei-

Debrecenbe szállítottak egy betörőt, aki varrótűt, vasszeget és nadrág-gombokat nyelt s mégsem sikerült meghalnia

Akik Debrecenből a budapesti Teleki térre szállították a lopott bicikliket

Megirtuk annakidején, hogy a rendőrség bravuros nyomozással ártalmatlanná tett egy betörőbandát, amely több betörést és lopást követett el Debrecenben. A bandában volt egy B. Z. nevű fiatalkorú suhanc is, aki a most folyó kihallgatások alkalmával beismerte, hogy egy Kelemen Ferenc nevű cipészsegéddel együtt nagyon sok kerékpárlopást követett el. A bicikliket aztán felvitték Budapestre és ott a Teleki-téren eladták.

A budapesti rendőrség elfogta Kelemen Ferencet is, aki egy éjjel a cellában öngyilkossági kísérletet követett el. Lenyelt egy varrótűt, két vasszeget, majd leszakított nyálcs gombot a nadrágról és azokat is lenyelte. Meghalt azonban nem sikerült neki, mert idejekorán észrevették tettét és bevitték a rabkórházba, ahol hamarosan meggyógyult.

Pénteken délelőtt Debrecenbe szállították.

A sváb veszedelem a közigazgatási bizottságban

Ha az egyik faj ellensége a nemzeti társadalomnak, ellensége a másik is? — Debrecen véleménye a dunántúli magyarság pusztulásáról

Debrecen város közigazgatási bizottsága pénteken délután báró Vay László főispán elnöke alatt tartotta meg rendes ülését. A polgármester időszaki jelentése kapcsán dr. Brunner Lajos rendkívül nagyfontosságú kérdésben szólalt fel, amely felszólalásra a polgármester általános nagy figyelmet kellett beszédben válaszolt.

Dr. Brunner Lajos beszéde elején kijelentette, hogy felszólalásának tárgya szorosan véve nem tartozik a közigazgatási bizottság keretébe, de általános nagy fontosságánál fogva úgy érzi, ide kellett hoznia. Rámutatott ezután arra, hogy Magyarország multibeli nemzetiségi politikája sohasem volt helyes. Mindenhova, így

Erdélyben, északon és nyugaton letelepítettek idegen népeket, engedték a beszivárgásukat.

Igy volt az oláhokkal Erdélyben, a ruthénekekkel északon és a németekkel nyugaton. Ugy, hogy amikor a háború bekövetkezett, a háború csak szentesítette a foglalást. Ennek következménye lett, hogy nemcsak az ellenségek, de azok is, akik szövetségesek voltak, letörték egy darabot, az úgynevezett Burgenlandot Magyarország testéből. Most már azt lehetne hinni, hogy minden megmaradt talpalatnyi földterületre nagyon vigyáznak. Ezzel szemben — sajnos — a helyzet más. Ada-

tokat olvas föl egy cikksorozatból, amelyben kimutatja a cikk írója, hogy

Dunántúl a magyarság egyre fogy és a németesség szaporodik. Egy százsz politikust, akit arra vonatkozóan kérdeztek meg, hogy mi a kívánságuk, hogy mint kisebbség teljesen meg legyenek elégedve, azt válaszolta, hogy ők nem kisebbség, mert ők Németországhoz fognak csatlakozni és a magyarok lesznek a kisebbség.

Szemelvényeket olvas fel arról, hogy a dunántúli magyar vidékeken mennyire tartózkodnak a gyermekáldástól, egyes helyeken egyenesen gyűlölik a gyermekeket és a gyermekes anyákat kicsúfolják. Ennek következménye, hogy

egy falvakban a magyar népesség teljesen kipusztult.

Az erről írt cikkek mind egy-egy SOS jele a vészbe került hajóknak. Mivel látja, hogy e segélykiáltásokra illetékes helyeken semmi sem történik, ő e SOS jeleket idehozta, idekövetíti.

Dr. Vásáry István polgármester: Igaz, hogy minden ügyet, amellyel a kormányzat később foglalkozhat, ide lehet hozni, de azt hiszi, hogy ez a kérdés nem tartozik szorosan véve ide. Am ennek ellenére is nagy figyelmet érdemel. Nagyon szomorú a hely-

*Nem mind arany,
ami fénylik, nem mind nemes lámpa, ami
világít. Aranyat fényjelzéséről, jó lámpát
fényjelzéséről ismerünk meg. A fény-
teljesítmény nagyságát minden lámpán-
lumenegységekben feltüntetjük.
Csak lumenjelzettizzólámpát fogadjon el.*

TUNGSRAM

zet, de tudja, hogy a baj nem olyan mértékű, amilyenek a cikkek feltüntették. Ő is olvasott erről a dolgról igen terjedelmes munkákat, foglalkozott a kérdéssel és megállapította, hogy bizonyos célok érdekében túlozzák a dolgot. Kétségtelen, hogy

a baj fennáll, de azon hatósági intézkedéssel, parancsszóval segíteni nem lehet.

De nem állhat meg az sem, hogy a moralitás hiányára lehet visszavezetni a dolgot és hogy a társadalom külön-külön rétegeződésében külön-külön moralitást mutatna. Az egész dolognak a legelső és legjelentősebb oka a mai gazdasági helyzet. Régebben és ma is a gyermekszaporulat a szegényebb embereknél mindig nagyobb volt, mint a tehetősebbeknél. A korábban sporadikus jelenség azonban kezd általánossá válni, mert a gazdasági nyomorúság kezd mutatkozni ott is, ahol az intellektualitás, a szegénységhez szokottság eddig távol tartotta a gyermekellenességet. Ezen a dolgon

segíteni addig, amíg a gazdasági helyzet meg nem változik, nem igen lehet.

Ez a gyermekellenesség nem is elsődleges jelenség, hanem következménye más jelenségeknek, tehát ezeket a jelenségeket kell megszüntetni és akkor megszűnik a következmény is. Ugy, hogy el sem tud képzelni semmiféle konkrét javaslatot.

— Abban mindnyájan egyetértünk — folytatta a polgármester —, hogy azok nagyon szomorú jelenségek, amikre a felszólaló alludált, hogy ugyanis

annak ellenére, hogy számarányukat lényegesen meghaladó súllyal és befolyással bírnak a magyar állam struktúrájában bizonyos exponált egyéniségek révén, állandóan a panaszok, sőt nem egyszer a gyalázkodás hangján szólnak a magyar nemzeti társadalomról.

És nekünk, ha a magunk nemzeti mi-voltát meg akarjuk védelmezni és pedig azon az alapon, mint ahogy azt újabban jelszavak alapján kívánják, tudniillik faji alapon, akkor nem lehet különbséget tenni abban a tekintetben, hogy egyik vagy másik fajnak kötelessége van-e, mert ha ezen a politikai néző ponton indulunk el, akkor azt kell mondani, hogy

ha az egyik faj ellensége a nemzeti társadalomnak, akkor a másik faj éppen olyan ellensége. Különösen áll ez arra a másik fajra, amely itt nagyon fontos pozícióknak van a birtokában és gyakorlatában és mégis állandóan az elégedetlenség, vádaskodás hangján szól.

Dr. Brunner Lajos és báró Vay László főispán rövid hozzászólása után a kérdés tárgyalása véget ért.

Harmadszor talán sikerül Tóth Mária öngyilkossága

Az Augusztai-szanatórium mögött tegnap este a járókelők egy eszméletlen nőre akadtak. Azonnal bevitték a klinikára, ahol megállapították, hogy a nő minden valószínűség szerint márólugot ivott. Irataiból kiderült, hogy Tóth Mária hívják s rájöttek arra is, hogy a 24 esztendőes cselédleány azonos azzal a Tóth Máriaival, aki már három ízben követett el öngyilkossági kísérletet, de mindannyiszor megmentették az életnek. Tettének oka felől egyelőre még nem lehetett kihallgatni, mert súlyos az állapota.

Nagy riadalmat okozott a Piac uccán két megvadult ló

Pénteken este 6 órakor a Piac uccán nagy riadalmat okozott egy szánfogat. A szán elé fogott lovak valamitől megriadtak, megbokrosodtak és vágatva vonszolták maguk után a szánt, amelynek utasai rémülten sikoltoztak. A közönség menekült az útvonalról, a gyalogjáróról pedig megdöbbenve figyelték a vad rohanást. A lovak a szánt a vasúti állomás felé ragadták. Az esettel kapcsolatban a hatóságokhoz semmiféle jelentés nem futott be és így minden valószínűség szerint nem történt baleset és a lovakat sikerült végül megfékezni.

— NyUKOSz-közlemény. A NyUKOSz debreceni főcsoportja e hó 14-én délelőtt 11 órakor tartja évi rendes közgyűlését a városháza kistanácstermében, amelyre a tagokat ezennel meghívja és megjelensüket kéri. Esetleges javaslatok az alapszabályok értelmében 7-éig nyújtandók be az elnökséghez. NyUKOSz elnökség.

Gyógyszertárban kapható.

AZ APOLLÓBAN

a borzalmak filmje a:

„Zöld mérreg”

Ma, szombaton és holnap vasárnap

AZ ELSŐ ELŐADÁSOKON MÉRSEKELT HELYARAKKAL!

hétfőn féláron

szelvényes előadás keretében kerül bemutatásra.

VASARNAP DÉLELŐTT 11 ÓRAKOR ZÓNA ELŐADÁS.

Előadások kezdete: szombat és vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor, hétfőn 5, 7 és 9 órakor.

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

FÉLÁRU-SZELVÉNY
EGY SZEMÉLY RÉSZÉRE
az APOLLÓ

január 8-iki bármely előadására

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

FÉLÁRU-SZELVÉNY
EGY SZEMÉLY RÉSZÉRE
az APOLLÓ

január 8-iki bármely előadására

Öreg asszony nem vén asszony...

A SZOCIOLOGUS, A KOZMETIKUS ÉS A NŐORVOS NYILATKOZNAK ARRÓL: MI AZ OKA ANNAK, HOGY MA AZ ÖTVENÉVES ASSZONY SOKKAL FIATALABB, MINT VOLTAK A NŐK ÖTVENÉVES KORUKBAN HUSZ ÉS HARMINC ESZTENDŐVEL EZELŐTT.

A háboru óta tolódott ki a fiatalság korhatára...

A kérdés, amelyet a szociologusnak, a kozmetikusnak és a nőorvosnak feladtam és amire feleletet kértem, így hangzott:

Amikor én gyerek voltam még és Istenben boldogult öreganyám elérte életének ötvenedik esztendőjét, valamennyien hálát adtunk az Istennek, hogy megengedte, hogy ilyen magas, öreg kort elérjen. De rajta kívül a Tini néni, a Batty néni és a Malcsi néni is mind, valamennyien tisztos matróknak számítottak már ötven, ötvenöt esztendőskorukban. Abban az időben az ötvenéves asszony — igen kevés kivétellel — öreg asszonynak tekintette önmagát, fekete ruhában járt és nem telett öröme másban, csak az unokáiban.

Ezzel szemben ma: ötven éves asszonyok kedvelői és terjesztői a divatnak, ott látjuk őket a délutáni teákon és esti táncmultságokon, amint vigan ropják a mai táncokat. Flörtölnek és szerelemre gyullad még a szíviük. El nem vitatható, hogy az ötvenéves asszony ma legalább tíz, de néha husz esztendővel is fiatalabb,

férfi bőven, csak hogy a nehéz gazdasági viszonyok között a férfiak nehezen adják rá a fejüket arra, hogy családot alapítsanak. Meg aztán: a nők jelentős része is dolgozik, kenyeret keres és a dolgozó nő inkább tartja meg az önállóságát, fél — és joggal fél — attól, hogy a házasság, a család, a gyerek rendes jövedelmét vagy csökkentik, vagy végképen megakadályozzák őt abban, hogy kenyérkereső hivatását tovább is gyakorolja.

A háboru alatt idehaza maradt nők teremtettk meg alapját annak a kozmetikának, amely a nők fiatalságát bizonyos mértékben konzerválja. — Mi azelőtt csak a színpadon ismertük azt a kikészítettséget, ami ma polgárjogot nyert a legszerényebb polgári otthonban is.

— A háború vége felé, amikor az erkölcsök hihetetlen mértékben lazultak meg szerte a világon mindenfelé, a nők egy kártalpra tettek fel mindent. Hihetetlen nagy lett a konkurrencia. Mindenáron tetszeni akartak,

házasodik és feleségében talán az tetszik neki, hogy nem hódolt még a „modern kornak”. Nos, nem telik el két hónap és az ujdonsült férjnek rá kell jönnie arra, hogy: felesége már nem a régi. Két hónap mulva más asszonyt talál kikészítve a bridszasztalnál öt órai teánál, mint akit otthonhoz vezetett...

— Nem fér hozzá kétség, hogy a helyesen alkalmazott kozmetika nem árt, sőt konzerválja a nőt. A mai kozmetika csak a háború után fejlődött, azelőtt nem ismerte ezt a világ. De a háború előtti idők asszonyának, lányának nem is volt szüksége kozmetikára. Akkor divatos volt a természet okozta pir az arcon, ezt ma a kozmetika kenőcsei, pirosítói váltották fel. Akkor még a színésznőt is megszólták, ha a színpadon kívül kifestette magát, ma az iskolában a tanároknak kell elkobozni fiatal lányokat retiküljeiből a ruzst, szemöldökfestéket és arcpirosítót... És hiába való régi erkölcsű emberek felháborodása: a nők tudatára ébredtek an-

Rádió készülékek

Dinamikus hangszórók

Villanyszerelések

leggyorsabban

Borka és Biró

KOSSUTH UCCA 8. SZÁM.

Díjtalan bemutatás és felvilágosítás.

tartani jelenségeket, amiknek elmulása egyenértékű a megöregedéssel. — A nő fiatalságának elmulását elsősorban az arcon fellépő szőrösájak jelentik. Ennek megelőzése már nem a kozmetikai laboratóriumhoz tartozik, hanem a nőorvoshoz, aki helyes kezeléssel meg tudja akadályozni azt, hogy az arcon az első szőrösájak megjelenjenek. Tehát: nem tünteti el őket, hanem fiatalos működésben tartja ama szerveket, amelyek nem engedik megérkezni az öregség első hírmondóit.

— Nagyanyánk szájának szögletén ötvenéves korában már megjelent az a kis hajusz, amivel mi, unokák annyit bosszantottuk őt. A mai ötvenéves nő elmege a nőorvoshoz, medicinát kap és nem kell a tükör előtt csipesszel eltüntetnie azt, amivel a természet csöppet sem fukarkodik...

Van aztán még valami, ami kitolta a nők fiatalságának korhatárát.

Ez a sport.

A sportnak igen nagy a lelki és fizikai konzerváló hatása. Az utolsó tíz-tizenöt évben egy egészen új generáció már alkalmasabb arra, hogy gyorsabban alapítson családot. Ez a generáció már érzi a hivatást, hogy

UJ!

még nem létezett olcsóbb árak

Mintás műselyem	—78	150 cm. széles szoknyakelme	5.—
Tennisz flanel	—42	150 cm. széles kabátkelme	5.—
Szövetek	—90	140 cm. széles férfi kelme	4.50
Gyapjuszövet	1.60	Sima crepd. 92 cm. széles	2.35
		Mintás crepd. 96 cm. széles	2.50

Vásznak, asztalneműk, estélyi anyagok nagy választékban.

Radó-nál

SZATEN MAROCCIN . . P 5.30

CREPSZATEN . . . . ., 4.60

mint az ötvenéves asszony harmincnyolc évvel ezelőtt.

Amiként hogy kitolódott az emberiség általános korhatára, azonképen tolódott ki a nők fiatalságának határa is. Vajjon mi az oka ennek? Kétségkívül érdekes probléma. És talán még érdekesebbek a feleletek, amiket a szociologus, a kozmetikus és a nőgyógyász adott nekem Rómában, Párizsban, Bécsben és Pesten, ahol alkalman volt megkérdezni őket.

Minden megjegyzés nélkül az alábbiakban adom a válaszokat:

AZELŐTT: TIZENNYOLC ÉVES KORÁBAN LETT ASSZONY A LÁNYBÓL...

A szociologusnak ez a véleménye a kérdérről:

— Annak, hogy a nők fiatalságának korhatára kétséget kizáró módon kitolódott, elsősorban a háború az oka. A férfiak a harctérre mentek és az idehaza maradt nők későbbben kerültek fokozott alá. A háborus idők leányai azok, akik ma ötven év körül járnak és — fiatalok. Azelőtt a lányok husz éves korukban mentek általában férjhez. Nem tartoztak a ritkaságok közé a tizenhét, tizennyolc négy éven felüli hajadonok pedig áll-esztendőskorú menyasszonyok, a huszon-talában már vénlányoknak számítottak. A bálakon azt mondtuk rájuk, hogy: petrezselymet árulnak. A fiatalság nem vitte őket táncba...

— Ma a huszonhat éves lány is azt mondja, hogy: „ráérek még férjhezmenni” és a harminc esztendőskorú menyasszony az átlagos típus. Ma már nem az az oka annak, ami a háborúban volt, hogy: kevés a férfi. Van

az itthonmaradottaknak és a harctérről hazatérő katonáknak egyaránt.

— Azelőtt a nő harminchatéves koráig megszülte a maga hat gyermekét és fekete ruhát öltött magára, öreg asszonynak érezte magát... mert: a gyakori szülés fizikailag és lelkiileg egyaránt öregít, ámbár nyílt kérdés marad: mi előnyösebb a nőre, a gyakori szülés által okozott természetes öregedés, avagy azok a betegségek, kínok és szenvedések, amiket a szülések megakadályozása okoz... A nők ma inkább az utóbbit választják...

— A feltett kérdésre a szociologus azt válaszolja tehát, hogy: a férjhezmenés korhatárának kitolása okozta azt, hogy a nők többet törődnek magukkal, szépségüikkel, fiatalságukkal, mint azelőtt és elsősorban ez az oka annak, hogy az ötvenéves asszony ma sokkal fiatalabb, mint volt ennek-előtte. Ebből következik aztán, hogy kevesebb a szülések száma és ez is hozzájárul a fiatalság látszólagos konzerválásához...

ÉS MIT MOND A KOZMETIKUS...

— A nők ma fizikai uniformisban járnak — mondja a kozmetikus — és ez a fizikai uniformis tetszik is a férfiak nagyrészenek. A mai szomorú világban illúziót keresnek az emberek és a színpad illúzióját akarják odavarázsolni szerény otthonuk falai közé is. Gyakori eset, hogy a fiatal férj házasságának második napján nem ismeri meg odahaza ifjú nejét, amikor az kozmetika nélkül nyitja ki a szeméit az ágyban. De előfordul megfordítva is az eset. Valaki meg-

nak, hogy a kozmetika fiatalabbá teszi őket és még a munkáslányok is inkább elspórolják szájuktól a falatot, de a kozmetikában nem takaróskodnak...

— A felelet, amit kérdésre adok egyszerű: öreganyánk kozmetikai kelléktárában nem találtunk mást, csak diófaolajat, amivel hosszú copfját bekente, a mai ötvenéves nők toilettasztalának fiókjai pedig tele vannak a legraffináltabb fiatalító és szépítőszerekkel...

A NŐORVOS TETT LEGTÖBBET A NŐK FIATALSÁGAÉRT...

— Az orvosi tudomány, különösen a nőgyógyászat — mondotta feleletül a kérdésre a nőorvos — az utolsó évtizedben hatalmasat fejlődött. Különösen nagy a fejlődése a belső szekréciók hatását kutató tudománynak. Minthogy ma a petefészkek működésének méltán tulajdonítanak nagy jelentőséget, a nőgyógyászok egész csoport olyan betegséget tudnak gyógyítani, amik azelőtt okai voltak a korai megöregedésnek. Ma már hormonok hozzáadásával teljesen és tökéletesen fenn tudnak működésükben

Ha jó tüzelőanyagot akar, megbízható cégtől, úgy vásároljon a

Békési és Lőw

tűzifa- és szénkereskedőtől.

Telep: Bauffy u. 4.

Telefon: 19—45. sz.

Elsőrendű, száraz tűzifák és házi szének.

feleség és anya legyen. Ebből a generációból fizikailag egészséges és lelkiileg harmónikus ember válik. Ez a generáció van hivatva arra, hogy visszavigye a mai világot abba a korba, amikor talán korábban lettek öregebbek a nők, de boldogságukat tovább tartották meg.

Most igaz az, hogy: az ötvenéves nő ma fiatalabb, mint volt a nagyanyánk ötvenéves korában, de ennek a nőnek az életből hiányzik a nagyanyáink harmonikus, csöndes életének tiszta boldogsága...

Kérdés: mi ér többet...

(P. J.)

A FÜGGETLEN UJSÁG hírdetési mindig eredményesek!

A HIDEGVÉRŰ BORBÉLY

Egy gazdag angol partra száll Calaisban. Fodrászt hívat.

A fodrász megérkezik. Így szól hozzá a gazdag angol:

— Kedves barátom, figyelmeztetem, hogy a bőröm nagyon érzékeny. Itt van egy arany, ha megborotvál anélkül, hogy megvágna. Itt van ez a két pisztoly is. Ha megkarcol, azonnal golyót röpít a fejébe.

— Ne tessék félni, mylord.

A fodrász nyugodtan borotválja az angolt. Amikor elkészült, az angol kíváncsian érdeklődik:

— No, nem félt a pisztolyoktól?

— Nem, mylord.

— És miért nem?

— Mert ha megkarcoltam volna mylordot, azonnal el is vágta volna a nyakát.

Megrendezi a Független Ujság a debreceni műkedvelők versenyét

Melyik a legtehetségesebb, legügyesebb, legtelkészültebb műkedvelő-gárdája Debrecennek?

Pártatlan zsűri dönti majd el a debreceni műkedvelők rangsorát, amelynek arányában osztjuk ki az értékes díjakat és okleveleket

Alig van a magyar vidéknek még egy olyan városa, amelyben annyi szorgalmas, tehetséges, lelkes műkedvelő volna, mint Debrecenben.

A magyar szónak, a magyar dalnak, a magyar művészetnek aligha vannak lelkesebb és önzetlenebb közkatonái a műkedvelőkénél.

A műkedvelő nem pénzért tanul, nem pénzért játszik. A műkedvelőnek a színpad, a szereplés nem kenyeret, megélhetést jelent, hanem nemes passziót, amelyben gyönyörűséget talál és amellyel másokat is gyönyörködtet.

És sulyos tévedés az, mintha a műkedvelő színpad ellensége vagy versenytársa lenne a hivatásos színészek otthonának. Ellenkezőleg. A műkedvelő előfutárja, heroldja a hivatásos színjátszásnak, mert munkájával színházi igényeket kelt azokban a tömegekben is, amelyek azelőtt nem érdeklődtek semmiféle színjáték iránt. De ezenfelül meggyújtják a színjátszás táklyáit azokon a sötét, elmaradt külsőségi területeken, ahol valóságos missziót teljesítenek működésükkel, mert a kultúra és művészet szépségeihez hozzájuttatják a legszegényebb, legelmaradottabb lakosságot is.

A műkedvelő szabad óráit, lelkesedését, ambícióját áldozza fel a színpadért. És ha kell: anyagi áldozatokat is hoz. Ruhát, kosztümöt, jelmezt csináltat szűkös garasából; diszletet fest, színpadot ácsol.

Ha a műkedvelőkről esik szó: emeljünk előttük kalapot. Mert hősök, anélkül, hogy leszüretelhetnének a dicsőség mézét és mecenások, anélkül, hogy valaha ellenértéket remélhetnének az áldozataikért.

Nélkülük szegényebb, sivárabb, kietlenebb lenne a mai magyar élet.

* * *

A műkedvelőknek nincs pénzük drága plakátokra, öles újsághirdetésekre, káprázatos diszletekre, hatalmas zenekarokra.

Csendben, szerényen, meghúzódva dolgoznak és alkotnak.

A közönségük: egy-egy kisebb-nagyobb számú baráti, rokoni kör, vagy legfeljebb egy-egy szűk városrész közönsége.

Ki bátorítja, ki lelkesíti, ki istápolja őket? Szinte senki.

Ki vesz róluk tudomást, ki nyúl a hónuk alá, ki irányítja rájuk a nagy nyilvánosság vakító reflektorát? Szinte senki.

A Független Ujság most egy nagy hibát, egy régi mulasztást, egy fájdalmas igazságtalanságot akar pótolni, jóvátenni, amikor egész Debrecen kulturális közönsége érdeklődésének homlokterébe kívánja állítani a műkedvelő gárdákat és nemes versenyre szólítja őket.

Ezzel a versennyel friss lendületet szeretnénk nyújtani a debreceni műkedvelőknek. Az a célunk, hogy a lehető legrövidebb időtartam alatt ösztönözzük őket és méltó, maradandó jutalmat adjunk a legkiválóbbaknak.

A szervezkedési munkát a legszélesebb területen máris megkezdjük és gondoskodni fogunk arról is, hogy az erkölcsi dicsőségen felül anyagi nyereségben is részesüljenek azok a derék műkedvelő társaságok, amelyek indulni fognak a versenyen.

A verseny körülbelül négy hét múlva kezdődik és mintegy 4-6 hétig fog tartani.

A Független Ujság akciójának részletes ismertetésére néhány napon belül rátérünk.

Debreceni műkedvelők, szerencse fel!

Titokzatos munkástoborzás folyt Debrecenben egy ismeretlen vállalat részéről a hatóságok előtt ismeretlen tiszaszabályozási munkálatokra

Császári és királyi kamarás igazgató és munkatársai irodájukat hirtelen becsukva s bérfizetés nélkül otthagya megszüntették felvételeiket

Néhány héttel ezelőtt óriási feltűnést keltett a debreceni munkanélküliek körében az a hír, hogy egy budapesti vállalat munkásokat fog szerződtetni a Tiszaszabályozás munkálataihoz.

A hatóságok erről a tervről semmit sem tudtak,

annál nagyobb meglepetés volt tehát, amikor december utolsó napján három úr érkezett Budapestről Debrecenbe, akik közül az egyik császári és királyi kamarásnak mondotta magát. Ő volt az igazgatója annak az állítólagos vállalatnak, amely a munkálatokat végeztetni fogja és kíséretével, egy tisztviselővel és egy

irodakísasszonnyal azért jött Debrecenbe, hogy munkásokat toborozzon. A méltóságos igazgató megjelent a rendőrségen, ahol szabályszerű okmányokkal igazolta magát, majd másnap felkereste Balla Bélát, a hatósági munkaközvetítő intézet igazgatóját. Elmondotta, hogy

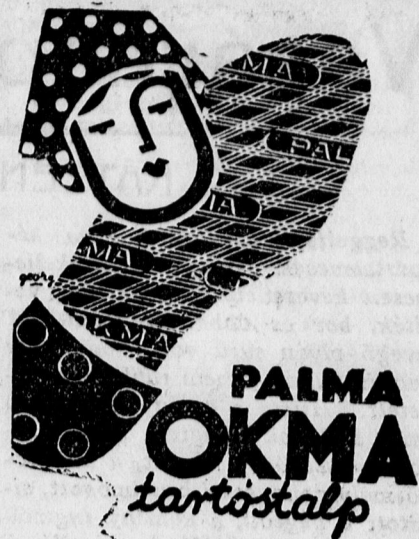
több száz, talán több ezer munkásra van szüksége Debrecenből és a környékről,

akiket a Tokaj és Szolnok között kiterjedő szabályozási munkálatoknál alkalmaznának. Balla Bélának természetesen első dolga volt a hatóságokhoz fordulni

ebben az ügyben, amely eléggé különösnek tünt fel előtte s azt a választ kapta, hogy

a rendőrség előtt sem tisztázott még teljesen a dolog és a nyomozás folyik, hogy létezik-e valóban ez a vállalat, vagy sem.

Balla igazgató ekkor közölte a császári és királyi kamarással, aki azt állította, hogy a vállalat élnoke egy Budapesten élő gróf, hogy csak azokat a munkásokat alkalmazhatja, akiket ő, vagyis a hatósági munkaközvetítő intézet ajánl, mert azt nem engedheti meg, hogy olyan emberek toborozzanak munkára napszámo-

**PALMA
OKMA
tartóstalp**
nem ázik át,
tartóssága csodával határos
Az én talpam Okmatalp
Kevés pénzért soká tart

sokat, akiknek erre nincs hatósági engedélyük. Balla Béla igazgató ezt a kijelentést már annak az alapján vette meg a cs. és kir. kamarás előtt, hogy a hatóságoktól azt az információt nyerte: a Terra című vállalat ellen eddig még semmiféle adatot nem sikerült szerezni.

Közben azonban az történt, hogy a munkanélküliek nagy tömege tudomást szerzett arról, hogy a Terra néhány tisztviselője Debrecenbe érkezett, sőt irodát is állított fel az egyik József kir. herceg uccai házában.

Az irodát hatalmas tömegek rohanták meg és a munkások százai ajánlkoztak a vizszabályozó munkálatokra.

Igy történt aztán, hogy amikor a cs. és kir. kamarás ismét felkereste a munkaközvetítő igazgatóját, közölte vele, hogy most már vis major előtt állnak, mert

322 munkás jelentkezett náluk, akiket fel is vettek a listára.

A munkásokat pedig már nehezen lehetne elbocsátani, hiszen

megcsináltatták igazolványfényképeiket, sőt orvosi vizitén is voltak, ami szintén pénzbe került.

A Terra ugyanis megkövetelte a munkásoktól, hogy orvosi bizonyítványt és fényképet vigyenek magukkal s csak ennek alapján csinálják meg a szerződést.

Balla igazgató kijelentette, hogy ezeket most már kénytelen tudomásul venni, de a jövőben csak olyan embereket alkalmazhat a vállalat, akiket ő ajánl.

Közben azonban a rendőrség folytatta a nyomozást és ennek alapján különös dolgok derültek ki. Megállapították ugyanis, hogy

a Terra című vállalatnak Budapesten egyáltalán nincs irodája.

A császári és királyi kamarás, aki Balla igazgatónak megígérte, hogy egy napon belül választ fog adni ajánlatára,

elutazott Debrecenből és azóta nem jelentkezett. A Debrecenben nyitott irodát is becsukták, fizetés nélkül otthagyták és megszüntették a munkásfelvételeket.

Miután a dolog egyre zavarosabbá válik, a rendőrség még nagyobb erővel folytatja tovább a nyomozást és remélhető, hogy hamarosan tisztázódik ez a különös ügy.

A detektívek pénteken megjelentek a Terra egyik tisztviselőjének szállóbeli lakásán s ott megállapították, hogy az illető azonos egy más néven ugyanezen ügyben Debrecenben szereplő egyénnel. A tisztviselő előadta, hogy tévedésből került a másik név a szálló vendégkönyvébe. A tisztviselő ma el akart utazni Debrecenből, de a detektívek érdeklődése után úgy döntött, hogy Debrecenben maradjon.

Vasárnapi terefere

KATZENJAMMER

Reggeltáj, hat óra felé, a káposztalevesek savanyu illata kellemesen keveredett el a parfüm, veríték, bor és dohányszagokkal. A levegő olyan sűrű volt, hogy már nem is vágni, hanem robbantani lehetett. Huzta a cigány, nyuzta a jazz, a dobok döngtek, a szakszofon nyöszörögve búgott, a nagybőgő mély zokogással brummogott, sikított a hegedű, a kemény ingmellek horpadozni kezdtek, a gallérok megroggyantak, a fehér szmokingmellényre ráfreccsent a vörösbőr, a manzetta beleért a feketés csészealjba, a nők fehérremázolt hátán a trópusi hőségtől kezdő pattanások piroslottak fel, a temérdek cigaretától megkeseredett a szájját, a kolbászos bablevések forrongani kezdtek a gyomor mélyén, a parketten félajultan csoszogtak a párok és ekor vége lett az egész Szilveszternek. A pincérek vágatni kezdtek a szódabirka-karóval, divatbajött a sör és a szikviz, az emberek unatkozva, szinte ellenségesen nézték egymást, szerettek volna egy pillanat alatt levetkezve az ágyba repülni, a főurak alig győzték az aszpírineket kiszolgálni, mindenki ásitásokkal küzdött s gyakran az ásitás erősebb volt az ellenigyekezetenél.

Feltartózatlanul befutott a katzenjammer. A közönség pánik-szerűen fizetett és menekült. Annyi szomorú, józan, kiábrándult ember még nem járt a debreceni uccákon, mint 1934. január 1-ének a korreggelén. A langyosra fordult időben híg latyak borította a járdát, vékonyka köd ereszkedett a városra, nyomorult és poshadt téli reggel volt. Mintha az egész városnak gyomorégése lett volna...

Pedig látszólag egészen jól kezdődött. Régen volt olyan mohó készülődés a szilveszteri murizásra, mint épen most. Az emberek belsőleg már hónapok óta tartalékolták a dühödöt mulatási kedvet. Mindenki előre elhatározta, hogy most aztán elengedik a gyeplőt és legalább egy éjszakára ráterítik a féktelen mámor rózsaszínű leplét komisz kis gondjaira, fulasztó nagy bajaira, válságaira, csalódásaira, vívdásaira. A jogcim adva volt: Szilveszter. Soha több okkal és joggal nem menekültek az alkohol érzéstelenítő injekciójához, mint a múlt esztendő utolsó éjszakáján. Soha nem látszott olyan kívánatosnak, célszerűnek a részegség, mint 1933. végén. Feledni, elmerülni, felszabadulni! — ez volt ennek a Szilveszter-éjszakának a ki nem mondott jelszava, hiszen az őszentendőben jóformán csakis olyan élményeink voltak, amelyeket elfelejteni, amelyek elől elmerülni s amelyek alól felszabadulni — ha csak egy éjig is — több volt, mint kívánatos. Megváltás lett volna.

A vendéglők, kávéházak felkésztültek: minden lábas a tüzhely fellett rotyogott, a pincét megrakták

italokkal és felszerelték a hangulatvilágítást. Az asszonyok és lányok is felkészültek: megkorrigáltatták a szemöldöküket, kisüttették a frizurákat, befestették a hajvörösrre a körmeiket, kiborotvtatták hátul a nyakukat s az estélyi ruháikon, a tavalyihoz képest hátul 10—15 centivel mélyítették a dekoltázst, mert elsodró szekszeppillel akarták kezdeni az új évet s ezért feltárták a legalsó csigolyacsontjukat is. A férfiak kitisztították a szmokingot, új zoknit vásároltak, a fodrásznál leköttették a hajukat és ha kellett: előlegből, vagy a hitelezők pénzéből, vagy baráti kölcsönből, vagy friss zálogcédula révén előkaparták a tobzódáshoz szükséges alapötökét.

Este 9-re már az alkéményseprők is beöltöztek kosztümjeikbe. A cigány is gyantázott, a jazz is zötyögni kezdett és negyed tiz tájban széles e határban felharsant az az édesbus ősi magyar dal, amelyet bizonyára Árpád honszerzői hoztak magukkal Etelközből:

A babám budakeszi,
A száját odateszi,
Hol a puszi vár...

Szabályosan kezdődött Félelmetes pontossággal. Majdnem előírászerű gondossággal.

Csuhaj!

Mindamellett rossz ómen volt, hogy a vacsorák már a startnál elapadtak. A bőséges menük helyett tulnyomórészt virslik, trapista-sajtok, kispörköltök és tortaszeletek húzódtak meg az ezüsttálakon; a pukkanó pezsgők és a finom aszúk, szamorodnik előkelő pozícióit pedig elfoglalta a kádárka, a rizling és a teméntelen csöveszoda. Imitt-amott feltűnt egy-egy márkás butélia bor, mégtrikában szerephez jutott a pezsgő is, de a pezsgőző asztalok percek alatt a kíváncsi és irigy pillantások kereszttüzébe kerültek, a vakmerő fogyasztók szájában megkeseredett a nemes ital és gyorsan visszatáncoltak a homoki lőréhez, vagy kádárkásüvegben rendelték a folytatásokat, megvárták, míg elszáll a szén-sav, mert nem merték a pikkolós-kanállal kikeverni. Éjfél után kezdte az ezüstkupaku, hasas pezsgősüvegeket már jóformán csak egynehány jampec vagy dzsentrifók asztalán lehetett látni. Ők dicséretreméltóan dacoltak a hallhatatlan parancsszóval.

Tyuhaj!

A nők kezdetben kielégülten szórakoztak. Kinevették egymás ruháját, megszólták egymás alakját és lekritizálták egymás táncát és gavallérjait. De éjfélt után unatkozni

kezdték, a bortól migrént kaptak, a pároskolbásztól émelygést, a haszorítótól szédülni kezdtek, a füst hurutosra csipte a szemüket, a forróságtól meglazultak a műszempillák, a szemöldökfestések és az arcemallok. A parketten legfeljebb három centis riszálásokat és öt fokos fordulatokat lehetett tenni, a tolongásban letaposták a cipőiket, ráléptek a rüssökre és míg az egymás hegyén-hátán álló székeken keresztül az asztaluktól a tánchelyig vagy onnan visszaverekedték magukat, a kegyetlen széktámlák laposra préselték a lágytáji részeiket. A táncparkettnek ez az emberhustól hemzseggő tultelítettsége az elején újszerű volt, némi zsbongást, sőt hízsergést ébresztett, de aztán megszókkottá, kényelmetlenné vált s végül a mozgó, tolongó, préselő, vonagló végtagok és ellenvégtagok előlről - hátulról - jobbról - balról, felülről és alulról dagadó zürzavara bizonyos foku csömört okozott. Aki táncolt, érezte, hogy karok, combok, térdék, bokák, lapockák, keblek, vállak, vádlik és nyakak nyomódnak hozzá, surolják, lapitják, sőt dagasztják, de már képtelen megkülönböztetni a veres és bozontos férfítérdet a habfehér és zsemlegömbölyded női térdtől. Ha egy vakbél a másik vakbére nyomódott: már nem keltett örömet, biztatást. Nem volt szándékos, csak a tolongás miatt lehetett... — gondolták magukban az érdekeltek.

Ebbe a Szilveszterbe a nők fáradtak bele hamarabb.

Ihajja-tyuhajja!

A férfiak először a delnök és bakfiosok hájkirakatait osztályozták, aztán melegük lett az átkozott magas gallértól és ittak. A harmadik üvegig úgy ment minden, mint a karikacsapás. Aztán néma fejtorna kezdődött, villámgyors számolások, összeadások és szorzások, majd egyre kevesebb bor került az asztalra. A szalonspicc első jelentkezése után fokozni kellett volna a tempót, de ha lecsúszott a garaton egy-egy ex, az a bizonyos láthatatlan kis manó, amely valahol hátul a nyult-agyunkban kajánkodik elbujva, átordított a kezdő spicc vékony rabcifalán:

— Hohó, holnap hozzák a vilanyszámlát!...

Később így ingerkedett:

— Mégse rendel meg a malacsültet, mert az árából kifizetheted a havi tejszámlát!...

Csakazértis szádhoz emeltem a poharat, de a manó tulharsogta a jazz menyörgését:

— Lassan, barátocskám, hiszen a szabód holnaputánra kitűzette az árverést!...

A pincér egy újabb üveggel hozott. A manó így csepegtette az ürmöt az ürmősbe:

— Jó, jó, de mi lesz holnap Pistike tandijával... Meglásd, hazaküldik az iskolából!...

Jött a virágáruslány. A férfi már nyult volna egy szál rózsza

Pénzt takarít meg,

ha üveg, porcellán és zománcdényt az ÜVEG ÉS PERCELLÁNHÁZBAN DÉGENFELD-TÉR 9. sz. alatt szerzi be.

után. A manó megfogta a kezét.

— Inkább végy egy pár új harisnyát öngyűségének. A régi már csupa stoppolás!...

Jólesett volna még egy fekete-kávé. A manó eltanácsolta.

— Vigyázz! A házmesternek ma nem adhatz egy pengőnél kevesebbet!...

A férfi érzi, ha még egy, egyetlen üveg bort inna, fejest ugorhatna a vágyvavágyott részegség vörös, mély tavába. Már kopog a pincérnek, de a lelketlen manó közbesüvit:

— Hahaha, reggel nem rendelhetsz fát! Megfagytok otthon!...

A férfi üres szemekkel réved a tarka zsvájba. Már a nehezen szerzett szalonspicc is elszállt. Mintha kilugozták volna belőle. Rágyujt, mélyen leszívja a füstöt. Az ördögbe, a cigareta is fogytán!... Megnézi az órát. Ót. Jó volna angolosan hazalögni...

És ebben a pillanatban két ránc jelenik meg a szája mellett.

Fütyörészni kezd.

No, ennek a Szilveszternek is vége — gondolja magában. Látja, hogy az asszony is unatkozik. Megsajnálja.

— Nem akarsz táncolni, anyuskám? Hallod, angol valcer?... Gyere no, legalább táncoljunk...

A nők hajában konfetti, némely asztal felett luftballont táncoltat a ventilátor légáramlása. Kacagás, hangos beszéd, flört imitt-amott egy-egy szerencsés részeg ordít. Némi feltűnést kelt egy leány, aki halál-arcot maszkirozott magára. A tangónál lehunyt a szemét, műszempillái beárnyékolják a félcárat. Ugy néz ki, hogy a krematóriumban bátran felhasználhatnák próbahullának. Ezt is hamar megunják. A finisben már egy lélek sem fordul utána. Leégett. Amint leégett az egész Szilveszter.

1933. bomlott, huncut, sivár évének sötét denevérszárnya eltakarta, megfojtotta, lehervasztotta 1934. vídám fogadását, derüs ígérétét.

Ebből a Szilveszterből nem maradt meg más, csak a katzenjammer.

Farkas Lajos

Leszállították a városi fürdő idénybérlet árait

A városi fedettuszoda és thermálmédencék használatára jogosító idénybérlet-jegyek árát 1934. január hó 1-től leszállítottam.

A felnőttek számára 24 pengő. Gyermek részére 15 pengő. Az idénybérlet-jegy január 1-től április 30-ig érvényes.

A bérlethez arcképes igazolványt kell váltani, ennek ára 40 fillér.

A bérletjegyeket Városháza, félmelet 11. számú szoba, a fürdőgondnoknál lehet váltani.

Polgármester.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FUGGETLEN UJSAG.

Estélyi keztyűk

a legújabb modellekben, megrendelés után is

SCHÖN SANDOR-nál

Takarékosságra is!

Vannak még karrierek...

Az Angol Királynő színész-társaság-tala kedves ünnepélyt rendezett a napokban. A kávéház egyik kitűnő pincéjét, Gábort, ünnepelte a társaság. Gábornak az volt a nevezetessége, hogy soha senki sem hívta másként, csak „Gábornagy”-nak. És Gábor mosolygott ezen a megszólításon, de csak eleinte, később megszokta, sőt végül odaigment, hogy sértődött arcot vágott, ha valaki egyszerűen csak nevével szólította.

Nos hát néhány nappal ezelőtt összeült a színész-társaság, odavegyült néhány újságíró is és mindenkinek ünnepélyesen komoly volt az arca. De a legünnepélyesebb Jatzkó Rezső karmester volt, aki hatalmas paksamétát szorongatott a hóna alatt.

Csend ült meg a tájékok, nem hallatszott a színészsasztal vidám lármája. De egyszerre csak megtörte a süket némaságot Jatzkó hangja:

— Gábornagy ur!

És a következő pillanatban ott állt az asztal előtt hófehér kabátjában a népszerű Gábornagy. Mervev arccal várta, hogy mit fog rendelni a karnagy ur; kapucint vagy haboskávét? De a karnagy ur nem rendelt semmit, hanem kemény, érces hangon mondta:

— Gábornagy ur! Az Angol Királynő kávéház fővezérségének nevében tudomására hozom, hogy eddigi szolgálatai és érdemei elismerésül Gáborszernagyi rangra emeltük. Viselje rangját tisztességgel és becsülettel.

És kezét nyújtott Gábornak, aki meghatottan és a megilletődéstől némán köszönte meg egy erőteljes kézszorítással a kinevezést.

Jatzkó karnagy ezután elővette a paksamétát, kibontotta és egy színes, kifestett és gyönyörűen megrajzolt díszoklevél tünit elő. Az oklevelen a következő szöveg volt:

KINEVEZÉSI OKMÁNY!

MI

Öfensége az Angol Királynő immár 4-ik éve felkent fővezére:

Pálty Gábor pincnök urat,

ki eddig a feketekávének nevezett nedű kiszolgálásával a

Gábornagy

rangot érte el, 1934. évi január hó 1-től érdemei elismerésül

Gáborszernaggyá

nevezem ki s megengedem, hogy ezentul ezt a rangját: dupla tálcán és dupla habbal viselhesse.

Ezen kinevezés

hivatalosan kihirdettetik Thalia felkent papjai és Dehrecen tisztas polgárai előtt a Basahalmán belül.

Angol Királynő fővezérség.

Jatzkó Rezső fővezér.

Gábor csaknem sirva fakadt. Odavolt a boldogságtól.

Arra gondolt, hogy Hindenburg is Gá... azaz, izé... táborszernagy volt. Aztán remegő kezekkel magához vette a kinevezési okmányt. Azóta már be is kereteztette.

Nem kétséges, hogy az utóbbi esztendőknél ez a legragyogóbb debreceni karrierje.

(r. gy.)

Rádiósok! Vigyázat! A postaigazság felhívást bocsátott közzé, amelyben felhívta a rádiótulajdonosokat, hogy készülékeik sorsát 8-14 napon belül jelenték be. Tíz debreceni rádiótulajdonos ennek a felhívásnak nem tett eleget s ezeket most a rendőrbíró öt pengőtől ötven pengőig terjedő pénzbírással sújtotta.

A rossz idő miatt még decemberben is behordatlan répakupacok és töretlen kukorica álltak künn a földeken

Surgoth Jenő gazdasági főfelügyelő jelentése szerint, amelyet a város közgazdasági bizottságának pénteki ülésén terjesztett elő, az erős fagyok beállta előtt a mezőgazdasági munkákat mindenütt nem lehetett befejezni. Az őszi vetés nagyfokú elmaradottsága miatt a váratlanul beköszöntött erős fagyok következtében a búzával bevetett területek — az elmúlt évekhez képest — csökkentek. Debrecen város területén a búzavetés terület ezen csökkenése cca 7.5%-ra tehető, ami az 1932. évi 28,021 kat. hold területet alapul véve összesen mintegy 2100 holdat tesz ki.

Az őszi betakarítási munkákat sem tudták mindenütt bevégezni. Behordatlan répakupacok és helyenként elvétel töretlen tengeri is maradt december hóra.

A felügyelőség közvetítő irodájában 1933. év folyamán személyesen 148

egyén jelentkezett, ebből debreceni munkás volt 80, akik közül elhelyeztetett 48. Végül bejelentette, hogy a Keletmagyarországi Baromfi- és Galambtenyésztő Egyesület megrendezte VI-ik országos kiállítását nagy siker mellett. A Keletmagyarországi Baromfi Tenyésztő Egyesület igen értékes és eredményes munkát fejt ki a baromfitenyésztés fejlesztése terén, úgy hogy az egyesület elnöksége ebben a tekintetben a legnagyobb elismerést érdemli meg.

ANGOL"BAN
FRISS CSAPOLÁS
PARACELSI SÖR

Több mint 100 presbiter írta alá eddig a Maklár Károly meghívása melletti indítványt

A megüresedett debreceni református lelkészi állásra az egyház vezetősége Maklár Károly egyházkerületi lelkészi főjegyzőt hozta javaslatba, kinek meghívása egyhangúnak ígérkezik.

A meghívás felett a presbiterium fog határozni. Törvény szerint a meghívás mellett kell szavazni a presbiterium abszolút többségének, vagyis a jelenlegi 133 tag közül legalább hatvanhétnek.

A Maklár Károly mellett kibocsátott aláírási íveket már eddig is több mint 100 presbiter írta alá, de az idő rövidsége miatt még a többi presbiternek nem volt módja az aláírásra. Ugy látszik, hogy alig lesz olyan tagja a presbiteriumnak, aki a meghívási indítványt alá ne írná.

Az egyházi hivatal köréből Maklár Károly meghívása ügyében a következő információt kaptuk:

A Papp Imre választásának megsemmisítése után azonnal aláírási ívek kerültek a hívek közt forgalomba, melyben azt kérelmezik, hogy a lelkészválasztást halasszák el. Ezt a kérelmet azonban a felsőbb egyházi ha-

tóságnak nincs módjában teljesíteni, még abban az esetben sem, ha ahhoz a presbiterium csatlakoznék is. A választási eljárást ugyanis nem a helyi presbiterium intézi, hanem törvény értelmében az esperes. Már a bírói ítélet elrendelte az új választásnak azonnali megtartását, de e tekintetben világosan intézkedik a január elsején életbe lépett új egyházi törvény, mely szerint a presbiteriumnak az ítélet kézbesítésétől számított 8 nap alatt joga van valakit meghívásra ajánlani, de ha a presbiterium ezt a meghívást a kitűzött 8 nap alatt elmulasztaná, az esetben az esperes a pályázatot azonnal kibocsátani köteles. Az egyházmege esperese a hozzá intézett kérdésre írásban jelentette, hogy ezt a törvényszerű köteletséget teljesíteni is fogja. A választás elhalasztására irányuló minden törekvés tehát megdőlt az új törvény világos rendelkezésén.

A másik oldalon a hívek egy csoportja azt az érdemes helybeli lelkészt szándékozott felléptetni, aki a mult alkalommal Papp Imrével szemben ki-

DARMOL

gyermeknek és felnőtteknek

sebségben maradt és nála körülbelül ezerrel kevesebb szavazatot kapott. Az egyház vezetősége megállapította, hogy a választás elhalasztása mellett kérvényező hívek ennek a lelkésznek jelölését nem hajlandók elfogadni és azt provokációnak tekintették, ami már-már nyugvópontra jutó helyzetnek újabb elmérgesedését vonná maga után.

Ekkor vetődött fel maguk közt a hívek közt az a gondolat, hogy az elmentétek kiegyenlítése végett egy külső jelöltet kellene egyhangú meghívással a lelkészi állásra megválasztani, aki nagy tekintéllyel és elismert képességeivel úgy a debreceni egyháznak díszére válik, mint a mai kiélezett helyzetben általános megnyugvást hoz.

A hívek közhangulata csakhamar Maklár Károly kunhegyesi lelképásztorban találta meg azt a jelöltet, aki mint az egyházkerület lelkészi főjegyzője és püspökhelyettes, méltán népszerű az egész egyházkerületben és akinek kiváló képességeit, az ellentéteket elsimítani tudó szeretetteljes és békés egyéniségét általánosságban ismerik a debreceni hívek is.

Az egyház békéjét kereső hívek közhangulata így fordult a Maklár Károly jelöltsége felé és az egyház vezetőségének már nem volt más feladata, mint hogy a hívek közhangulata támaszkodva, a Maklár Károly meghívását ajánlja a presbiteriumnak. A meghívás ellen eddig semmiféle ellenmozgalom meg nem indult és így egyhangúnak ígérkezik.

Írógéplöpésért köröznek egy volt gazdatisztet

Ismeretes, hogy néhány héttel ezelőtt a debreceni KIE és MOKTAR irodahelyiségéből elvittek egy-egy írógépet. A rendőrség erőlyes nyomozást indított s most sikerült megállapítani, hogy az írógéplöpásokat egy Ráthonyi Ernő nevű volt gazdatiszt követte el, aki a hajdúböszörményi járásbírósról is ellopott egy írógépet, amelyet az egyik debreceni zálogházban értékesített. Ráthonyi Ernőt keresik a hatóságok.

— Meghívó. A Magyar Cionista Szövetség debreceni csoportja 1934 január 6-án, szombaton este 8 órakor a status-puo hitközség tanácstermében előadást rendez, melynek keretében Fábán László palesztinai benyomásairól számol be. A szövetség szeretettel hív meg minden érdeklődőt. Beléptidj nincs.

Ha a szilveszteri bemutatót nem látta mert nem kapott jegyet, SIENSEN ma, szombaton, vasárnap, vagy hétfőn megnézni

a legképrázatosabb, legragyogóbb filmoperettet: a

TÁNCOLÓ TÜNDÉREK-et az URÁNIA BANA.

Előadások: ma, szombaton és holnap, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor, hétfőn 5, 7 és 9 órakor. AZ ELSŐ ELŐADÁSOK MÉRSEKELT HELYARAKKAL!

Munkanélküliség és a közszellem

Írta: Kertész Dániel

A magyar közélet nem mer szembenézni a munkanélküliség valódi tényével. Európa minden országának van statisztikája a munkanélküliekről, csak Magyarországnak nincs. Pedig azzal, hogy nem veszünk tudomást róla, nem intézhetjük el és nem oldhatjuk meg. Amellett azt a veszedelmet is magában hordozza a megbízható adatok hiánya, hogy alkalomszerű, nagytöbbségű vagy kisebb többségű adatokat dobunk be a köztudatba, amelyeket még megcáfolni sem lehet.

Közben mulnak a napok, hetek, hónapok, évek, pedig minden elmulasztott percért kár, mert a munkanélküliség egymás után teszi betegké az élet szervezeteit. A gazdasági szervezetet, a termelést, a fogyasztást, a mezőgazdaságot, az ipart, a kereskedelmet; a társadalmi szervezetet, a családot, az egyesületeket, az érintkezés formáit, a nyugodt közéletet; s mindezeket keresztül beteggá teszi az embert. Különösen súlyos sebeket kap a fiatal ember, aki minden benyomásra érzékeny, aki még támogatást, irányítást, nem pedig könyörtelen harcot és kismizmizést vár a társadalom részéről.

Itt is, ott is ismerős fiatal arcok döbbenetnek rá arra a szomorú tényre, hogy a magyar ifjúság életbe kikerült része, egyéneiben és tömegében is teljesen magára marad a szörnyű életharcban s felőrlik a társadalmi életből való kivettség és a létlenség malomkövei között. Sors-társuk vagyok magam is és érzem a malomköveknek életenergiákat kopató forgását, pedig az öntudatos kortudat acélával burkoltam magamat és létlenségre sem jut az időmből.

Nagy reményekre jogosító, tehetős, szorgalmas, becsületes kortársam került életem nemrégiben, egyetemi végzettséggel, de teljesen rokkant testtel, rokkant szellemmel és rokkant életakarattal. A munkanélküliség törte össze úgy, hogy alig lesz belőle ember valamikor. VII. Edward angol király is sokszor panaszkodott walesi herceg korában, hogy amíg felséges unokaöccse, a német császár egy birodalmat irányít, addig ő sokkal idősebb kora dacára se csinálhat semmit. (Ennek igazságaért André Maurois felel.) Hány-szor és hány-szor ismétlődik meg ez a helyzet ma, amikor nemcsak a kortársak, hanem a fiatalabb nemzedékek szerencsésebb tagjait látja, a már szakállt eresztett munkanélküli ifjúság, az életfelelős, irányító és alkotó helyein tevékenykedni.

A munkanélküli ifjúságnál fokozottabb mértékben figyelni kell arra a társadalompolitikai elvre, hogy a munkanélküliség kérdése nem csupán kenyérkérdés.

Felelős magyar államférfi ajkáról hangzott el komoly kormánypolitikai kijelentés gyanánt, hogy Magyarországon még senki sem halt éhen. (Szomorú korszak szomorú dicsekvése.) De éppen nem erről van szó, az ember állati lényéről, hanem ami emberré, az emberi közösség tagjává teszi. Az élet mérlegének mindig két nyelve van, ahol az élet egyensúlyát csak az egyenlő terhelés biztosítja. A munkanélküliség élet-súlyát az adja meg, hogy amíg a közszellem, a ma uralkodó közszellem nem tartja erkölcselennek, hogy egyesek (nagyon sok egyesek) a megélhetésen túli jövedelmet élveznek, erkölcsi értelmezésben a szokás-jog alapján, addig nem is hangoztathatja, hogy a munkanélkülieket csak animálisan kell kielégíteni. Ha nem

valsul meg egy takarékos, puritán közszellem, ha ugyanugy él és ugyanugy reprezentál a társadalom, mint amikor nem volt válság, akkor a munkanélküliség sokszor fog vádat kovácsolni, tüntetni ellene és megoldás helyett, békés eredmények helyett, kicsikart konckokkal elégszik meg ideig-óráig, hogy a következő alkalommal még dühösebben támadjon ellene.

Az 1913. évi XXI. t. cikk 1. szakasza szerint: „Az a keresetre utalt munkaképes egyén, aki munkakerülésből csavarog, vagy egyébként munkakerülő életmódot folytat, kihágás miatt 8 naptól 2 hónapig terjedhető elzárással büntethető.” A munkára való kötelezettség az egyén társadalmi tagságából folyik, de ugyanebből folyik az is, hogy részt követel a maga számára a szükségleteinek a termelő munka eredményes-mől való biztosítására.

De nem akarok elméleti vitát folytatni. Inkább néhány pontban rámutatok azokra a szempontokra, amelyek egy egészségesebb közszellem kialakulását elősegítik. Külföldön a következő és önkéntes munkaszolgálat nemcsak pillanatnyi segítséget nyújtott a munkanélkülségre, hanem felhasználta ezeket a szükséges munkaakciókat arra, hogy ezzel is szolgálja a munkára való nevelést, a

munkaképesség fenntartását és fokozását, a munkához való akaratot. A munka teljesítése révén meggyőzte a munkanélkülit, hogy munkanélkülisége mellett is hasznos tagja a társadalomnak.

Ma már Magyarország elkésett arról, hogy megelőzze a munkanélküliség romboló hatásait. A munkanélküliségnek nem csak az egyénre van romboló hatása, hanem erkölcsi, kulturális, szociális és gazdasági következményei a közösséggel szemben is rombolólag hatnak.

A munkanélküli fiatalság magáragyagotottan vergődik és minden megnyilatkozása a társadalomellenesség képét viseli magán. A debreceni munkanélküli ifjúság megnyilatkozása is ezt mutatja. Ezt a fiatalságot vissza kell vezetni a gazdasági és társadalmi élet közösségébe.

Bulgária a katonai szolgálat módján csinálta meg a munkaszolgálatot. A gyakorlati életre való nevelés, a rendszeres iskolázás, a szociális tudat fejlesztése, gazdasági előrehaladás voltak a pillérei ennek a nagy akciónak.

Németországban, Svájcban is a munkanélküliség elleni küzdelem a kötelező és önkéntes munkaszolgálatban találta meg egyetlen lehetséges ellenszerét.

Mindez azt mutatja, hogy a munkanélküli ifjúság sorsát a közösségnek kell felvenni. Egy olyan közszellemnek kell kifejlődni, amely nem szégyeníti meg lépten-nyomon a munkanélkülit, hanem igyekszik elviselhetővé tenni azt az átmeneti időt — amely életének virágkorában jutott osztályrészül a munkanélküli ifjúságnak.

Egy húszéves szerelem romantikus epilógusa

Algirban ma a legboldogabb asszony a debreceni származású Uray Dóra, akit Afrikában vezetett oltár elé egy debreceni fiú, Müller Tamás, az idegenlégió hadnagya

Három hónappal ezelőtt a budapesti vonattal elutazott Debrecenből egy barna úrilány és az útja csak messze Afrikában ért véget, ahol már várta hűségesebb ölegénye, akivel húszesztendővel ezelőtt jegyezte el magát. A debreceni úrilánynak, Uray Dórának és az idegenlégió debreceni származású hadnagyának, Müller Tamásnak szerelmi regényét megírta akkor a Független Újság. Még a háború előtt ismerkedett meg egymással a diákleány és a diáktűz s az ismerkedésnek szerelem lett a vége. A fiatal pár, amely összesen sem volt még negyven esztendő, égő szerelemmel fogadott egymásnak örök hűséget. De mielőtt még az esküvő megtörténhetet volna, viharfellegek tornyosultak Európa felett és megkezdődött az embermilliók öldöklése. Ekkor került el hazulról Müller Tamás és életének hajója végül is a francia idegenlégióban kötött ki, ahol néhány hónappal ezelőtt neveztek ki hadnaggyá. A légió hadnagyi rangja tekintélyes fizetéssel jár s Müller Tamás ekkor már gondolhatott a házasságra is. S levelet írt húsz évvel ezelőtt eljegyzett menyasszonyának és szerelmes szavakkal hívta őt magához. És Uray Dóra ment...

A fiatalasszony most levelet küldött a Független Újság szerkesztőségének, amelyben megkapóan írja le afrikai életét.

„Kedves Szerkesztő Ur!”

Ne haragudjék, hogy olyan önző vagyok és mindjárt azzal kezdem a levelem: nem hiszem, hogy lenne nálam boldogabb asszony a földke-

rekségen. De higgye el, oly igazán boldog vagyok, szinte ki sem tudom mondani és nem találok szavakat érzéseim kifejezésére. Húsz év után találtunk egymásra férjemmel, húsz esztendő telt el azóta, hogy örök szerelmet fogadtunk egymásnak és két évtized nagy idő, de a mi szerelmünk nem lobbant el. Most is ép oly forrón szeretem férjemet, mint azelőtt és — bár nem csekély asszonyi büszkeség égbennem, amikor ezt írom — ő is valósággal rajong értem.

De kedves szerkesztő úr, nem is csoda, hogy olyan forró Afrikában a szerelem. Ahol decemberben is huszonöt fok meleg van, ott nem lehet ezen csodálkozni. Komolyan mondom, majd megfulunk a melegtől. Jobban mondván csak én panaszkodom miatta, mert a férjem már megszokta és a legkábitóbb forróságban sem jelenik meg rajta egy izzadtságocsepp sem. Én egyébként szenvedélyes korcsolyázó vagyok, képzelheti hát, hogy mennyit bántok az itteni klíma miatt. Hiszen itt az úgynevezett legerősebb „télben” is 15—20 fok a meleg, legfeljebb csak az eső esik.

Algir talán a leginternacionálisabb városa az egész világnak. Szerencsenek és arabok tömege hömpölyög az utcákon, de a monoklis angolok ép úgy megtalálhatók, mint a ferdeszemű kínaiak. És mind-egyikből sok van, nem úgy, mint más városban. Csak eszkimót nem láttam eddig, de hát azok jobban érzik magukat a fókák között, mint a trópusi égöv alatt. A forgalom is óriási és a tevé, meg ösz-

vérfogatok éppen úgy hemzsegnék, mint az autók és motorbiciklik. A villamosforgalom is hatalmas és behálózta az óriási kiterjedésű várost.

Az idegenlégió katonáinak életéről nem akarok írni, hiszen azt a borzalmas vasfegyelmet, ami ott uralkodik és azt a rettenetesen nehéz munkát, amit ott el kell végezniük, jól ismeri már a magyar közönség a hazatért katonák elbeszélései alapján. Annak ellenére, hogy több esetben történt intervenció a légióban uralkodó szigorúság enyhítése érdekében, még mindig a régi, testet-lelket gyöttrő katonák élete.

A férjem is sokat kinlódott, szenvedett, végül mégis sikerült előbbre jutni és most már hadnagyi sorban irányítja a légionistákat. Egyébként nem sokáig maradtunk itt, az uramat elhelyezték és a franciák egy indokínai tartományába költöztünk, Tonkingba. De ezt nem is bánom, mert ez magasabb fizetéssel jár.

Hatvan magyar él itt és mindnek egyetlen vágya, hogy visszakerüljön hazájába. Sok megnősült már közülök, csinos arab és francia nőket vettek feleségül, az egyik magyar katona egy néger nőt vett nőül. De nagyon jól megértik egymást, boldog házasságot élnek.

A háztartási gondok egyébként nem nagyon gyöttrik a házaspárokat, mert az élelmiszer hihetetlenül olcsó. És ami a számomra fő: egész éven át lehet kapni gyümölcsöt. Nagyon szeretem ugyanis a gyümölcsöt és rettenetesen örülök annak, hogy amikor akarok, akkor eszem sárgadinnyét, görögdinnyét, datolyát vagy banánt. És ami csak jólesik.

És csak most, levelemnek végén árurom el, hogy nagyon izgulok a hosszú úttól, amit meg kell tenni férjemmel. Tonking sokezer kilométernyire van innen és akkor még messzebb leszek az otthoniaktól, akiket szívből üdvözlök.

Öszinte híve:
Uray Dóra.

Kedveli Ön ezt az ujságot?
Barátja Ön ennek a lapnak ?
Ha igen, kérjük ajánlja barátainak is lapunkat, akik még nem tartoznak táborunkba.

Bognárnénak látomásai vannak a fogházban, papot kér és gyermeke után érdeklődik

Új gyanú: az alagi asszonybestia előbb megmérgezte férjét és csak azután darabolta fel

A védő azt szeretné bizonyítani, hogy Bognárné elmeháborodott

Budapest, január 5. Bognár Istváné gyilkossági ügyében ma olyan momentumok merültek fel a nyomozó hatóságok előtt, amelyek esetleg új fordulatot adhatnak az ügynek.

Az a gyanú merült fel ugyanis, hogy Bognárné megmérgezte és azután darabolta fel férjét.

Köves vizsgálóbíró ezért úgy intézkedett, hogy Kenyeres Balázs orvostanár és Wittrich Antal tanárságát boncolják fel a tragikusorsú Bognár István hullarészeit, azután küldjék át az Országos Vegyvizsgáló Intézetbe: nincsenek-e bennük mérgek.

A boncolás megtörtént, de nem vitte előre a nyomozás munkáját abban az irányban, hogy mi okozta Bognár István halálát?

A legfontosabb testrészt, a fejét, ugyanis hiányzik, már pedig Bognárné azt állítja, hogy a véletlenül elsült puskája ölte meg a férjét.

De az kiderült a boncolás során, hogy a halált nem a nyakon levő szúrás okozta. A nyaksérülések akkor keletkeztek, amikor Bognárné lemetszette férje fejét a törzsről.

A nyakszúrás nem okozhatott halált.

A boncjegyzőkönyvet holnap vagy holnapután küldik el a vizsgálóbíróknak. A védő egyébként érdekes beadványt fordult a váci járásbírósnak elnökhöz. Beadványában kéri, hallgassa ki a Vác-Budapest között közlekedő helyi vonat kalauzait, utasait, alagi és dunakeszi lakosokat, Bognárné családtagjait, a központi vásárcsarnok árusító asszonyait arra nézve, hogy Bognárné az utóbbi két hónapban

feltűnően zavarosan viselkedett, az elmeháborodott benyomását keltette.

Beadványában hivatkozik a védő arra, hogy az egyik budapesti vendéglős, aki Bognárnéval üzleti összeköttetésben állott és tojást, főzelékféléket adott el neki, megemlítette előtte, hogy

Bognárné az utóbbi hetekben zavarosan, eszelősen viselkedett. Tanukihallgatásokat kér a védő annak igazolására, hogy Bognárné

csak azért levelezett házasságközvetítővel, hogy a levelek férje kezébe kerüljenek és féltékenyvé tegyék őt.

Arra is tanuk kihallgatását kéri, hogy az asszony szerette a vagyont; azelőtt nagyon szerette férjét, gyermekéért rajongott, a legkitűnőbb nevelést igyekezett biztosítani neki; férjének ötször is üzletet nyitott, amely azonban mindig megbukott, mert szerinte férje elhanyagolta.

Weisz Károly védő ma a kora délutáni órákban a pestvidéki ügyészség fogházában néhány percig beszélgetett Bognár Istvánnal. Az asszony az utóbbi napokban kissé megnyugodott, de panaszkodott a védőnek, hogy

gyakran látomásai vannak.

Gyerekeiről érdeklődött — és lelkeszték. A védő el is járt abban az irányban, hogy az asszonyt keresse fel a fogház lelkesze, akitől lelkiállapotára enyhülést, vigaszt akar találni.

Dr. Baltazár Dezső püspök tart legközelebb előadást a Reform Társaságban

A magyar protestantizmus küzdelmei a területi épségért

A Debreceni Reform Társaság, mely tudományos és magasabb elvi alapokon keresi a jövő kibontakozásának útját és a napi politikától független, előadássorozattal lép a debreceni közönség elé, hogy az aktuális nagy nemzeti problémákat megvilágítsa. Eddig Juhász Nagy Sándor és dr. Auer Pál tartottak előadásokat nagy érdeklődés mellett.

A legközelebbi előadás megtartására a társaság dr. Baltazár Dezső püspököt, felsőházi tagot kérte fel, aki „A magyar protestantizmus küzdelmei a területi integritásért” címen fogja előadását megtartani január 14-ikén, vasárnap délután a Kollégium dísztermében.

Ismeretes az a szívós és lelkes

munka, melyet a magyar protestáns egyházak nemzeti nagy ideáljainkért az összeomlás óta állandóan kifejtettek. Ennek a nagy és szent tevékenységnek egyes alig ismert részleteit fogja a debreceni közönség a püspök előadásában megismerni, aki a területi integritásért folyó protestáns akciónak legfőbb irányítója és vezére, tehát a kérdést legszélesebb áttekintéssel is fogja megvilágíthatni.

Az előadás iránt bizonyára országos érdeklődés fog megnyilvánulni és lehetséges, hogy az elhangzó szavak a nemzeti célokért folyó egyházi munkának új lendületet és tartalmat is fognak adni.

Lótolvajok garázdálkodása miatt a debreceni gazdák nem tudják a Hortobágyon legeltetni lovaikat

Debrecen város közigazgatási bizottságának pénteki ülésén a rendőrségi jelentés kapcsán felszólalt Pásztor Ferenc bizottsági tag és felszólalásában a Hortobágy vagyonbiztonságáról megdöbbentő adatokat tárt fel. Beszéde elején kijelentette, hogy elmondandói nincsenek összefüggésben a debreceni rendőrséggel, amelynek működésével a város lakossága meg van elégedve és amelyről tudja, hogy hivatása magaslatán áll. Amiket el akar mondani, az a hortobágyi csendőrséggel van kapcsolatban, közelebbről, a hortobágyi őrsparancsnoksággal.

Három év óta sorozatosan történnek lólopások a Hortobágyon és egyetlen esetben sem sikerült a lovaját elfogni.

Először nem sok figyelmet fordítottak a dologra, mert hiszen a csendőrök is emberek és így megtörténhetett, hogy a lopásokat felderíteni nem tudták. Ez év elején azonban a helyzet új fordulathoz érkezett. Pásztorfogadás volt és ekkor kiderült, hogy

egyetlen csikós számadót sem lehet kapni a lólopások miatt, annyira megrendült a hortobágyi embereknek a bizalma a vagyonbiztonságban.

Az a körülmény, hogy lehetetlen szám-

adó csikóst szerződtetni,

lehetetlenné teszi a gazdáknak a Hortobágyon való legeltetését.

Nem tudják, mi a baj, hogy a terület nagy, vagy a csendőrség létszáma kevés, vagy pedig az emberekben van a hiba, de ez a tarthatatlan helyzet nem maradhat fenn tovább, ezért kéri a főispánt, intézkedjék, hogy az emberekbe a vagyonbiztonság érzése visszatérjen. Adatok is állnak rendelkezésére és azokat az ülésen kívül szívesen bocsátja a főispán rendelkezésére. Megjegyzti, hogy 1933-ban a legjobb nyolc lovat lopták el és sohasem akadtak nyomukra.

Báró Vay László főispán kijelentette, hogy a csendőrszolgálaton keresztül mindent el fog követni, hogy ez az állapot megszűnjék.

— A vármegyei számvétség új főnöke. A belügyminiszter Barh József hajdúvármegyei II. osztályú főtanácsost Bihar vármegyei számvétségéhez helyezte át és megbízta az ottani számvétség főnöki teendői ellátásával. Kiss Lajos vármegyei számvétség II. osztályú főtanácsost Bihar vármegyéből Hajdú vármegyei számvétségéhez helyezte át és a számvétség főnöki teendői ellátásával bízta meg.

— Elhújasodásnál, köszvényénél és cukorbetegsége miatt a természetes „Ferenc József” keserűviz javítja a gyomor és a belek működését és előmozdítja az emésztést. Az anyagcserebántalmak gyógyító eljárásainak több kutatója megállapította, hogy a Ferenc József viz-kúra nagyon szép eredményre vezet.

Istentiszteleti rend

Református templomokban január hó 7-én: Nagytemplom d. e. 10 óra: dr. Soós Béla, d. u. 5 óra: Kovács Árpád. Kistemplom d. e. 9 óra: Kovács József, 11 óra: Mezey Béla, d. u. 3 óra: gyermekistentisztelet: Nagy István, d. u. 5 óra: dr. Lencz G. Sándor, Kossuth ucca d. e. 10 óra: dr. Lencz G. Sándor, d. u. 5 óra: dr. Módos László. Árpád-tér d. e. 9 óra: gyermekistentisztelet: Kovács Árpád s.-lelkész, 10 óra: Baja Mihály, d. u. 3 óra: Márki Kálmán. Ispotály d. e. 10 óra: Magyar Bertalan, d. u. 5 óra: vallásos estély: Nagy Sándor. Homokkert d. e. 10 óra: Kalas Ferenc, d. u. 3 óra: Szalay Gyula th. Csapókeret d. e. 10 óra és d. u. 3 óra: Halász András. Nyúlás d. e. 10 óra: Murányi Árpád th. Ondód-Vedresdülő: Benke Tibor. Tég-láskert d. u. 3 óra: Kiss Ferenc. Sámsoni úti iskola d. u. 4 óra: Nagy Dezső th. Egyek d. u. 3 óra: Siposs Imre. Wollaffka-telep d. u. 3 óra: Kalas Ferenc. Kerekes-telep d. u. 3 óra: Szabó Gábor th. Boldogfalva-kert d. u. 3 óra: Hudák György th.

Ünnepi és vasárnapi rend a róm. kath. templomban és az iskolakápolnában. Vízkereszt ünnepén, szombaton: a szokott ünnepi rend szerint reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor csendes szentmisék. Fél 10 órakor ünnepélyes nagymisést mond dr. Beóthy György c. apát, irodaigazgató, utána prédikál Szabó Imre káplán. Délután 5 órakor litánia. Csapókeretben 10 órakor szentmisét mond és prédikál Kummergruber Emil kegyesrendi tanár. Nyilas-telepen 10 órakor Kovács Sándor káplán. Homokkertben 10 órakor Révész István káplán. Augusztá szanatóriumban 9 órakor: Somogyi Ferenc káplán.

Vasárnap: reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor csendes szentmisék. Fél 10 órakor ünnepélyes nagymise, utána szentbeszédet mond Kovács Sándor, a Katholikus Figyelő szerkesztője. Délután 5 órakor litánia. Csapókeretben 10 órakor szentmisét mond és prédikál Kummergruber Emil kegyesrendi tanár. Nyilas-telepen 10 órakor Somogyi Ferenc káplán. Homokkertben 10 órakor Szabó Imre káplán. Augusztá szanatóriumban 9 órakor Révész István káplán.

Evangélikus istentiszteletek szombaton és vasárnap. Szombaton, Vízkereszt ünnepén délelőtt 10 órakor és este 5 órakor istentisztelet ígéhirdetéssel. Prédikál mindkét alkalommal Pass László lelkész. Délelőtt külmisziói offertórium. Vasárnap d. e. 10 órakor és este 5 órakor istentisztelet ígéhirdetéssel. Prédikál mindkét alkalommal Pass László lelkész.

Templomi rend a gör. szert. róm. kath. templomban szombaton, Vízkereszt ünnepén. Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. Mise végén vízszentelés. Délután fél 4 órakor rózsafüzér ajátosság, 4 órakor vecsernye. Vasárnap az istentiszteletek sorrendje ugyanaz. A nagy szentmisén a szentbeszédet Fodor Antal s.-lelkész tartja. A vecsernye után szent-ségimádás lesz.

Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos ucca 23. szám alatt levő imaházban vasárnap d. e. fél 9-től fél 10 óráig imaáhitat, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, 11-12-ig vasárnapi iskola, délután 6-7-ig prédikáció és bibliai kereszttség, 7-8-ig az új tagok felavatása és úrvacsoraosztás. Január hó 8-13-ig minden este 7-8-ig az Evangélikus Világ Alliansz rendezésében: imaórák lesznek.

Jegyezze fel a címünket!

Nyomtatvány Könyv Klisé

szükséglete beszerzésénél forduljon bizalommal hozzánk! **Szépen dolgozunk! és jutányos áron!**

Nagy Károly és Társai

könyvnyomda • könyvkötészet • vonalozó intézet • üzleti könyv gyár. klisé mintázat

DEBRECEN, Ferenc József ut 49. TELEFON 20-18.

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap Szerkesztőségét és kiadóhivatalát: **Ferenc József út 49. Telefon: 32-12.**
 Felelős szerkesztő: **Farkas Lajos.**
 Előfizetési ár: egész évre 26,—, félévre 14,—, negyedévre 7,—, egy óra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 10 fillér, vasárnap 20 fillér.

☉ Mindentudó ☉

Ma: 1934 január 6. Szombat. Prot.: Vízkereszt, róm. kath.: Vízkereszt, izr.: Teb. 19. Semo.

Holnap: 1934 január 7. Vasárnap. Prot.: Attila, róm. kath.: Sz. Család ü., izr.: Teb. 20.

Holnapután: 1934 január 8. Hétfő. Prot.: Szörény, róm. kath.: Szörény, izr.: Teb. 21.

A polgármester fogad: Magánügyekben hétfőn és csütörtökön délelőtt 11 órától 1 óráig, közügyekben kedd és péntek kivételével minden nap délelőtt 11 órától 1 óráig.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.
 Mentők, tűzoltók, telefon: 04.

IDŐJÓSLÁS:

Megelőző északnyugati szél, sok helyen havazás és havasodás. Enyhülés.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MÚSORA

A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetítések:
 9.45: Hírek. — 11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból. — 12.30: Hírek. — 1.15: Időjárás, időjelzés. — 2.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok. — 4.45: Időjelzés, időjárás, vízállás, hírek. — 12.00: Himnusz.

SZOMBAT, január 6.

9.15: Hírek. 10: Egyházi ének és szentbeszéd a budavári koronázó főtemplomból. Szentbeszédet mond Sik Sándor Sch. P. egy. tanár. A szentbeszéd mise közben, evangélium után van. 11.15: Görög katolikus istentisztelet a Rózsákterén levő görög katolikus magyar püspöki templomból. Szentbeszédet mond dr. Krajnyák Gábor tb. kanonok, püspök. A szentbeszéd mise közben, evangélium után van. 12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 12.30: A m. kir. Mária Terézia 1. honvédelmi miniszterének zenekara. Vezényel: Fricsay Richárd. — 2: Gramofonlemez. 3: A „Rádióélet” meseórája. (Harsányi Gizi előadása.) 3.30: Palestrina-kórus. Vezényel Zsaskovszky Józsa. 4: Török Sándor novellája. 5: A Szociális Missziótársulat előadása: Farkas Edit alapító főnöknője. 5.30: Gramofonlemez. 5.30: Régi táncok. Előadja a Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. 6.30: „A Pivamenti harcok József kir. herceg naplójában.” Vitéz Somogyváry Gyula felolvasása. 7: „Esti élet a városligeti jégen.” Konferál Puhár István. 7.40: Hírek, sporteredmények. 8: Helyszíni közvetítés a Király Színházról. „Kék Duna.” Operett 3 felvonásban, 8 képpben. Szövegét írták: K. Halász Gyula és Kristóf Károly. Versek: Kulinyi Ernő. Zenéjét Strauss János műveiből összeállította és részben szerette Nagypál Béla. Rendező Tihanyi Vilmos. Vezényel Nagypál Béla. 11.15: aradi Rác Berci és cigányzenekara a Britannia színházról.

VASÁRNAP, január 7.

9.45: Hírek. 10—10.55-ig: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál dr. Ravasz László püspök. — 11—12.15-ig: Egyházi ének és szentbeszéd a kir. udvari és várplébániá templomból. Szentbeszédet mond Fölba János tábori főesperes. 12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 12.30: Gramofonlemez. 1.50: Toll Árpád és Jancsi cigányzenekara. 3: Dr. Vajda Béla: A mezőgazdasági kamarai választások. 3.45: Országos Postászenekar. Vezényel ifj. Roubal Vilmos. Közben 4.30: A szellemi munka okos beosztása. Dr. Ranschburg előadása. (Közművelődési előadás-

sorozat. 5.30: Nagy Endre vidám cseregése. A barátom autózni visz. 6: Heineemann-jazz a Britannia-színházról. 6.45: A si legendája. Kilián Zoltán előadása gramofonlemezekkel. 7.20: Beszélgetés a rádió tárgysorsjáték fonyereményének nyertesével. 7.35: A dolmány meg a rékli. Ignátz Rózsi és Köpeczi-Boócz Lajos előadástje. Rendező Köpeczi-Boócz Lajos. 8.40: Hírek, sport- és ügétversenyeredmények. 9: Operettrészletek. Előadja Huszka Rózsi, Halmos János és a Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Polgár Tibor. 10.30: Kurina S'mi és cigányzenekara a Kovacsécs-étteremből. 11.15: B. Fehér Miklós (hegedű) és No-

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1909 JANUÁR 6. SZERDA. A színház bemutatta a Gépírókissasszony című operettet nagy sikerrel. Zsigmondy Anna, Gyöngyi Jolán, Horváth Kálmán, Gyöngyi Izó és Ligeti sok tapsot arattak.

A Zenekevelők koncertjén K. Darigó Ilona dalnékesnő és Szigeti József hegedűművész szerepeltek fergeteges siker mellett.

Óriási részvét mellett temették el a 67 éves korában elhunyt Fischbein Mártont, fél Debrecen közkedvelt „Marci bácsiját”.

Erdőipar Társaság (Klebinder és Táras) Werbőczy ucca 12. sz. alatt faraktárt nyitott. A hasábfát 4, a dorongfát 3 és fél forintért ajánlja ürmérenként.

1909 JANUÁR 7. CSÜTÖRTÖK. A hivatalos ünnep miatt lapszünet.

1909 JANUÁR 8. PÉNTEK. Zsúfolásig megtelt a Bika díszterme a Vigetsten. Békés Gyula szavalt, Gyöngyi Jolán énekelte, Höfflinger Teréz dalolt, Simonovits Rézsi monológot adott elő, Mártonfalvy György színházi kar nagy saját szerzeményét zongorázta, a Perczel-nővérek modern táncokat lejtettek, Almásy Zsuzsa és Lenkei György párjátanet adtak elő, Bérczy Ernő és Báthory Marica táncoltak.

Debrecen város III. kerületének ellenzéki polgársága Degenfeld József gróf egyházközségi főgondnokot kinevezte meg a kerület üresedésébe jött képviselői mandátumával. A polgárság küldöttségében az alábbiak vettek részt: Lestyán Adorján közjegyző, Jánosi Zoltán lelkész, dr. Kenőzy Gyula orvosnővér, Latinovits Mihály főmérnök, Papp János g. kath. lelkész, Kerekes Géza g. kath. főgondnok, Szalay Béla dr. orvos, Horgonyi Károly pék, Balkányi Miklós izr. hitközségi elnök, Szendrő Sándor nagyiparos, Józsa Vince gyógyszerész, Rázsó Gyula ny. alispán, Hauer Bertalan szállótulajdonos, Peczkó Ernő dr. tanár, Nyáry Béla tanár, Balázs Bertalan dr. ügyvéd, Winkler Márton hivatalnok, Wolaffka Antal bankigazgató, Gebauer Károly gyáros, Patay József iparos, Zalányi János tanár, Winkler Jenő dr. orvos, Poroszlay László bankigazgató és Tafler Ignác nagybirtokos. Degenfeld gróf a jelöltséget elfogadta.

A Bika-szállóban Szabó Dávid vándorszínész agyonlőtte magát nagy nyomora és reménytelen szerelme miatt.

Thaly Kálmánt, Debrecen I. kerületének képviselőjét a királyi választások belső titkos tanácsossá nevezte ki. Flam Mariskát eljegyezte Krausz Márkuz Ungvárról.

Lengyel Zoltán dr. ügyvéd, a debreceni társadalom kedvelt fiatal tagja házasságot kötött Steier Szidóniával.

A József Szanatórium Egyesületnek a Royal dísztermében rendezett hangversenyén fonyes sikerrel szerepeltek: Balogh Margit, Glück Zoltán, Gyarmathy Miklós, Fischer Rezső, Stánhardt Aladár, Gyarmathy Mariska, Bihary Gizella, Debreczenszky Gusztáv, Gyarmathy Klárka és Sínka Sanyika.

1914 JANUÁR 6. KEDD. Kricsy Antal debreceni járásbíró Hajdúböszörményben föbelőtte magát. Feleségéhez intézett búcsúlevelében közli, hogy becsületstavának áldozata lett, mert nem régen megígérte feleségének, hogy többet nem mulat éjszaka, tegnapelőtt azonban, mikor neje a szüleikhez utazott látogatába, ismét mulatott.

Solymosi Elek, a kiváló színész, a debreceni színház hajdani büszkesége, Pesten elhunyt. A D. F. U-ban Hajdu Sándor gyönyörű nekrológot írt az elhunyt nagy művészeiről.

1914 JANUÁR 7. SZERDA. A színház már napok óta hirdette, hogy beszélő-film mutat be az Edison-féle kineofon segítségével. A bemutató előadón óriási közönség jelent meg, de már az első filmnél botrány tört ki, a készülék elromlott, a hang nem egyszerre exponált a képpel. A közönség javarésze felháborodottan távozott a színházról azzal a megjegyzéssel, hogy a beszélőfilm igazi megvalósítása örök ábránd marad.

1914 JANUÁR 8. CSÜTÖRTÖK. A városi tanács be akarja szüntetni a pénzügyi palota további építését, mert a színház felőli saroknál mintegy másfél méterrel ugrik ki az építkezés ezért rontja az ucca perspektíváját.

Kozmann Gusztávnak, a kiváló fényképésznek Dom Miquel braganzai herceg a „kamarai szállító” címet adományozta.

Kardos István, dr. Kardos Samu debreceni ügyvéd fia, az ismert zeneszerző és zongoraművész, jelenleg olaszországi turné van, ahol hatalmas sikereket arat.

A pénzügyminiszter Jakobovits Jenő és Eisler Jenő adóhivatali tiszteket főtisztekké nevezte ki.

1924 JANUÁR 6. VASÁRNAP. A színház a Svihák című operettet, a Vigetstenben Dorothy Philips főszereplésével a Ciklon című filmet, az Omnia Clara Kimbal Soung főszereplésével a Kasztília véreb című filmet tartja műsoron.

Hegedűs-áruház (Szent Anna 5.) trikóselymet már 69.000, velour-szővetet 78.000, ruhaselymet már 56.000 koronáért kínál méterenként.

1924 JANUÁR 7. HÉTFŐ. A rendes lapszünet.

1924 JANUÁR 8. KEDD. Jánosi Zoltán mandátumát a jobboldal megpeticionálta. Jánosi nem várta meg a peticiós eljárást lefolytatását, hanem a mandátumáról ma lemondott, tehát Debrecen III. kerületében rövidesen új választás lesz.

A Független Polgári Párt alakuló gyűlést tartott a Royal nagytermében. Hegyemegi Kiss Pál képviselő óriási beszédében ismertette az új párt céljait. Mester Lajos az iparosság csatlakozását jelentette be, Holló János pedig a szocialista munkásság üdvözlését tolmácsolta.

Gyöngyösi Viktor, aki a Csokonai-színházban évtizeden át díszletfestő-mestere volt, ma meghalt.

Frenkel Emánuelné, a jótékonyaságáról ismert úrnő, 77 éves korában elhunyt.

Szombaton, vasárnap:

„MELLÉKUCA”, amerikai vígfilm Irene Dunne, John Boles főszereplésével. Megelőzi: „Kölcsönkenyer visszajár”. Előadások: szombaton: 5, 7, 9 órakor. Vasárnap: 3, 5, 7, 9 órakor. Jegyelővétel állandóan.

♦♦♦♦♦
 váki László (zongora-brácsa).

HÉTFŐ, január 8.

6.45: Torna. Utána Gramofonlemez. 10: 1. Régi utazás a csángók földjén. Zaránd megyében. 2. Tíz perc egészségügy: Nátha és influenza. (Felolvasás). Közben: Gramofonlemez. 12.05: Seregély Irma hárfázik, Hochstrasser Ferenc fuvolázik, zongorán kísérí Polgári Tibor. 3.30: A rádió diáktévéorája. Római császárok hajói. 4: Asszonyok tanácsadója (Arányi Mária előadása). 5: A sors, a futballista és a nő. Szánthó Dénes elbeszélése. 5.30: Veres Lajos és cigányzenekara. 6.20: Német nyelvtanítás (Dr. Szentgyörgyi Ede). 6.50: Gramofonlemez. 7.30: A Filharmóniai Társaság Hangversenyének közvetítése az Operaházról. Vezényel dr. Dohnányi Ernő. — Utána körülbelül 9.45: Hírek, időjárás-jelentés. Majd: Hetényi-Heidelberg Albert-Budai Dénes-Sebő Miklós triója a Simplon-kávészől. 11: Rigó Jancsi és cigányzenekara a Nemzeti-szálló étterméből.

— Ne tegyen rossz fát a tűzre, mert jó minőségűt is kaphat Gabányi utóda, Láng Miklós cégnél, Csapó ucca 28. Telefon 24-49. Tűzifa, mindenfajta magyar szén szobafűtéshez, külföldi koks, brikett, kovácszén házhoz szállítva kicsinyben és nagyban. Debrecen legrégebbi széntepe.

— LAPUNK legközelebbi száma a szombati Vízkereszt ünnep miatt kedd reggel jelenik meg.

— Milleker professzor vetített képes előadása a székelységről. A Debreceni Székely Társaság hagyományos szokása szerint évi rendes közgyűlése alkalmából általános érdeklődést keltő szép előadások tartása által áldoz a székelyi nép és a Székelyföld híven ápoló kultuszának.

Az idei közgyűlés a szokottnál is élénk kegy várakozást kelt, mivel ez alkalommal dr. Milleker Rezső egyetemi ny. n tanár, a Tisza István Tudományos Társaság Honismertető Bizottságának elnöke tart előadást. A közgyűlés vasárnap január 7-én délután 5 órakor lesz a városháza közgyűlési termében, mikor a megnyitót dr. Darkó Jenő elnök, a Magyar Tudományos Akadémia tagja tartja, ki csak nemrégén tért haza újabb külföldi tanulmányútról.

— Lingel komplett ebédlő, háló, modern börgarnitúra olcsón eladó. Csapó u. 16.

— „Debreceni Izr. Ifjak” e hó 6-án, este fél 9 órai kezdettel Bartalis tánc-helyiségében zártkörű táncestélyt rendeznek. A meghívottakat tisztelettel elvárja a rendezőség.

— „Debreceni Izr. Ifjak” e hó 6-án, este fél 9 órai kezdettel Bartalis tánc-helyiségében zártkörű táncestélyt rendeznek. A meghívottakat tisztelettel elvárja a rendezőség.

— „Debreceni Izr. Ifjak” e hó 6-án, este fél 9 órai kezdettel Bartalis tánc-helyiségében zártkörű táncestélyt rendeznek. A meghívottakat tisztelettel elvárja a rendezőség.

— „Debreceni Izr. Ifjak” e hó 6-án, este fél 9 órai kezdettel Bartalis tánc-helyiségében zártkörű táncestélyt rendeznek. A meghívottakat tisztelettel elvárja a rendezőség.

— „Debreceni Izr. Ifjak” e hó 6-án, este fél 9 órai kezdettel Bartalis tánc-helyiségében zártkörű táncestélyt rendeznek. A meghívottakat tisztelettel elvárja a rendezőség.

— „Debreceni Izr. Ifjak” e hó 6-án, este fél 9 órai kezdettel Bartalis tánc-helyiségében zártkörű táncestélyt rendeznek. A meghívottakat tisztelettel elvárja a rendezőség.

— „Debreceni Izr. Ifjak” e hó 6-án, este fél 9 órai kezdettel Bartalis tánc-helyiségében zártkörű táncestélyt rendeznek. A meghívottakat tisztelettel elvárja a rendezőség.

— „Debreceni Izr. Ifjak” e hó 6-án, este fél 9 órai kezdettel Bartalis tánc-helyiségében zártkörű táncestélyt rendeznek. A meghívottakat tisztelettel elvárja a rendezőség.

— „Debreceni Izr. Ifjak” e hó 6-án, este fél 9 órai kezdettel Bartalis tánc-helyiségében zártkörű táncestélyt rendeznek. A meghívottakat tisztelettel elvárja a rendezőség.

— „Debreceni Izr. Ifjak” e hó 6-án, este fél 9 órai kezdettel Bartalis tánc-helyiségében zártkörű táncestélyt rendeznek. A meghívottakat tisztelettel elvárja a rendezőség.

— „Debreceni Izr. Ifjak” e hó 6-án, este fél 9 órai kezdettel Bartalis tánc-helyiségében zártkörű táncestélyt rendeznek. A meghívottakat tisztelettel elvárja a rendezőség.

— „Debreceni Izr. Ifjak” e hó 6-án, este fél 9 órai kezdettel Bartalis tánc-helyiségében zártkörű táncestélyt rendeznek. A meghívottakat tisztelettel elvárja a rendezőség.

— „Debreceni Izr. Ifjak” e hó 6-án, este fél 9 órai kezdettel Bartalis tánc-helyiségében zártkörű táncestélyt rendeznek. A meghívottakat tisztelettel elvárja a rendezőség.

Iparosok, kereskedők
 rendelőket, vevőket találnak, ha lapunkban hirdetnek!

— **Ügyvédi hír.** Dr. Bárdos Jakab ügyvéd irodáját József kir. herceg ucca 26. alá, hitközség székházába helyezte át.

— **A hentes iparosok szakosztálya** 7-én, vasárnap délelőtt 10 órakor az ipartestület helyiségében szakosztályi ülést tart a következő tárgysorozattal: 1. Évi jelentés, 2. Tisztikar kiegyezése, 3. Alapszabálymódosítás, 4. Új adótörvény ismertetése, 5. Zárszámadás és költségelőirányzat tárgyalása.

— **Analfabétatanfolyam.** Az Iskolánki-vüli Népművelési Bizottság azok részére, akik írni-olvasni nem tudnak Miklós u. 23. sz. alatt az Allami Kisegítő iskola helyiségében teljesen ingyenes tanfolyamokat létesít. Ez uton is felkéri a bizottság a gyárak, üzemek vezetőségét, valamint városunk nagyközönségét, hogy írni-olvasni nem tudó ismerőseit vagy alkalmazottjait a tanfolyamokra való jelentkezésre buzdítsák. Jelentkezni lehet 9-1 óra között a bizottság titkári hivatalában. (Miklós u. 23. sz.)

„DÉLIBÁB”
Önbortvapenge
Tóth Gyula
vasútlevelezésben

— **Böröndöt,** retikült, akta'áskát legolcsóbban a készítőnél, Feuermanál vehet, Piac u. 26. Passage.

— **Értesítés és kérelem.** Az Ispoltályi Egyházzásznben működő Fiu- és Leány Konfirmáltak Egyesülete minden vasárnap délután 3 órakor tartja összejövetelét, amikor a fiuk az egyházzászn gyülekezetü otthonában (Ispoltály-telep 12. I. em.), a lányok pedig a leánycserkész-csapat otthonában gyülekeznek össze. A vezetőség felkéri a szülöket, hogy konfirmált gyermekeiket az egyesületekbe felküldeni sziveskedjenek.

— **Gregor úriszabóságát** Darabos uccáról Püspöki palotába helyezte át. Öltönyöket, kabátokat előnyös árak mellett készít.

— **Az Országos Ügyvédszövetség** debreceni osztálya az ünnepi szünet utáni első összejövetelét e hó 9-én, kedden este 6 órakor tartja az Arany Bika földszinti olvasótermében. Ez alkalommal dr. Magyar Simon társelnök tart előadást „Az új irány hatása a német jogéletre” címen. A kartársak minél magyobb számban való és pontos megjelenését kéri az elnökség.

— **Szántónál,** Piac 81. modern kaukázusi dió ebédlő, tizenkét darabos, már 600 pengőtől.

— **Szombaton, valamint hétfőn és kedden** nem tart hivatalos órát az ipartestület. Az ipartestület elnöksége ezúton hozzá tudomására tagjainak és az ipartestülethez fordulni kívánóknak, hogy e hó 6-án, 8-án és 9-én, szombaton, hétfőn és kedden az irodahelyiségek takarítása miatt az ipartestület hivatalos órát nem tart. Hétfőn és kedden délelőtt 12 óráig munkakönyv be- és kijelentések azonban eszközöltnének. Szerdától kezdve új helybeosztás lesz, amennyiben az irodahelyiség az eddigi tanácsteremben lesz feltehető. Ipartestület elnöksége.

— **Új kölcsönkönyvtár.** Magyar-német könyvek. Olcsó díj. Gárdos könyvesbolt, Püspöki palota.

— **Az új árvaszéki elnök bemutatkozása.** Dr. Tóth Emil, Debrecen város árvaszékének nyugalmazott elnöke megleghangú levélben búcsúzott el a közgazgatási bizottságtól, amelynek pénteki ülésén dr. Tatai Zoltán, a behelyettesített új árvaszéki elnök nagy figyelemmel hallgatott beszédében ismertette programját. Rámutatott arra, hogy a lakosság tíz százaléka gyámhatósági nyilvántartásban, vagy gondozás alatt van. A mai nehéz gazdasági viszonyok és erkölcsi lemorlás mellett éppen ezért rendkívül nagyfontosságú az árvaszék munkája. Célja az lesz, hogy a munka elvégzésére minél alkalmasabbá fejlessze az árvaszéket. Ehhez kéri a közgazgatási bizottság támogatását. A bizottság helyesléssel fogadta az új elnök szavait.

D. Népszövetségi Hitelszövetkezet tüzelőanyag raktárából tessék venni tüzifát és szenet mert legolcsóbban a legjobbat veheti Maróthy Gy.-u. 24. Telefon 31-32. A híres Ózdi szén nagyraktára. — Olcsó, jó berentei szén kapható.

— **Roszsabbodott** Debrecen közegészségügyi állapota decemberben. Dr. Láng Sándor egészségügyi főtanácsos, tisztifőorvos jelentése szerint december havában a közegészségügyi állapotok roszsabbodtak. Az összes születések száma 204, az összes halálozásoké 169, a szaporodás 35, amivel a novemberi 9.95 század szaporodási arányszám 3.60 századra esett alá.

— **Tízféle jobbnál-jobb** köszvényben válogathat legolcsóbb ár mellett Grünfeldnél, Csapó 16. Telefon: 29-82.

— **Leégett dohánypajta.** Január 4-én virradóra nagy tűz pusztított Fülöp Sámson nyirtassai gazdálkodó tanyáján. Mire észrevették a tüzet, már lángokban állt a dohánnyal megrakott pajta, a magtár, az istálló és a szekérszín. A tűz lokalizálása már nem sikerült. A kár meghaladja a 3000 pengőt. A tüzeset ügyében erőlyesen nyomoznak, mert az a gyanú merült fel, hogy szándékos gyújtogatás történt Fülöp Sámson tanyáján.

— **Vízvezetékü berendezések** karbantartását kedvező feltételek mellett vállalom. Gyenes, Szent Anna u. 8. Telefon 19-37.

Mindenki kedvezményes áron vásárolhat tüzelőanyagokat a **Köztisztviselők** áruáruházában. Figyelje kirakati árainkat!

— **Csak márkázott árut** vásároljunk! A nemesfémek és drágakövek értékmérője a karát, amely a görög nyelvben a szentjánoskenyér magját jelenti. Ha valamilyen aranytárgy 14 karátos, úgy ez azt jelenti, hogy ennek minden 24 gramja 14 gram színaranyat tartalmaz. Milyen kevesen vannak, akik ékszervásárlásnál erre gondolnak, azt azonban mindenki tudja, hogy egy 18 karátos aranytárgy értékesebb, mint egy 14 karátos. Az izzólámpák vásárlásánál is szüksége van a fogyasztó közönségnek egy olyan jelzésre, melynek segítségével különbséget tehet a jobb és roszsabb minőségű lámpák között. Ezt a célt szolgálja a Tungsram lámpák az Internationális Lumen (I. Lm.) jelzés, amely az izzólámpa fényteljesítményét mutatja. Két izzólámpa közül az a jobb minőségű és gazdaságosabb, amely ugyanannyi wattfogyasztás mellett több lumenegységnyi (I. Lm.) fényt bocsát ki.

— **Orvosi hír.** Dr. Kalos Pál fogorvosi rendelőjét Hatvan u. 6. sz. (zsidó bérpalota) áthelyezte.

— **A m. kir. postaaltisztek** műkedvelő gárdája e hó 7-én, vasárnap délután 5 órakor műsoros előadást rendez, amelyen a prologot Kohajda Mancsi mondja, a színdarabokban pedig Varga Julia, Sáránci Ica, Dombi Sámuel, Steszko Marika, Balogh István, Maróthy Jolánka, Kohajda Mancsi, Baricza Áron, Szilágyi Lajos, Szilágyi Magda, ifj. Papp János, Kovács Mária, Szilágyi Vera, Halász Gyula, Kiss László szerepelnek. Belépti-díj nincs. Előadás után tánc lesz. Az előadás a postások saját székházában, Varga ucca 42. szám alatt lesz megtartva. Vigalmi bizottság.

Kézimunkáihoz csak „FUTAR” gyű Világ-gyap,ufonalat használjon.

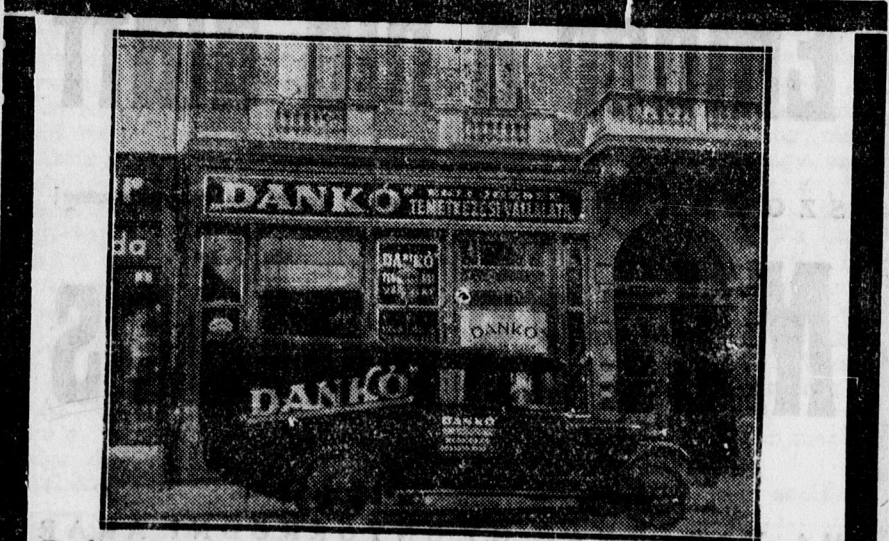
— **Cserkész-nótaest** a KIE-ben, Piac ucca 36. szám alatt. Január 7-én, vasárnap este 8 órakor újra megkezdű a KIE már eddig nagy sikerrel bevezetett nótaestjeit. Ez alkalommal cserkész-nótákról lesz szó, amikor is a cserkésznoták keletkezése, fejlődése és jelenlegi állapota lesz bemutatva. A nótaestén csak fiatal emberek vehetnek részt, belépti-díj nincs.

— **Mérlegjavítást** hitelesítéssel legutányosabban készit Garai mérlegüzem, Zsák ucca 11. Csokonai uccánál.

— **Egy havi fogház két fejfa lopásáért.** Szilveszter éjszakáján Becsei Julianna olajtűtő lakos kiment a Dobozytemetőbe és ellopott onnan két fejfát. Gyorsított eljárást indítottak a fejfatolvaj ügyében. Tegnap tárgyalta a törvényszék dr. Jankovich-tanácsa Becsei Julianna lopási ügyét, aki azzal védekezett, hogy a nagy hidegben nem tudott már mivel befűteni. Se pénze, se fája nem volt és így határozta el magát, hogy a temetőbe megy fejfát lopni. A bíróság bűnösnek mondta ki Becsei Juliannát és 1 hónapi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

— **Hócipőt, sárcipőt** tökéletesen javit Orbán, Piac ucca 7. az udvarban.

— **Nagy Gyula műhímező,** Bika épület. Vállal monogramhímzéseket, függönyök hímzését, összeállítását legolcsóbban.

Debrecen sz. kir. város szerződéses szállítója. Kossuth ucca 3. Telefon: 23-22.

TEMETÉSEK — SZALLITASOK — EXHUMALASOK. Kedvező fizetési feltételek. ●●● Dijtalan költségvetés. Tulajdonosok: **EKLI ÖRÖKÖSÖK és PUSZTAY JÓZSEF.**

Gyászrovat

Oláh Miklósné temetése szombaton délután 2 órakor lesz Köztemetőben Dankó temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth u. 3.

Karajcsövits Ilona temetése vasárnap délután 3 órakor lesz Köztemetőben Dankó temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth u. 3.

— **Méret utáni öltönyök** szövet maradékból P 35.—, elegáns kivitelben Budapesti Férfiruha Aruházban.

— **Elbírálták a kisipari és kiskereskedői hiteket.** A kamara mellett működő intézőbizottság már elbírált a kisipari és kiskereskedői kölcsönre beérkezett kérelmeket, így 10.700 pengő hitelt osztott ki. Mindenki, aki kapott hitelt, értesítést nyert.

— **Uj üzlet!** Hungária Kézimunkaház legolcsóbb mindenféle kézimunka anyagokban. Piac 66.

— **Vasárnap délelőtt lesz a Cserkészkerület ünnepélyes közgyűlése.** A Magyar Cserkészszövetség IX. debreceni kerülete január hó 7-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor tartja évi rendes közgyűlést a városháza közgyűlési termében. Ekkor fogják a „fehér szarvas” érdemrendet, valamint a kormányzó elismerő okirata díszes kiállítású példányát az illetékes cserkészbiztosítotaknak és a dzsembori érdeklőkben nagy munkát kifejtett társadalmi előkelőségek részére is átadni. A közgyűlés után társasbéd lesz az Angol Királynőben, ebéd után pedig tisztí gyűlés a ref. gimnáziumban.

— **Egyházi közgyűlés.** Az evangélikus egyház vasárnap délelőtt 11 órakor a templomban (Miklós ucca 3. szám) közgyűlést tart, melynek egyik főtárgya az egyházmegyei felügyelőre való szavazás megejtése.

— **A Székely Társaság közgyűlése.** A Debreceni Székely Társaság január 7-én, vasárnap délután 5 órakor a Városháza közgyűlési termében tart rendes évi közgyűlést. Az elnöki megnyitó beszédet dr. Darkó Jenő egyetemi ny. r. tanár mondja. Tárgysorozat után dr. Milleker Rozsó egyetemi ny. r. tanár, a székelyekről és a Székelyföldről vetített képes előadást tart. Belépti-díj nincs. Közgyűlés után közös vacsora az Angol Királynő étetrmében. (Menü 1 pengő 50 fillér, vagy étlap szerint.)

— **Ha Budapestre utazol, Parkszállóba szállj,** mert téged ott fillérekért cigányzenés kávéház, jó konyha és úri otthon vár.

— **Továbbképző ipari tanfolyamok.** A debreceni áll. fa- és fémpipari szakiskola az alábbi tanfolyamokra hirdet jelentkezést. 1. Traktorkezelő tanfolyam, kezdete január 15-én, tartama 3 hét, tandíj 15 P. 2. Asztalos ipari esti szakrajztanfolyam, kezdete január 15-én, tartama 8 hét. Összesen fizetendő díjak 3.30 P. 3. Lokomobil és cséplőgép kezelői esti tanfolyam, kezdete február 3-án, tartama 12 hét, fizetendő díj 29.30 P (részletekben). 4. Elektromos előkészítő tanfolyam, kezdete január 22-én, tartama 8 hét. Tandíj 37.30 P (részletekben is). Bővebb felvilágosítást az igazgatóság ad. (Széchenyi ucca 58.)

VENNI AKAR VALAMIT?

A Független Ujság hirdetésé biztosan hozzájuttatja a kívánt tárgyhoz.

— A MIEFHÖE Keletmagyarországi Csoportja rászoruló szegénysorsú tagjai részére szemet oszt. Felkérjük a Debrecenben időző igénylőket, hogy szegénységi bizonyítvánnyal felszerelt és kellően megindokolt kérvényüket e hó 8-áig a MIEFHÖE Diákjóléti Bizottságához (Postafiók I, 24.) annál is inkább adják be, mivel a következő félév elején leendő szénoztásnál visszamenő igényeket nem vesziünk tekintetbe. A MIEFHÖE Diákjóléti Bizottsága.

— Szörme bundák, mindenféle sücs árú legolcsóbban Kóváry szücsmesternél, Bika bérház.

Kolozsváry

HÖLGY és URI FODRASZATI SZALONJAT

ujjonnan átalakítva, fényesen berendezve

DÉGENFELD-TER 2. alá helyezve e hó 15-én

— Az Országos Orvosszövetség Debrecen Városi Fiókja január hó 7-én 12-20 óráig a városházán tartja rendkívüli közgyűlést, amelynek tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Az Országos Orvosszövetség megünnepelt elnöki és tisztikari helyeinek betöltése, valamint az O. T. B. A. ujonnan felállítandó betegsegélyező intézetére kimondott „Cavete” felett való országos szavazás. Szavazólapokat és felvilágosítást a tagoknak a szavazatszedő bizottság ad.

— A HONsz kérése. Mély tisztelettel bérjük Debrecen sz. kir. város nemes-szívű társadalmának azon tagjait, akik csoportunk részére Hadirokkant Napunk vagy karácsonyi akciónk alkalmából kifolyólag bármiféle adományt juttattak közvetve, avagy közvetlenül csoportunkhoz és azt nyilvánosan nyugtázva nem látták, hogy ezen körülményt csoportunk irodájában mielőbb bejelenteni szíveskedjenek. A nagy munkatorlás miatt esetleg véletlenül elmaradt nyugtázást ez esetben utólagosan pótolni fogjuk. Csoportelnökség.

Elárverezek Debrecenben, Bellegelő 492. sz. tanyán 1910 pengőre becsült ingóságokat, ú. m. lovak, ökrök, üszök, sertéseket 1934 január 8-án déli 12 órakor. Debrecen, 1933 december 16. Rákóczy László sk., bírósági végrehajtó.

44,800—1933. aü. sz.

HIRDETMEY.

Felhívja a városi adóhivatal a város lakosságát, hogy a város hátrában termett, vagy vidékről a város területére akár vonaton, akár tengelyen vagy postán behozott fogyasztási adóköteles cikkeket — bor, sör, hús és szeszes italokat — a behozataltól számított 24 óra alatt a városi adóhivatalnál a hivatalos órák alatt bejelenteni el ne mulassza. Közli a városi adóhivatal a város összes lakosságával azt, hogy az összes behozatalt utakat fokozott és szigorú ellenőrzés alatt tartja és a bejelentés elmulasztása jövedéki kihágást képez, minek során a mulasztó a be nem jelentett fogyasztási adóköteles cikk után járó fogyasztási adónak nyolcszoros összegéig terjedő bírsággal elmarasztalják.

Debrecen, 1933 december 21.

Városi adóhivatal.

Telefonszámunk:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

32—12.

Dr. Vásáry István polgármester a tömegsport olimpiaszát tervezi a Stadion megnyitására

Debrecennek alig volt még olyan nagyszabású megmozdulása, olyan nagy tömegeket megmozgató eseménye, mint amilyenek Debrecen büszkeségének, a Stadionnak megnyitását tervezik dr. Vásáry István polgármester és lelkes munkatársai és ezek sorában elsősorban Zöld József th. h. polgármester. Az előjelek szerint ez a sporthét óriási méretű lesz és olyan nagyszabású eseményeket produkál, amilyeneket Debrecenben még soha sem láttak.

Dr. Vásáry István polgármester nagyon helyes meglátással nem az egyéni kiválóságok bemutatására fektette a főszólyt, hanem a tömegek szereplésének, a tömegsportnak akarja biztosítani a főhelyet s ezt akarja kihangsúlyozni. Ami az egyéni kitűnőségek kiváló sportteljesítményének bemutatását illeti, ezek is olyanok lesznek, amilyeneket még Debrecenben nem láttak. A világbajnokság legelső tornászai mutatkoznak be és pedig 8 külföldi és 4 magyar kiválóság, akik nemzetközi viszonylatban is nagyszerűek. Ezen kívül minden számban sporttömegek szerepelnek. Rendkívül jelentősnek ígérkezik a honvédség sportnapja, amelyet június tizedikére terveznek s amelyet katonai sportmutatványok és játékok dominálnak.

Nem kevésbé nagyszerűnek ígérkezik a Tiszántúli Vásár sem. A tavalyi nagyszerűen sikerült és jól megrendezett kiállítással a jég már

megvan törve. Ez a kísérlet megmutatta, hogy ez a Tiszántúli Vásár nemcsak morális, hanem gazdasági eredményekkel is jár. Természetes, hogy a vásár megrendezése, előkészítése hallatlanul nagy munkát, erőfeszítést követel, de hát ilyen nagyszabású vásárt csak szívós kitartással és évről-évre fejlesztve lehet arra a nivóra emelni, amelyen állania kell.

Sem méreteiben, sem kvalitásban nem marad el a nagy debreceni hét művészi része sem, amelynek előkészítésén főként dr. Baranyi János zeneiskolai igazgató fáradozik lelkesen, nagy tudással.

Korcsolya-verseny. A DEAC korcsolyázó szakosztálya vasárnap a nagyerdei jégpályán tehetségkutató korcsolyázó versenyt rendez. Gyorskorcsolyázó versenyben 300, 1000 és 1500 méteres távon; férfi műkorcsolyázó verseny, női műkorcsolyázó verseny és vegyes páros verseny. A versenyen mindenki indulhat, nevezési díj számonként és személyenként 20 fillér. Nevezni a nagyerdei jégpálya melegedőjében lehet. A versenyen indulók beépődíjat nem fizetnek. Díjazás: I. díj: szallagos nagy ezüstérem, II. díj kis ezüstérem, III. díj: nagy bronzérem, IV. díj: kis bronzérem. A műkorcsolyázó versenyben előírt gyakorlatok nincsenek. A műkorcsolyázók 3 perces, a vegyes páros versenyzők 5 perces szabadon választott gyakorlatot végeznek. A korcsolyázó közönség a verseny ideje alatt is korcsolyázhat. A versenyt a partról díjtalanul nézheti a közönség.

A SZÍNHÁZ NEM DOLGOZHAT HANGOS REKLAMMAL!

BESZÉL A MUSOR!

Tombol a közönség!!

MA, SZOMBAT DELUTÁN fél 4-kor ZÓNA! — Legdrágább földszini jegy 80 fillér! — Az idény nagy slágere!

MINDENKINEK MEG KELL NÉZNI

Ember a hid alatt

SZOMBAT ESTE! magyar mese! — magyar zene!

Mézeskalács

(operett).

HA VASÁRNAP GYÖNYÖRKÖDNI AKAR

Itt a színház! **B** előadásban lehet!

3 órakor olcsó helyárrakkal: ORLOW (nagy operett)

6 órakor olcsó helyárrakkal: MINDEN FÉRJ!... (vígjáték)

9 órakor MÉZESKALÁCS (magyar operett)

KÖZGAZDASÁG

CSEKÉLY ÁREMELKEDÉS
A TERMÉNYTŐZSDÉN

Határidőüzlet:

Búza márciusra: 7.57, 7.56, 7.58, 7.59, 7.60, 7.65, 7.67, zárlat 7.67—7.68, májusra: 7.80, 7.78, 7.81, 7.80, 7.84, 7.88, zárlat 7.88—7.89.

Rozs márciusra: 4.41, 4.45, zárlat 4.47—4.50.

Tengeri májusra: zárlat 4.87—4.90.

Készáruüzlet:

Búza: tiszai 77 kg 7.20—7.45, 78 kg 7.30—7.55, 79 kg 7.40—7.65, 80 kg 7.50—7.75, felsőtiszai 77 kg 7.20—7.30, 78 kg 7.25—7.40, 79 kg 7.35—7.50, 80 kg 7.45—7.65.

Rozs: 3.70—3.80, takarmányárpa 7.00—7.30, sörárpa 7.75—11.50, zab 8.20—8.40, újtengeri 5.90—5.95, ótengeri 7.70—7.80, korpá 6.20—6.30.

◆◆◆

HIVATALOS
VALUTAÁRFOLYAMOK.

1 angol font 18.55—18.95, 100 cseh korona 16.95—17.07, 100 dinár 7.80—8.60, 100 dollár 357.00—367.00, 100 lea 3.42—3.46, 100 leva 4.00—4.26, 100 lira 29.90—30.20, 100 német márka 135.70—136.60, 100 osztrák schilling 78.70—80.70.

* * *

A szinarany kilója 4965—5000 pengő.

•SZÍNHÁZ•MOZI• •HANGVERSENY•

Műsor:

SZOMBAT délután fél 4-kor: *Ember a hid alatt*. Este 8-kor: *Mézeskalács*. VASARNAP délután 3-kor: *Orlow*. 6-kor: *Minden férj...* Este 9-kor: *Mézeskalács*.

HÉTFŐ este 8-kor: *Cirkuszhercegnő*. (A bérlet.)

KEDD este 8-kor: *Több mint szerelem*.

SZERDA délután 3-kor: *Orlow*. — (Zóna.) Este 8-kor: *Több mint szerelem*. (B bérlet.)

CSÜTÖRTÖKÖN délután 3-kor: *Minden férj...* (Zóna.) Este 8-kor: *Több mint szerelem*.

PÉNTEK este 8-kor: *Több mint szerelem*. (C bérlet.)

◆◆◆

— Itt a béli szezon! Modern ékszereket, ruhadíszeket párisi modellek után készít. Ékszerek, órák, ékszerutánzatok nagy választékban, raktáron. Olcsó árak! „Ékszerház”, Piac u. 40.

◆◆◆

MOZI

A ZÖLD MÉREG

Grand-Guignol, még pedig a javából. izig-véig izgalmas dráma, amely nemcsak hatásos beállításával, hanem az ötlet újszerűségével is lenyűgözi a nézőt. Csupa izgalom az egész dráma, tele robbanó feszültséggel.

Charlie Ruggers és Lionell Atwill mindvégig bravúrosan oldották meg feladatukat, de a többi szereplők is hozzájárultak a sikerhez.

Ezen kívül még egy rendkívül érdekes kalandorfilmet mutatott be az Apolló.

HÁZAT KERESNEK MEGVÉTELRE tőkeerős egyének, akik pénzüket befektetni kívánják. El akarja adni házat? Hirdessen lapunkban, biztos vevőre talál. 40 fillérért 2 napilapban jelenik meg hirdetése, ha nálunk adja fel.

**PAÁL JÓB
RIPORT-
REGÉNYE**

A VILÁG TRÓNJA

LA CITTA' DEL VATICANO...

**MAGAS FAL VESZI KÖRÜL A PÁPA BIRODALMAT, AMELY LEGKISEBB ORSZAGA A FÖLD-
NEK. AKINEK ITT DOLGA AKAD, AZ CSAK IRÁSOŚ ENGEDÉLLEL LÉPHETI AT A VATI-
KAN-ÁLLAM KAPUINAK EGYIKÉT. LÉPTEN-NYOMON MEGLEPETÉSEK ÉRIK A LÁTOGA-
TÓT: A VATIKAN-ÁLLAMBAN ALIG LEHET PAPOT LÁTNI, A HIVATALOKBAN CIVILEK
DOLGOZNAK, DE EGYETLEN NŐI ALKALMAZOTTJA SINCSEN AZ ORSZAGNAK, AMELY-
NEK KORLÁTLAN URA ES FEJEDELME: A PÁPA...**

(COPYRIGHT by JÓB PAÁL. Minden jog fenntartva.
Utánnomás még kivonatossan is tilos.)

Messze Egyiptomban, valahol Assuan mellett, ahol háromszor vetnek és háromszor aratnak minden évben, gránithegyek öléből faragják ki több ezer esztendővel ezelőtt azt a büszke obeliszket, amely most a Piazza di San Pietro kellős közepén a pápa birodalmának kezdetét jelzi. Marcona feltügyelők sok águ korbácsa véres csikot vágott ki meztelen rabszolgáknak a perzselő nap sugarai alatt szenvedő hátán, amíg elkészült ez a kőoszlop.

... És hat esztendővel a keresztrefeszítés martiruma után Caligula katonái gályákra rakták a faraók obeliszkjét és elhozták ide, Rómába. Majdnem kétszer éve van ennek... Világok omlottak össze azóta, a piramisokat a sivatag homokja lassan betemeti, a madárcsőrű isének emléke már csak a tudósok könyveiben él, profán kezek fejtik le leplét a mumianak, amiket Luxor királysírjaiban megőrzött számunkra egy kultúrában gazdag letűnt világnak csodálatos tudománya, de a faraók obeliszkje itt áll előtttem büszkén és körötte zajlik, hömpölyög az élet...

Hatalmas tér közepén áll a faraók obeliszkje.

Olyan nagy ez a tér, hogy a Piazza San Marco Venéziából, a párizsi Place de la Concorde, Bélin büszkesége: a Brandenburger Thor, vagy a Szabadság tér Pestről kényelmesen elférne az egyik oldalán.

Itt kezdődik el az az ország, amelynek korlátlan ura és fejedelme: a Pápa...

KONFLISKOCSIVAL EGY ORSZAG KÖRÜL

Intsünk magunkhoz egyet a hatalmas tér oszlopsorainál vesztendő konflisok közül és mondjuk meg az öreg kocsinak — Rómában minden egyfogatú kocsiha öreg — hogy vi-
gyen körül bennünket a Vatikán falainál és nyomban fogalmat alkottunk magunknak arról, hogy mekkora az ország, amelyet négy esztendővel ezelőtt életre hívott a lateráni palotában megkötött szerződés.

Bernini híres oszlopsoránál kezdődik meg az utunk.

Itt még Róma élete zajlik.

Villamos sinek kerülnek meg az oszlopok, a nők és autocarok vesztéssel rohannak, kicsiny talyigáján zöldes-
ges kofa viszi portékáját közöttük, zarándokcsoporthoz tömege hullámszik a járdára egyik oldalról a másikra, a villamos vonat vezetői vadul csilingelnek, a járdára kirakott asztalok mellett espresso szürcsölnek, akiknek ráérő idejük akad, az ucca tulsó oldalán magas fal emelkedik részben a magasba.

Ez a fal a határa a pápa birodalmának.

Tövében baktat lassan a konflis. Magas a fal, helyenkint lehet nyolc,

kilenc méter is, néhol hegyes kiszög-
gelések ugranak előre, pontosan olyan, amint a régi metszeteken látunk muzeumok falán, üveg alatt, vagy históriás könyvek oldalain. — Ilyen falak vetők körül a várakat, amelyeknek leomló és kormos maradványai között apró hegyek tetején bagoly huhog és amelyeknek egykori hősi védőiről kipirult arccal magyarázott nekünk a történelmi professz-szo a gimnázium negyedik osztályában. Csakhogy: azok a falak régen az enyészett martalékává lettek, maradvékaikat kísértetekkel népesíti be az emberek fantáziája...

... Ez a fal megmaradt... Néhol keskeny kertek húzódnak meg előtte, parkányukon széles és keskeny levelű pálmák hajolnak meg, ha észak felől süvít a szél, régi római téglák között keskeny lórések mutatják a helyet, ahol egykoron ágyuk hűlalt okádó csövei tátongtak, látunk golyónyomokat is, ott barnállanak a pálmák alatt, ki tudja melyik pápa seregei védték e helyeken egykor a Vatikánt... Félkör alakú nyílásokban más színű téglarakások: itt kapukat falazták be, fehér márványon

A kicsiny Andorra területe ezerszer akkora, mint a Vatikáné

A Vatikán-állam területe pontosan 44 hektár. Nem egészen hetven katasztrális hold. De ebből is két és fél hold esik a Szent Péter bazilikára és három hold a templom előtt elterülő térre.

Ez a világ legkisebb országa.

A kis Andorra köztársaság a maga 452 négyzetkilométer területével majdnem ezerszer akkora, mint a pápa birodalma. És San Marino köztársaság több, mint százszor, Monaco fejedelemsége pedig ötvenszer múlja felül területben a Vatikánt.

Csak a nyitva hagyott kapuk valamelyikén lehet bejutni a világ legkisebb országába.

A kapukban azonban feltart bennünket a posztot álló gárdista. Az engedélyt kéri.

Mert ebbe az országba csak az léphet be, akinek névre szóló írásos engedélye van.

Az idegennek, ha levelet akar feladni a vatikáni postahivatalban, vagy dolga akad egyikében a vatikáni hivatalokban, a kapuk alatti fiúkében

kimere a pápának, akik Szent Péter bazilikájában nyugszanak és életükben rányomták bélyegüket a helyre, amit ők építettek.

Néhol nyitva van a kapu. Kívül: fehér termésköböl faragott várta, ebben Italia carabinieri állanak őrt. Bent már a svájci testőrség gárdistái kéri a belépőtől az igazolványt.

A kapun innen Róma van, túl a várfalon Szent Péter földi helytartójának kicsinyke birodalma...

Hegyes szögbe ugrik ki a várfal: itt már balra kell fordulni a kocsinak. Megyünk vissza a Piazza di San Pietro felé. Egy hidra érünk, vasuti sinek fölött visz el, a sinek a Vatikán-országba futnak, most építették őket. Rajtuk csak a pápa vonatjának három vagonja roboghat. Csöndesebb utcákba jutunk,

az utunk nem tartott tovább félóránál, ennyi idő alatt kerül-tük meg a pápa országát

és már ott vagyunk, ahonnan elindul-tunk: Bernini oszlopai alatt.

A taxaméter órája még csak öt lí-rát sem mutat...

kiállítják az engedélyt. De ezzel csak oda mehet el, ahova az engedély szól. Polgári ruhás vatikáni csendőrök lépten-nyomon kéri az igazolványát. Udvariasan, de határozottan. És ha az idegen távozik a pápa országából, a kapunál elveszik tőle az engedély-blankettát.

Rómában zajlik az élet, itt: nyugalom torpszkedik békés emberek csöndes birodalmában.

Pár lépés választ el csak Rómától, de mennyire más itt az élet, mint a falakon túl... Ott: a nagy metropolis zajos élete dübörög, itt: urrá lett a nyugalom és a csönd. A látogató, aki átállépte egyikét a kapuknak, a második percben érzi, hogy egy másik világba érkezett. Amott: rohanva dolga után a véges életű földi halandó, itt: örökéletű szentek sirjai fölött mosolyogva, nyugodtan sétál a vatikáni polgár. Senkinek sem sietős az útja.

Minden lépés: egy újabb meglepetés.

A Vatikán-állam kevés uccáján,

FASOR SZANATORIUM

BUDAPEST VII. KER. VILMA KIRÁLYNŐ ÚT 9. TELEFON 31-5-26.

Sebészet, belgyógyászat, szülészet, nőgyógyászat, idegosztály
Olcsóbb, mint bármely klinika vagy kórház külön-szobája.

Napi ellátási díj 10 pengőttől.

Kórházi pauszárak idegbetegek esetében, továbbá szüléseknél.

Tűzifát, szenet, kocszot

legolcsóbban szállít a
**DEBRECENI FAIPAR
ÉS FAFORGALMI Rt.**
Telep: Salástrom u. 5. Telefon 2156.

évszázados templomai és modern palotái között alig lehet pappal találkozni.

Talán csak a vatikáni patikában dolgoznak irgalmas rendű barátok, akik elkészítik a recepteket. Azután: csak az etiopiai kollégium fekete arcu növendékei keresztezik néha az utcákat.

Évekkel ezelőtt jártam a szépesi püspökség székhelyén, Szepeshelyen. Ezt a várost is magas fal veszi körül. Itt azonban csak papot lehet látni az uccán és a hivatalokban. Pap a bíró, reverendás papok ülnek a püspöki irodában az írógépek mellett. Azt hittem: itt is ez a kép fogadja a látogatót.

Es mennyire csalódtam.

Az összes hivatalokban civilek dolgoznak. A postán, a telegráf hivatalban, a törvénytiszteken, a kormányzó palotában, a Vatikán-állam különböző üzemeiben csak polgári alkalmazottak vannak. A papok, akiknek dol-guk akad a Szentszéknél, elvégzik ügyüket a vatikáni palotában, amelyek bejárata a bronzkapunál nyílik. Itt: nincsen keresni valójuk:

női alkalmazottja egy sincs a pápa országának.

De azért laknak itt nők is. Elég sokan a Vatikán-állam lakóinak egyharmada nő. Ezek egy része apáca: a Via del Pelegrinó egyik új palotájában ők javítják ki a megsejtült gobelineket. A többi: a vatikáni állampolgárok felesége, leánya. És mégis mennyire különös: hetekig kószáltam a vatikáni államban, ide való nőt azonban alig láttam a klasszikus udvarok, vagy új paloták mellett. A nő itt: elvégzi dolgát lakásának falai között, ha azután kíváncsi egyébre is, akkor: siet Rómába...

A Vatikán nem asszonyok számára való...

Telefonszámunk:

Szerkesztőség és kladóhivatal

32-12.

A TISZÁNTULI SZÉPMIVES CÉH KÖZGYÖLÉSE

A Tiszántúli Szépmíves Céh e hó 11-én, csütörtökön délután öt órakor a városháza közgyűlési termében tartja 1933. évi rendes közgyűlését a következő tárgysorozattal: 1. Beszámoló az egyesület működéséről. 2. A költségvetés és zárószámadás tárgyalása és a felmentés megadása. 3. Alapszabálymódosítás. 4. A tisztikar és választmány indítványainak tárgyalása.

A közgyűlés tárgyaihoz szorosan nem kapcsolódó különálló indítványok azonban csak akkor tárgyalhatók, ha azokat a közgyűlést megelőzőleg legalább hat nappal előbb írásban nyújtották be a főtűkárhoz (Városháza, levéltár). Ezek mint önálló indítványok a választmány javaslatával állva a tárgysorozatban külön pontként szerepelnek.

Tisztelettel kéri az elnökség a Céh tisztikarát, választmányát és tagjait, hogy a közgyűlésen, tekintettel a tárgyak fontosságára, okvetlenül megjelenjen szíveskedjenek.

Elnökség.

Tiszántúli Közgazdaság

Uj irányelveket a gazdasági politikába!

Irta: dr. ERDŐS IMRE.

A hazai gazdasági válság kulminációs pontjában kétségkívül az országnak számbelileg legfontosabb rétege: a mezőgazdaság áll s így a segítségnek is elsősorban ennél a termelési ágánál kell megindulni, mert az itt bekövetkező fellendülés a termelési ágak másik két nagy csoportjára: az iparra és a kereskedelemre is termékeny kihatással lenne.

A kormányzat felismerte ezt a tényt s az ebből folyó következményeket, azonban az utakat, amelyeket célja megvalósítására kiválasztott, — szerény meggyőződés szerint — nem helyesen jelölte meg, mert a mezőgazdasági politika mostani iránya a bajok végső konzekvenciáját: a gazdasági összeomlást csak elodáznai alkalmas, de nem megakadályozni.

A kormányzat már a bankzárlat óta a rendeletek tömegével igyekezett válságnak gátat emelni, ez azonban nem sikerült s nem is sikerülhetett, mert ne mláttuk ezekben a gazdasági elgondolásokban azt az átlátást, amely egy helyes, célirányos politikát jellemez.

Nem célozom az utóbbi hetekben napvilágot látott gazdasági rendeletekkel behatóbban foglalkozni, mert ezek kritikáját arra hivatottak úg ya sajtóban, mint a parlamentben már bőven elmondották. Mindenesetre meg kell azonban állapítanom, hogy az eddigi helyzettel szemben a gazdasági intézkedések mi változást sem jelentenek s csupán újabb injekciók a haladó gazdasági organizmus testében. Mert

a gazdának nem kamat-redukcióra, a fizetési kötelezettségnek kisebb időre való eltolására, hanem bajai végleges megoldására van szüksége.

Ez a végleges rendezés nem csak a gazdának, de az iparosnak és a kereskedőnek, valamint az összes foglalkozási ágaknak eminens érdeke, mert az ideiglenes rendelkezések a hitelélet megindulását nem teszik lehetővé s a kibontakozás útját nem rajzolják fel a gazdasági élet horizontjára.

Mindenesetre azonban tárgyilagosan el kell ismernünk, hogy az a türelmi idő, amelyet a gazdasági rendelet a mezőgazdaság számára megteremtett, alkalmas arra, hogy ezalatt a gazdasági életünk átfogó, tervszerű reorganizálását keresztülvigyük.

A VALORIZÁCIÓ UTAN DEVALORIZÁCIÓ

Az inflációs világban, a pénz vásárló erejének csökkenésekor nagyon helyes gondolat volt a valorizáció bevezetése, ma tehát a pénz vásárló erejének növekedésével, illetve a látható defláció mellett — megítélés szerint — a valorizáció analógiájára keresztül kellett volna vinni a devalorizáció elvét. A kormányzat azonban arra a tetszetős alapra helyezkedett, hogy az adós, aki kötelezettséget vállalt, tegyen is eleget annak 100 percentig, mert az ellenkező politika a hitelezők — hogy ezen fogalom mögött a jelen esetben kik állanak, azt ismertetnem kell — megkárosítását eredményezné.

Ha pedig a kormányzat a fentebb érintett gondolat keresztülvitelét elvetette, úgy nézünk kell, hogy vaj-

jon vannak-e még s melyek a bajból kivezető utak?

MAXIMALÁS — MINIMALÁS

A háborús világban a termelés lecsökkenésekor a fogyasztók kiuzsorázásának megállítását célozta az ármaximalálás. Kézenfekvő lenne tehát az az elgondolás, hogy

a tultermelés korában a termelők kiuzsorázását kell megakadályozni s ezt az árminimalizálása mellett keresztül is lehetne vinni.

Nem gondolok itt az összes termelvények árának hatósági megállapítására, mert jól tudom, hogy a gazdasági életben a mesterséges beavatkozások számát a legcsökélyebb mennyiségre kell redukálni. Magyarországon a gazdasági lerongyolódásnak a számos s ezuttal felsorolni nem kívánt oka mellett legfőképpen a mezőgazdasági cikkeknek, különösen a buza és a rozs árának kasztrófális lezuhanás az okozója. Ennek a két utóbb említett cikknek az eladási árát kell tehát minimálni oly módon, hogy ez ne okozza a többi termelési ágak tulságos megterhelését. Természetes, hogy ezáltal nem hozható vissza a 40—50 pengős métermázsánkénti buzaár, de igenis a mai 5—7 pengős árral szemben egy 20—25 pengős egységár.

A TERMELŐTERÜLETEKET MEG KELL HATAROZNI

Az ország buza és rozs termelési területének terjedelme ismeretes; gondoskodni kell, hogy ez a termelési terület ne haladja meg a jelenlegi állapotot, sőt lehetőleg csökkenjen. Mert, ha a buza és rozs területének lefixálásáról gondoskodás nem történne, úgy ez egész természetesen az árminimalálás dacára is, sőt ennek következményeként a buza és rozs vetésterületeknek felduzzasztásához vezetnek, ami pedig semmiképpen sem kívánatos.

A búzának és rozsnak külföldről hozzánk való importálása eddig is meg van akadályozva; ha szükséges, ezeket a védővámokat fel kell emelnünk s ezáltal elejét vehetjük az e téren bennünket érhető kellemetlen meglepetéseknek.

A mai termelési és fogyasztási viszonyok mellett azt a buza és rozs mennyiséget, amelyet belföldi fogyasztás céljaira a kereskedelem nem tudna megfelelően elhelyezni, az államnak kellene átvennie, hiszen — sajnos — ma az országnak nem minden polgára van még ke-

Építetők figyelmébe!

Tudatom az építetők közönséggel, hogy elvállaltok minden e szakmába vágó munkákat,

új épületek, istállók, görék és más ehhez hasonló épületek fedelzetét; és bármilyen javításokat anyaggal, vagy anélkül a legjutányosabb árban elvállalom.

Tervezleteket és költségvetéseket díjmentesen elkészítek. Kérem a tisztelt közönség becses pártfogását

MESTER JÁNOS

képesített ácsmester.

KÖLCSEY UCCA 14. SZAM.

nyérrel ellátva. Azt a mennyiséget pedig, amelyet az állam magához váltana, a már rendszerre vált inségakciók során pénz helyett természetben, avagy lisztte feldolgozva az inségeseknek kellene kiszolgáltatni, mert az éhezőknek elsősorban kenyár kell.

Ezzel az elgondolással párhuzamosan az ipari cikkek árának csökkentésével kell a gazdálkodás rentabilitását s így az ország összes többi rétegeinek foglaltsági képességét elősegíteni.

OLCSÓ MUNKÁS MELLETT DRAGA CIKKEK

A genfi nemzetközi munkahivatal legutóbbi kimutatásának ada'iból megállapíthatóan a magyar munkás munkabére a világszerte igen alacsonynak ismert japán munkabérnél is mélyebb színvonalon áll. Joggal tehető fel az a kérdés, hogy

a nálunk érvényben lévő ilyen alacsony munkabérek mellett vajjon miért olyan magas ipari termelvényeink ára

s hogy lehetséges az, hogy a japánok által készített ipari cikkek olcsóságban és minőségben az alacsony munkabérek mellett sokszorosan felülmúlják a hazai áruk minőségét és árát? A most feltett kérdésre a kormány helytelen vámpolitikája adja meg a választ. Nevezetesen hiába termel a gyáros olcsó áron, vak önzésében nem hajlandó az ipari cikketek méltányos haszon mellett a fogyasztó rendelkezésére bocsátani, nem hajlandó annál kevésbé, mert a kormányzat a nagyipar e falánkságát nemcsak hogy eltűri, de vámrendszerevel tudatosan elő is segíti. Kézenfekvő itt is az orvoslás:

meg kell változtatni vámpolitikánk eddigi irányát.

Az ipari védővámokat le kell szorítani egy olyan szintre, amely mellett a nagyipar megtalálná ugyan számítását, de a jövőben elvesztené a nemzetgazdaság nagy kárára eddig zsebetett millióit. Meg vagyok győződve, hogy még a védővámok leszállításának tényleges keresztülvitelére sincs szükség, elég volna e fegyverrel való élés lehetőségének a kilátásba helyezése, mert ebben az esetben a nagyipar önként leszállítaná eddigi irreális árait az élet megkívánta realitás vonaláig.

Egyesek ugyan joggal felvethetnek azt a kérdést, hogy minek ezen most ismertett új intézkedés, hiszen a kormányzat most is hatalmában állana — ha akarná — az iparmágnások tulkapásainak a letörése. Tényleg az annak idején annyira beharangozott kartell törvény megvan, de csak papíron, mert az életben a kormány eddig nem élt az e törvényben biztosított jogaival, holott arra éppen a válsággal küzdő kapitalizmus rendszernek megmentése végett — nagyon jó tudjuk — sokszor lett volna oka. A kartell törvény valóban alkalmas lenne az ipari árak lefaragására, hiszen

a kartellek közérdekelles működése esetén magas összegű pénzbírságok kirovásával, de végső esetben azok felosztatásával módjában állana a kormányzatnak a kartellek tulkapásait megakadályozni.

Már pedig ki kételkedik abban, hogy a kartellek mai működése közérdekelles és az irányító politikának az a célszerű s a nemzetgazdaságra hasznos elgondolása, amely a kartellek megteremtését eredményezte, ma elvesztett a nagyiparosok lelkéből. Pe-

dig a nagyiparosoknak is be kellene látniok, hogy az eddig követett árpolitikájuk nem helyes és ezen már csak sacra egoizmusból is változaniok kell, mert az ország fogyasztó képességének teljes lecsökkentése végső sorban az ország erőinek össze-roppanását s közvetett hatásaiban a kapitalizmus, illetve a nagytőkének bukását jelentené.

Nem érzelmi okokból, de saját jól felfogott érdekükben kell tehát a nagyiparosoknak észretérniök és pedig minél előbb, mert

a javaknak is csak akkor van értékük, hogyha az ország összes rétegei fogyasztóképesek,

hiszen ellenesetben a tultermelés hullámai el fogják borítani a gazdasági élet egész szinterét.

Természetes, hogy még ezek az intézkedések sem tennék lehetővé a gazdaadósságok azonnali, egyösszegben visszafizetését s emellett is szükséges lenne a gazdák által igénybevett rövid lejáratú kölcsönöknek hosszú lejáratú, egy-két percent mellet kamatozó adósságokká való átalakítása, mert a gazdasági élet esetleges erős feljavulása dacára is csak successive tudna a gazda terhes kötelezettségeinek elogét tenni.

A fentiekben konturjaiban igyekeztem kifejtetni a gazdasági élet feljavítására alkalmas eszközöket s erős a meggyőződés, hogy amennyiben a főbb mezőgazdasági cikkek árát feljavítanánk, a mezőgazdaság számára nélkülözhetetlen ipartermelvények árát pedig a megkívánt mértékig leredukálnánk, ezek az intézkedések a mezőgazdasági réteg vásárló képességének egy olyan megzmosodásra vezetnének, amely a gazdasági élet szerves egységénél fogva szükségképpen rövidesen éreztetné áldásos hatásait a termelés másik két fontos faktoránál: az iparnál és kereskedelemnél és kétségkívül, hogy ez alól a hatás alól a hivatkozott foglalkozási ágakra támaszkodó szabadpályán élő rétegek sem képeznének kivételt.

◆◆◆

A mangalicasertés gyorsabb fejlesztésének és hízlalásának ismertetése

A Debreceni Gazdasági Egyesület felkérésére dr. Rácz Mihály c. gazdasági akadémiai igazgató, m. kir. gazdasági főtanácsos január 7-én, vasárnap délelőtt feltizenegy órakor a gyorsabban fejlődő mangalicasertés tenyésztésének és a gyors hízlalásnak jelentőségét és feltételeit ismerteti a Polgári és Gazdakör nagytermében. Az előadás iránt nemcsak a debreceni, hanem a vidéki gazdák részéről is páratlan érdeklődés nyilvánul meg s éppen a hallgatóság várható nagy számára tekintettel arra kéri a rendező egyesület az érdeklődő sertésenyésztő s hízlaló gazdákat, hogy helyeiket az előadás kezdetére pontosan feltizenegy órára elfoglalni szívenkedjenek. Az előadás való részvétel díjtalan.

◆◆◆

Magyar tenyészbikák beszerzése

Amint értesülünk, a szokásos bikavásárát február 22-én, csütörtökön rendezti a debreceni—hortobágyi magyar tenyészbikatelep közös legelőt hasznbérli társulat a Kis-Álomzug pusztán, hol 70 darab hároméves ridegen, a Hortobágy szikes legelőjén nevelt magyarfajta tenyészbika kerül eladásra. A vásár ügyében felvilágosítás a Debreceni Gazdasági Egyesület titkári hivatalában nyerhető.

Papirkosár

Gesztenye és tökmag

No, még ilyent se láttam!

A gesztenyesütő masina tetején arasznyi vastagon áll a hó.

Január 4-ét irunk. Ez a tél kelős közepe. Az égből sűrűn hull a vattapehely. Déli egy óra van. Ezer kisdíák máskál a járdán hazafelé az iskolákból. Az üzletek, irodák, műhelyek is bő fűtőkben bocsátják az uccára a népséget és a katonaságot. Tele van a Piac ucca járókelőkkel. Feltűrt gallérú férfiak, rózsásra csipett képű nők topognak sietve ebédelni.

A nagy fekete masina ott pocakosodik a sarkon. Nem kacérkodik vele senki. Ugy eimennek mellette, mintha a világon sem volna.

Pedig olyan csikorgó a hó, olyan tiszta és friss a hideg, annyira télies ez a tél, hogy az a jó Isten is a gesztenyesütés számára teremtetete.

Tavaszé a cseresznye, nyaré a dinnye, őszé a szőlő. Csupa zamat, iz, nedű. Am a télnek igazából a gesztenye jutott. Valódi téli csemege. Forró fehér húsa szétomlik a szájjában, mennyei íze átárad minden porcikába, édeskés illata kéjesen bizsergeti az orr szaglőidegeit.

Néhány fillérért egy staniclit megtöltenek vele.

Be lehet csúsztatni a télkabátzsebbe. Ugy melegít ott, mint egy kis kályha. A tulajdonos zsebébe sülyeszti a fél kezét és megöleli tenyerével a tüzes staniclit. Istókucce, felér egy rumosteával!

Am ez még semmi! Lassan kitor egy szemét, megszabadítja hójától és a szinte parázsló golyócskát bedugja a fogai mögé. Fenomenális! Mutathat minusz 20 fokot az öreg Celsius, a gesztenye lelket lehel átfagyott fogyasztójába és a gasztronómiai gyönyörökön felül megóvja a náthától és az influenzától. Valóságos orvosság.

Arról pedig kár szót ejteni, hogy mekkora üdvrivalgás fogadja otthon a staniclit. A gyerekek számára népnünpély, a feleség számára gyöngéd figyelem, a nagyamama számára kívánatos delikatesz egy marék sültgesztenye.

Valamikor kora reggeltől késő éjszakáig piroslott a parázs a sütő alján és az árusító néni nem győzte csomagolni a ropogós marónit. Felért egy kisebbfajta latifundiummal. Ugy repkedtek körülötte a nikkelpénzek, mint nyáron a szünyogok.

Tapsifüles gimnazisták, szurtos lakatosinasok, rátarti méltóságos urak, karcsú dámák, roskatag kávé-nénikék, sarkantyúpengető tiszturak, természetes családanyák tolongtak a füstölő masina előtt. Egy valamirevaló szerelmes ifjú téhlőben el sem mert indulni randevúra a párolgó gesztenye nélkül.

És most? A gesztenyes kályha úgy járt, mint Verescsagin képén a Sipka-szoros orosz őrszeme. A debreceni Gesztenye-szorosban minden csendes...

A sütő-néni ott didereg vastag kendőbe burkolva a standján a masina hült teteme mellett. Tökmagot árul. Hideg, bűdös, piszkos tökma-

got. A genytenyét ledöntötte trónjáról a tökmag.

Ugy érzem, hogy veszett, kolduskorunknak a tökmag lesz a szimbóluma. Politikában, irodalomban, társadalmi és gazdasági életünkben

is egyre nagyobb, uralkodóbb szerephez jutnak a tökmagok.

Csúnya tökmag-világ ez...

Mikor pattog újra a tűz a gesztenyesütőben?

ORDAS.

Ékszereket olcsón készít, javít

MOSKOVITS ékszerész, Batthyányi ucca 17. sz. Városi bérház.

Írja: H. FARKAS ILONA.

Gyermeknevelés 1934.

Az alább elmesélt apróság Budapesten történt a múlt héten, a Rózsadombon, egy gyönyörű kis piros Bauhaus stílusú villában.

A háziasszony asztalt bontott, a társaság szétszéledt az elegáns lakás kényelmes szobáiban. A díszes vasárnapi ebéd véget ért. A férfiak egy elmés bárszékény körül gyülekeztek, a nők pedig a hatalmas cserépkandalló körül, ami a virágkerthez hasonló előcsarnokot és egy nagy fogadósobát melegített.

A sárga selyembe öltözött háziasszony az espressoval foglalatoskodott.

Kitűnő volt az ebéd, jó a fekete-kávé, a finom ház atmoszférája elegáns és otthonos, a társaság csupa régi, barátságban összehangolt emberek.

A háziasszony hozzámjött.

— Szeretném neked Zsuzsikát megmutatni, egy éve nem láttad, nagyot fejlődött, igaz, sok baj is van vele. A gyerek nyugtalan, ijedős, ha a kezébe kap valamit, ösztörtör, sokat sír. Különben édes pofa. Nem vagyok miatta kétségbeesve, anyuka azt mondja, hogy én is ilyen voltam gyerekkoromban. Most egy kicsit sápadt Zsuzsi, de ez a rendes téli sápadtság, majd a nyáron, a napon újra rendbejön.

Az egészen modern, halványrózsaszín gyerekszobában okoszemű, loknis hajú, matróruhás kis lány fogadott, az öt és fél éves Zsuzsika unott arcú német nevelőnője társaságában.

A gyerekszobában kínosan szép rend uralkodott. Játéknak, játzsának nyoma sehol. Egy nagy vitrinben sorakoztak katonás rendben a babák, mackók, főzőedények, építőköcskák.

Zsuzsika szabályos pukkedlivel köszönt.

— Sok szép baba gyereked van, Zsuzsikám — mondtam a kislánynak. Remélem, jó mama vagy és gondosan eteted, öltöztöted, altatod a gyerekeidet.

— Dehogy! — felelte a kislány —, soha nem etetem, se nem öltöztetem őket. Gondold el, még nevük sincs. Nekem a játékokkal nem szabad játszani, mert vigyázni kell rájuk és én ügyetlen vagyok, eltörhetem őket. A Fraulein mindig elzárja. Minek is küldtél olyan szép babát nekem, úgysem szabad vele játszani?!

A szép mama kicsit zavarba jött, a Fraulein pedig egy pillantással engedelmet kért, hogy a vendégre való tekintettel kiadhaszon néhány játékot a gyerekeknek.

A kislány elbűvölten ugrott a játékokhoz, aztán visszaszaladt hozzám.

— Téged nem engedlek el, te játsszál velem, mert ameddig te itt vagy, addig van játékom, különben is fontosat akarok kérdezni.

— Tessék Zsuzsikám.

— Mondd, igaz az, hogy ha valaki nem eszik — kérdezte a kislány összehúzott szemöldökkel —, akkor beteg lesz és meghal?

— Dehogy! — válaszoltam —, ha valaki nem eszik, akkor éhes lesz és éhesnek lenni rossz dolog.

— Tegnap óta mindig ezen gondolkodom — töprengtet tovább a kislány. — A Fraulein mondta, hogy muszáj megenni a spenótot, különben megbetegszem. Megettem, mert félek a betegségtől és meghalni nem akarok. De arról, ugye, nem tehetek, ha a kis has utálja és rög-tön ebéd után kihányta a spenótot?

— Ha nem nagyon szereted, egyél belőle először keveset — nyugtattam meg a kislányt —, majd meglátod, szép piros lesz tőle

Csodás melleket

varázsolunk speciális estélyi mell-tartóinkkal. — Eredeti párisi modellek után készülnek

GOLDSTEIN KAROLIN cégnél, Miklós u. 5. (Apolló mozi után.) és Budapest, Kossuth Lajos u. 10.

az arcod, a karod erős, jól fogsz tudni tornászni, a kis lábod is jobban tud korcsolyázni, ha sok spenótot eszel.

A betegség és halálumusról egyelőre nem szólottam semmit, mert a gyermek előtt nem lehet a nevelőnőjét rendreutasítani, sem figyelmeztetni arról, hogy a lelketlen és ostoba nevelési módszere milyen végzetesen helytelen.

Amikor kimentünk a gyerekszobából, természetesen felháborodva vontam kérdőre barátommet, akinek háza, ruhái, lakása, életnővéje divatos, elegáns és modern, csupán a gyerekszobában úznek tudatosan lélekgyilkosságot, azért, mert ez kényelmes és egyszerű és mert anyja és nagyanyja is így csinálta.

Jobb polgári otthon gyerekszobájában láttam a fenti jelenetet. A gyermek, mint egy unatkozó kisrab, ült a rózsaszín kalitkában, ahol félelemre nevelik, az idegeit tudatosan teszik tönkre ostoba ijesztéssel.

Rossz elgondolni, hogy mi van tovább, kevésbé tehető, szegény vagy nyomorgó otthonokban? A sötétség, a tudatlanság, a butaság hogyan úzi szabadon a kísérteties játékaikat azok körül a kis gyermekfejek, gyermeklelkek és szívek körül, akik a jövőt jelentik.

Mindannyiunk jövőjét és sorsát a ma még fejletlen gyermekkezek őrzik. És ezeknek a gyermekkezeknek az anyák jelölik meg az útját.

A közömbösséget fel kell rántani!

A mai rossz viszonyok és kilitástalan jövő ellen gyermeket másképpen nem vétezhettünk fel, mint hogy ellenállóvá tesszük. Egészséges test, egészséges lélek, amit nem mérgeztek meg félelem, babonák, rettegek: a sikertelenségből is sikert kovácsol, a lehetetlen sűrűjében is utat tör magának.

Az emberiség bűnei, szenvedése, gonoszsága, nyomorgása az anyákat terheli. Nem túlzás ez! Ha a mélyére nézünk a dolognak, ide jutunk, ide kell jutnunk. Az anyák legnagyobb része az igazi gyermeknevelésről nem tud semmit. Ha tehetősebb, szívesen csúsztatja át a felelősséget sokszor egészen műveletlen, vagy valamennyire művelt, de csak nagyon ritkán hozzáértő nevelőnő kezébe. Ha rossz viszonyok közt él, a mindennapi gondmalomkerekai amúgy is szétmorzsolják idegeit, erejét. A nevelés kimerül egy fáradt ordításban, verésben, vagy kétségbeesett megbocsájtó ölelésben. A többit elvégzi az ucca, az iskola és a keserves élet.

Az utolsó évtizedek legnagyobb és legnagyszerűbb kulturális sikere éppen a pedagógia óriásleptű haladásában van.

Hogy a jelentősége milyen nagy, mutatja a modern ideggyógyászat, amely ma az egyes betegek kezelésénél és gyógyításánál mindig a beteg gyermekkori élményeit kutatja.

Az emlékebe megőrzött, átélte gyermekkori események döntőek a felnőtt életében.

A gyermek, még az is, akiről azt hisszük, hogy olyan apró, hogy meg sem értheti a körülötte tör-

Dr. Baranyi János

zongoraművész

hangversenye

a Debreceni Hangverseny zenekar

közreműködésével

Vezényel:

Halász László

január 9-én, kedden este 8 órakor az

Arany Bika nagytermében

Jegyek 80 fillértől a Méliusz könyvkereskedésben

Zenekedvelők köre tagdjainak

20 százalék kedvezmény.

Az Ön alakjára elsőrendű anyagból
tökéletes szabással készít
fehérneműt, pijamát

K i s z e l

fehérneműipar
Hozott anyagból is!

FERENC JÓZSEF UT 38. SZAM.

téteket, csodálatos élességgel rak-
tároz el az agyába és emlékezetébe
mindent. Az események hatása a
lelkébe rögződik és ha ez a hatás
szerencsétlenül káros volt, csupán
évek múltán jelentkezik gyógyít-
hatatlan idegességben, vagy kóros
hazudozásban, esetleg állandó kínos
küzdésben a saját sikertelenség,
és élhéttelensége ellen, vagy sok
más gyógyítható, de gyógyíthatat-
lan lelki betegségben is.

Az anyáknak szakítani kell a
régibabonákkal és meg kell tanul-
ni a gyermeknevelés új törvényeit.

Az ijesztést, a boszorkánymesét,
az okatlan szigorúságot, a verést, a
türelmetlenséget, a folytonos ide-
ges igazságtalan rendreutasítást
számúzni kell a gyermekszobából!

A nevelés első parancsolata és
legfontosabb tényezője: a helyes
példaadás.

A gyermekben erős az utánzási
hajlam, amit lát, rögtön lemásolja.
Nem kívánhatja tőle a szülő,
hogy olyasvalamit tegyen, amit az
apa és anya sem cselekszik.

Ha csúnya beszédet hall, ő is rá-
szokik erre a beszédstílusra, ha
ideges mozdulatokat lát, ő is meg-
tanulja, ha látja hogy az édesanyja
hazudik az apjának, letagad vala-
mit, vagy felnagyít a látogató
előtt a kis gyermek éles figyelme
pontosan felfogja, természetesnek
találja és szintén magától szokik rá
a hazugságra.

A gyermek tiszta, gyengéd virág,
amikor világra jön. Nem rossz/és
nem bűnös. A szeretet csodákat
művelhet. A modern pedagógia azt
kívánja, hogy az anyák szerető és
megértő nevelők is legyenek, jó
példaadók, hogy a gyermek, akit az
élet, a munka, a hivatás szakít és
hív el a karjaiból, becsületes, erős,
életvidám és szilárdakarátú igaz
ember legyen... ember, aki acé-
los lábán állva megtudja teremteni
a jobb jövőt.

BEIRATKOZÁSOK AZ EGYETEMRE

A debreceni m. kir. Tisza István Tudomá-
nyegyetem mind a négy (református
 hittudományi, jog- és államtudományi, or-
vostudományi és bölcsészettudományi)
karán a rendes beiratkozás az 1933-34.
tanév II. félévre 1934. január hó 8-án
kezdődik és bezárólag 22-ig tart. Aki az
egyetemre első ízben iratkozik be, vala-
mint aki — katonai szolgálat kivételé-
vel — bármely okból egyetemünkön ta-
nulmányait megszakította, a felvételért
50 fillére sokmánybélyeggel ellátott fo-
lyamodványt annak a karnak a dékánjá-
hoz nyújtja be, amely karra beiratkozni
kíván. Eredeti okiratok nélkül beadott
kérvényt nem vesszük figyelembe. Posta-
cím: Debrecen 10. Utólagos beiratko-
zásra engedélyt január hó 23-tól 27-ig
az illetékes kari dékán, január hó 28-tól
február hó 6-ig az egyetem Rectora ad-
hat. A tanári aláírást félév elején mind
a négy tudománykaron jelentkezni kell.
Az előadások január hó 23-án, kedden
kezdődnek. Az egyetemi diákjelölti iroda
szegénysorsú és jó előmeneteli hallgatók
anyagi támogatásával intézményesen fog-
lalkozik, — őket bármely tekintetben tájé-
koztatja. A tandíj félévre 102 pengő, —
beiratkozásnál 42 pengő mellékdíj fize-
tendő. Tandíjmentességért január hó
14-ig az illetékes karhoz kell folyamodni.

Tragédiák szürke hősei között, a törvénytörési tárgyalóteremben

Ki látott még forgószéket? Ahogy va-
dál száguld végig mezőkön, városokon?
Papírrongyot, lehullt levelet, tollat, kido-
bott holmik tarka összevisszaságát ke-
veri össze. Közveténcolatja, aztán szét-
fújja a világ minden tája felé.

Az élet nagy forgószéke is sok furcsa-
ságot forgat meg néha száguldásában.
Gazdagot, szegényt, munkanélkülit, öre-
get, fiatalt, az élet sok mostoha, kido-
bott gyermekét sodorja egy csomóba.
Ezekből a mostoha gyermekekből kerül
ki a bírósági tárgyalások közönsége.

A laikus ember azt hinné, hogy a tár-
gyalásokhoz van valami közük vagy ta-
lálkozik velük.

A csodálatos rádió

Már majdnem mindennyiket ismerem.
Egyesek már köszöntenek is. A folyo-
són szoktam velük elbeszélgetni a leg-
nagyobb problémáiról: saját életükről. —
Tragédiák sorozata, szegény kis életek
reménytelen küzdelemé.

Első számú barátom a rádiótechnikus.

— Legalább is annak készültem —
mondja a kopott, markásvonású ember
nagy hangon. — Így is értek azonban a
rádióhoz, ha lenne hozzá pénzem, clyan
készüléket csinálnék, hogy az egész or-
szág arról beszélne.

Beszélgetés közben drótokat, kapcsoló-
kat huz ki a zsebéből utójára egy kor-
mos kis rádiólampát. Nyilván ezek az
összes kincsei.

Meleg fény gyúl ki a szemében, ahogy
folytatja:

— Ennyi már meg van a készülékhez.

A jogtudomány szerelmese

Másik ismerősömet nem a nyomor
hozta a törvénykezés házába. Ezt kül-
önben első pillanatban látni rajta. Apolt
kinézésével, rendes ruhájával egészen
kiri a közönség soraiból. A rózsás arcú,
öszhajú kis bácsi, mintha a Biedermeyer
korából maradt volna itt valami fatális
véletlenség következtében.

— Maga bácsi csak nem melegedni jár
ide? — kérdeztem tőle egyszer a folyo-
són.

Az öreg bácsi kedvesen elmosolyo-
dott, aztán megrázta a fejét.

— Engem a tárgyalások érdekelnek
kisasszonykám. A jogtudomány a szen-
vedélyem, ez az életem be nem telje-
sült álma.

— Hátha ennyire szereti ezt a nehéz
mesterséget, miért nem ment maga is
jogi pályára? — érdeklődöm tovább.

Nagyt sóhajt a kis öreg úr. Lászik
rajta, hogy poros emlékiőkön kutat.
Aztán megszólal halkán:

— Nem engedett tanulni az apám. Pe-
dig a mód meg lett volna hozzá. Akkor
már két háza volt. Nekem most négy van.
De mit ér az egész, ha hiányzik a nevem
elől a dr? Mióta kiöregedtem a munká-
ból, idejárom nap-nap után. Kárpótolni
magam azért, hogy nem ülhetek ott a
rácson túl — és a bírói emelvény felé
int...

EGY „KEMÉNY GYEREK”, AKIT LÉTSZÁMCSÖKKEN- TETTEK

A harmadik mindennapos vendég még
egészen ifjú ember. Munkanélküli. A
nyomor még nem törte meg egészen.
Fiatal és bizik. Fehér gallérjában még
kackiás kis csokornyakkendő, ócska ci-
pője még fényre pucolva ragyog, ko-
pott ruhája még rendezen vasalt.

— Ez még felül van — mondják a ba-
ráta — kemény gyerek és nem hagyja
magát legyúrti.

— Hogy lett munkanélküli? — kérdez-
tem a „kemény gyerektől”.

— Létszámcsökkentés — feleli lako-
nikusan.

Ebben az egy szóban benne volt az

lán tapasztalatszerzés, okulás céljából
ülnek nap-nap után egymás mellett szo-
rongva a kemény fapadokon. De aztán
hamarosan kiderül, hogy egészen más-
ért üldögel ott ez az állandó közönség.
Az oka igen egyszerű és szomorú. Ide-
menekülnek hideg szobáikból, a sötétben
ásztató kis vaskályháik mellől, ide, ahol
felmelegedhetnek és megszártíthatják vizes
bakkancsaikat, lyukas cipőiket.

Elgondolni is rossz, mekkora utat járt
be némelyik, még szegénységének re-
ménytelensége idehozta a tárgyalóte-
rembe.

Ajándékba kaptam. És ha minden al-
katrész együtt lesz, mégis megcsinálom
ezt a készüléket!

— De hát itt a tárgyalóteremben baje-
san tudja azokat összeszedni — mondom
neki.

Néma válasza minden szónál megdöb-
bentebb. Felemeli először egyik, aztán
másik lábát, lábán a cipőnek csufolt bő-
rdarabot, melynek talpán tenyérszerű lyu-
kak bizonygatják, hogy itt kell neki ülni,
mert itt meleg van. Kint őrlődő egyhangu-
sággal csöpög a novemberi eső, kis odu-
jának kályhájában pedig csak a szél fü-
tyürész. Arcán lázroszák tüzelnek — ta-
lán mégis megcsinálja nemsokára azt a
a rádiót. Kis angyalok fognak vele szó-
rakozni és összeveszni azon, hogy me-
lyik mennyei másort fogják a szegény
ember csodálatos rádiójával.

egész mai élet. A sok ember, a kevés
munkaalkalom. Mi lesz vele? Most még
lekeféli mindennap a ruháját, fényesre
tisztítja a cipőjét és felkötö a nyakken-
dőjét. Aztán lassankint egyiket is, má-
sikát is elhagyja.

— Délelőtt itt melegszen, délután ál-
lást keresek — mondja végül — egész
nap nem bírom a hideget.

A JÓS

S járkálnak le-fel a folyosón, — az
előkelőbbje cigarettát sodor — és han-
gosan vitatkoznak a lefolyó tárgyalásról.
Olyan jogi kifejezések röpködnek a le-
vegőben, hogy az ember azt gondolná:
egy regiment ügyvéd közé pottyant.

Az egyik sarokban áhítatos hallgató-
ság figyel valakire. A valaki ugyan nem
látszik, csak egy éles hang hallatszik a
kis körből: — Meglátjátok 2 évet fog
kapni, én mondom nektek, elhihetitek! —
(Az éles hangnak igaza volt — csak-
ugyan két évet kapott a vádlott).

A tehetséges jós nemsokára láthatóvá
vállik. Közönsége új szónok köré huzó-
dik és ő ott marad egyedül, soványan
kicsin, Vézna alakján csak úgy lóg a ru-
ha, az ember minden pillanatban attól
tart, hogy elveszti. A szenvedélyes be-
szélők hatodik érzékével megsejti ben-
nem az új áldozatot.

— Kérem, ha ez az ember odabent — a
vádlottra céloz — nem olyan buta, bizo-
tosan felmentik. Mert a büntetőtörvény-
könyvnek ez és ez a paragrafusa ezt meg
ezt mondja — és szinte beleszédülök a
paragrafusok és törvénykönyvcsikkek soka-
ságába. Mintha a kabátja újjából rázná
ki őket. Magánéletéről semmit nem
mond. Az ő világa a paragrafusok vi-
lága.

Egyik „kollégája” elmondja később,
hogy a kis ember félig már belebolon-
dult a törvénybe.

— Permániákus az kérem — mondja
a „kolléga” pedig valamikor gazdag
ember volt, de mindenét elperelte. Most már
ennivalója is csak néha akad. Pere meg
egy sem. Ilyen koldussal ki áll oda per-
lekedni? Az egyetlen vigasztalás most

már, hogy a más ügyesbajos dolgait hall-
gatja.

Furcsa tarka-barka társaság ott a tár-
gyalóterem padjain! Akik Isten tudja mi-
lyen messziről gyalogoltak oda nap-nap
után, hogy elgémberedett tagjaikat egy
kicsit felmelegítsék! De mi történik
veleik délbent, amikor becsukják a te-
rem ajtaját? Hova mentek aztán mele-
gedni, hova mentek a hideg téli délutá-
nokon?

Rudolffy Klára.

Beszámoló a HONSZ karácsonyi akciójáról

Inségben szenvedő tagjaink téli se-
gélyezése és karácsony szent ünnepén
szeretett adományban leendő részesítése
céljából Debrecen nemesszívű társa-
dalmához intézett kérés szövegünkre a
következő természetbeni adományok
érkeztek be csoportunkhoz:

Kontsek Géza nagykereskedő 25 kg.
hántolt borsó és 50 kg. burgonya; Ba-
logh János földbirtokos 100 kg. bur-
gonya; Matkó János földbirtokos 1
zsák burgonya; Erdey Péter földbirtok-
os 50 kg. buzaliszt; Hangya Szövet-
kezet 90 kg. bab; Leiter Péter földbirtok-
os 100 kg. burgonya, Bartha István
földbirtokos 30 kg. szalonna és 120 kg.
kenyér, Harangi Istvánné földbirtokos
10 kg. liszt, István gőzmalom rt. 85 kg.
00-ás liszt, Varjas Pál földbirtokos 1
pár csirke, 8 drb. tojás és 30 dkg. zsír;
Csáky István és neje földbirtokos 10
kg. liszt, Kiss Gergely hentesmester
3 kg. zsír, Horváth Gábor hentesmes-
ter 8 kg. zsír, Szathmáry Mihály hen-
tesmester 20 drb. utalvány (20 család
részére), N. N. földbirtokos 10 kg.
ószalonna, Pávay Ferenc hentesmester
3 kg. szalonna, Harsányi és Társa
(Apaffy malom) 25 kg. 00-ás liszt, ne-
mes özv. Eröss Józsefné földbirtokos
4 és fél kg. bab, Baross Marcella urnő
7 kg. bab, Gyarmathy Istvánné urnő
2 kg. zsír és 30 kg. burgonya, Vidonő
cég 50 kg. orjacsont.

Gambrinus vendéglő (vitész Nánássy
Lajos ur) 300 ebéd, Kispipa vendéglő
(Kemény János ur) 66 ebéd, Korona
vendéglő (Tóth Imre ur) 44 ebéd,
Arany Bika 30 ebéd, Éden vendéglő
(Goldstein Arnold ur) 22 ebéd.

Nedeczky László sütőmester 25 kg.
kenyér, Kiripolszky Károly sütőmes-
ter 132 kg. kenyér, Fekete László 85
kg. kenyér, Szőke István sütőmester
85 kg. kenyér, Rácsay Károly sütőmes-
ter 25 kg. kenyér és Radics István
sütőmester 110 kg. kenyér. Azonkívül
Radics István úr melegsívű felajánlá-
sából és áldozatkészségéből tagjaink
részére a kenyeret öt hónapon át saját
árban hajlandó kiszolgáltatni, amely
jótétemény — öt hónapon át csak napi
50 kg. foglaltszást és kg.-ként csak 4
fillér különbözetet számítva — a leg-
szerényebb számításunk szerint is 300
pengő kedvezményt, illetve adományt
jelent, amely páratlan szép adományt
külön is kiemelünk és hálás köszönet-
tel külön is nyugtatunk.

Fazekas Béláné urnő 2 pár gyermek
harisnya, Havas Károly ur 1 pár boka-
védő, Grünfeld Adolf férfiruha-nagy-
kereskedő 1 öltözet ruha, Kontsek
Kornél férfi és női divatruha-nagy-
kereskedő 2 drb. férfing és 10 drb. pul-
lover, Szilágyi család 3 drb. szoknya,
1 drb. női ruha, 2 női ing, 1 drb. női
alsónadrág, 1 drb. gyermekruha és 1
drb. pullover, Füstös Dezső utóda cég
1 köteg harisnyagummi, 3 drb. jambó,
2 pár gyermeklábszárvédő, 2 drb. sap-
ka, 2 pár női harisnya és 1 pár gyer-
mekharisnya; özv. Mágory Jánosné ur-
nő 1 drb. kötött leánykakabát, 1 drb.
gyermekszoknya, 1 drb. gyermekbluz
mellényel együtt és 1 pár gyermek-
harisnya; Bartha Béla ur 1 drb. férfi-
nadrág, 1 drb. alsónadrág, 1 drb. férfi-

ing és 1 pár lábszárvádó;; N. N. 1 drb. női ing.

Mandel Lipót Rt. 6 pár hócipő, Havas Károly ur 4 pár férfi cipő, Fábrián Miklós ur 3 pár cipő és 3 pár harisnya; Szilágyi család 1 pár cipő, Bartha Béla ur 1 pár cipő, a HONSz. Csoportja 3 pár cipő.

Kónya László ur (trafikcs) 15 csomag 100 gr-os pipadobány.

Vass László cég fa és szénkereskedő 5 q hazai szén, Jakabovits Henrik szénkereskedő 3 q szén, Erdélyi tüzifa és szénkereskedés (Ihász Henrik) 2 q szén, Bajomi Józsefné tüzifalételepe 2 q fa és 3 q szén, Gabányi Sándor utóda cég (Láng Miklós) tüzifa és szénkereskedés 2 q szén.

A nemeslelkű és áldozatkész adakozóknak nyomorgó és inséget szenvedő tagjaink nevében a legáltalánosabb köszönetünket nyilvánítjuk. Egyben — miután sem a nyomor, sem a tél nem mult el az ünnepekkel — a legmélyebb tisztelettel kérünk mindenkit, akinek ez ma még módjában áll, hogy e nehéz időkben gondoljon néha-néha a nyomorgó hadigondozottakra, a világháború legszánandóbb áldozataira és a tél tartama alatt, ha valmi csekély és másra nézve talán már semmi értékkel sem bíró adománnyal is, de emlékezzen még meg tagjainkról és nyomoruk enyhítésére juttassa el kegyes adományait csoportunk irodájába.

Végül mély tisztelettel közöljük, hogy a fent sorokban felsorolt természetbeni adományokat és a „Hadirokkant-nap” alkalmából összegyűlt összeg nagyobb részét (ez utóbbit tüzifa alakjában) csoportunk 214 nehéz helyzetben élő és 336 családdal bíró tagjai — vagyis összesen 550 személy között osztottuk szíjjel 3190 pengő 39 fillér értékben. Az elosztásra vonatkozó részletes kimutatás csoportunk irodájában bármikor és bárki által szabadon megtekinthető.

A „Hadirokkant-nap”-ra legutóbbi elszámolásunk óta a következő pénzübeli adományok érkeztek be csoportunkhoz, amelyeket az alábbiakban a legáltalánosabb köszönettel nyilvánosan nyugtatunk:

Csizmadia Arucsarnok Szövetkezet 10P, Wohlberg-nyomda 1 P, Komlóssy Dezső 1 P, Református egyház 10 P, özv. Eröss Józsefné 1 P, özv. Freuenfeld Rudolfné 2 P, Szarvas Miklósné 1 P, „Török Gábor” Baráti Kör 30 P, özv. Tarr Mártonné 1 P, Boross Marcella 50 fillér, N. N. urnó 2 P, Csobán Ilona 2 P, Süttömesterek Szakosztálya 15 P, Vajda László 50 fillér, Berettyó Ármestesítő Társulat 5 P, Jakucs István 2 P, Darázs László 1 P. A most kimutatott adományok összege 85 pengő, amely összeggel együtt a „Hadirokkant-nap” eddigi eredménye — az előzőleg már kimutatott 2757 P 08 fillérrel együtt — 2842 pengő 08 fillér.

Az adakozók jóságát ezúton is hála-lásan köszöni

a HONSz. Csoport Elnöksége.

Szabványos lólapok
olcsón beszerezhetők
Nagy Károly és Társai
könyvnyomdájában
Ferenc József ut 49.
Telefon 20-18.

Uj üzlet! Csapó u. 10. Uj üzlet!
Molnár Lukácsné
rőfős és rövidáru üzlete
megnyit! Olcsó árak!

Doktor ur, a felesége és a talusi kislány Debrecenben

A doktor ur derék, becsületes, szorgalmas ember volt, pontosan látta el feladatát a hivatalban s mindenki meg volt vele elégedve. Soha semmi kifogás nem hangzott el ellene s több ízben megtörtént, hogy hivatalfőnöke barátságos beszélgetés közben ezt mondta neki:

— Nézze kérem, maga egy komoly, tisztességes ember, magának érdemes volna megnősülni.

Ilyenkor a doktor ur elpirult és zavartan hebegett valamit. Valami olyasfélét, hogy ő bizony szívesen megnősülne, de nincs kit elvenni feleségül. Kevés a nőismerőse.

— Na, ha csak ennyi a baj, — mondotta a hivatalfőnök — akkor én meghívom magát hozzánk valamelyik este. Járnak hozzánk fiatal lányok, asszonyok, úgy hogy elég nagy választék lesz a maga számára.

A doktor ur hálás köszönetet mondott a kitüntető meghívásért és a jelzett estén elegánsan, feketébe öltözve, kezében hatalmas virágcsokorral, de feltűnő szerénységgel beállított a hivatalfőnök lakására.

S mindjárt az első alkalommal megismerkedett egy csinos, szőke lánnyal, akit nagyon rokonszenvesnek talált. A rokonszenv szerelemmé fajult.

És a doktor ur feleségül vette a szőke lányt. Égetően szerette a fiatalasszonyt.

Manapság, ha egy férj igazán szereti a feleségét, az csoda. És minden csoda csak három napig tart. Hát itt valami tovább tartott. Egy egész esztendőig tartott. Ha matematikai pontossággal számolnánk, akkor néhány napot még hozzá is lehetne adni. De ki számol manapság matematikai pontossággal a hitelezőkön kívül?

Szóval az égető szerelem véget ért. A doktor ur beleszeretett olyan lett, mint egy kihűlt katlan.

Márpedig egy kihűlt katlan mindig valami új melegség után áhítoz. Így volt ez a doktor urral is. Ő is szeretett volna valamivel (helyesbítve: valakivel) befűteni a katlanba.

És miután derék, becsületes, szorgalmas ember volt, pontosan elvégezte mindennap feladatát az íróasztal mellett: a gondviselés arra a meggyőződésre jutott, hogy nem szabad hagyni a doktor urat tovább szenvedni. Sürögösen be kell fűtetni nála a katlanba. És küldött is fűtőanyagot.

Megérkezett ugyanis vidékről a doktor ur feleségének huga, pirosarcu, úde mint a reggeli zsemle.

Nem akarunk aprólékosak lenni és hosszan sem érdemes részletezni a dolgot, az történt, ami ilyenkor történni szokott. A férj beleszeretett a felesége hugába.

Ez még hagyján lett volna. A dolog azonban akkor kezdett érdekessé válni, amikor a pirosarcu hug is beleszeretett a sógorába. Ugy hogy amikor a doktor ur uszonnára hívta meg a pirosarcu hugot, az elfogadta a meghívást.

— Igen ám, de hol fogunk uszonnázni? — kérdezte és az arca még pirosabb lett.

A doktor ur mosolygott: — Csak bizza rám... A lány rábita.

És másnap együtt uszonnáztak az egyik debreceni szálloda diszkrét szobájában. Etek és ittak. Később csókolóztak. Aztán megint ettek és ittak. —

Aztán csak csókolóztak...

És attól kezdve csaknem napról-napra találkoztak egymással a Piac uccai szálloda diszkrét szobájában. — Ahol napról-napra imádták egymást.

S imádták volna egymást sokáig, de egy váratlan esemény jött közbe. Mert az események rendszerint váratlanul jönnek.

Az történt ugyanis, hogy a pirosarcu hug egy napon összeveszett a szobalánnyal. A nővére szobalányával.

Ennek következtében történt aztán az, hogy a szobalány bement a háziasszony szobájába és ártatlan arccal kérdezte:

— Vendégük érkezett a nagyságáéknak?

Az asszony meglepődött:

— Dehogyan érkezett. Honnan gondolja?

A szobalány még mindig ártatlan arccal, de sokat sejtetően mondta:

— Mert láttam tegnap a nagyságos asszony hugát, meg a nagyságos urat, amint bementek egy szállodába. Azt hittem, hogy a vendéget látogatják meg. A bomba bedobott.

De még nem robbant. Csak másnap robbant.

Amikor a feleség követte saját hugát és saját férjét. Fel a szállodába. És megállt annak a szobának az ajtaja előtt, amelybe bement a két szerelmes. De nem sokáig állt.

Amikor úgy gondolta, hogy most már itt az ideje, bezörgött. S a férj kinyitotta az ajtót.

Tovább sem érdemes részletezni a dolgot. Az történt, ami ilyenkor történni szokott. Pofon csattant, pofon durrant. A doktor ur lepofoztatott egészen a szálloda kapujáig. A pirosarcu hug pedig lerángiglatott szintén odáig.

S onnan valamennyien szépen hazamentek. A doktor ur és felesége a lakására, a hug pedig a kis hajdumegyei faluba.

A dolog itt le is zárult. A doktor ur és felesége azóta ismét békében és szeretetben élnek együtt. Mint két galamb.

A törvényben tehát alapjában véve nincsen semmi ujszerű. Egészen sablonos. Még a néhány elcsattant pofon is sablonos.

Viszont kellemetlen.

REMÉNYI GYÖRGY.

Csökkenő értékű pénz a gazdasági válság megoldására.

Székelyhidasi Sebestyén Lajos most megjelent füzetéről

Teljes aranyfedezettel bíró, de évenként bizonyos százalék értéket veszítő pénz kibocsátása alkalmas egyedül arra, hogy a bizalmatlankodó tőkét vásárlásra és vállalkozásra kényszerítse, elővarázsolja a szalmazsákokban rejtőzködő, magy pénzkészleteket és meggyorsítsa a pénz körforgását legalább is annyira, hogy ebből a forgásból mindenki leszedhess a maga élete táplálásához szükséges anyagi javakat.

Ez az a tétel, amelyet Székelyhidasi Sebestyén Lajos építész, a debreceni gazdasági élet tekintélyes vállalkozója két-íves füzetben bizonyítani kíván. A tétel nem új. A csökkenő értékű pénz eszméje kísértett Rooseveltné nagy szánálási akciójának kezdetén. Az agytröszt vetette fel, ugyanarra a célra, amelyre székelyhidasi Sebestyén Lajos akarja felhasználni, hogy leküzdjék vele a bizalmi válságot, vásárlásra indítsák a bizalmatlansága folytán megrestült tőkét s a minden héten, vagy minden hónapban értékéből bizonyos mennyiséget elvesztő bankjegy állandó gyors ütemben szivattyúzza ki és be a nemzet közgazdasági vérkeringésébe az életet adó forgalmat. Az agytröszt dobta el — valószínűleg abból a meggondolásból indulva ki, hogy olyan súlyos a válság, hogy ilyen lassan ható eszköz alkalmazására sem a sok munkanélküli és tönk szélén lebegő embernek, vállalatnak, sem pedig Rooseveltnéknél nincs ideje, annyira gyors munkát várnak tőle.

Am, ha nem új is a tétel, az ötlet, a bizonyítás teljes egészében sikerült s az író becsületesen szolgált a célnak. Teóriáktól meg nem csorbított, éles gyakorlati ésszel vezeti át a csökkenő pénz elméletét a gyakorlati vonatkozásokon. Ő valóban az élet embere, akit nem befolyásolnak s a tisztánlátástól meg nem fosztanak a pénz, az arany-mindenkefelet valótlanágának régi tanai. A gyakorlat embere, aki előtt a munka és a

reális értékek teremtésének lehetőségei lebegnek csak s így nem lekiécsinytendő e kis könyv meggyőző ereje.

A gyakorlati élet emberé a könyvnek azok a megállapításai is, amelyek a mai helyzetet jellemzik s józan, egyszerű érvekkel mutatnak rá a tömegek előtt arra, hogy a magántőke munkábaállítása nélkül a közületek bevételek hiánya miatt 1934-ben már nem tehetik meg azt sem, hogy az eddigi mértékben teremtsenek munkaalkalmat s az eddigi rendszer nem tartható fenn tovább sem az állam, sem az egyének érdeke, sem pedig az igazság szempontjából. Igazságot szolgáltat a szerző a termelő osztályoknak s magának a munkának, amikor a szalmazsákokba menekült, vagy vállalkozni nem akaró, bizalmatlansága folytán a többi osztályok rovására növekvő készpénz-vagyon megterhelését és munkábaállítást követeli.

A kis könyv józan érvelésével és becsületes szándékával jó hivatást teljesít a közlemény tájékoztatásában.

Ime, megint egy olyan elmélet, amely sokkal jobbat teremtené mai helyzetünk-nél. Amely elmélet az ingatlan és a termelői vagyon értékét. Amely munkát adna az embernek és több bevételt a köznek. Amely pillanatnyilag enyhülést, később tartós javulást hozna. És amelyből a mi közgazdasági életünk mai vezetése mellett mégsem lehet semmi...

THURY LEVENTE.

A cserkészkerület közgyűlése. A Cserkészszövetség IX. kerülete 7-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor tartja Debrecenben, a Városháza közgyűléstermében évi rendes közgyűlést. Közgyűlés után társasbéd az Angol Királynő éttermében étlap szerint. Délután 3 órakor a ref. gimnáziumban tisztgyűlés. A tisztgyűlésen szövetségi főtisztviselők tartanak 10 perces előadásokat.

1200 pengót sikkasztott egy rikkancs

Morvai Béla Király ucca 6. szám alatt lakó hírlapbizományos feljelentést tett a rendőrségen egy Tóth Károly nevű rikkancsa ellen, aki 1200 pengót sikkasztott tőle. A rendőrség az ügyben megindította a nyomozást és megállapították, hogy Tóth Károly, aki elszámolásokkal is meg volt bízva, aug. 6-án rendszeresen sikkasztott napi öt-tíz pengőt. Kihallgatták a sikkasztó rikkancsot, aki elmondotta, hogy egy Éva nevű leányismerőse van, akibe halálosan szerelmes és a pénzt a leányra költötte. A rendőrségen kihallgatták a rikkancs szerelmesét, Évát is, aki erőlyesen tagadta, hogy a fiu akár egy fillért is ráköltött volna. A rendőrség az ügyben folytatja tovább a nyomozást.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 5-én, pénteken a következő bejelentések történtek:

Születések: Nagy Péter földmunkás, fiú; István. Fagyal István napszámos, leány; Erzsébet. Czibere Albert főszámvéveő, leány; Gabriella. Csáki István földmunkás, leány; Margit. Komádi Károly mázolósegéd, fiú; Károly. Kati Antal gazdálkodó, leány; Róza. Szabó Kálmán paprikaárús, fiú; Kálmán. Szabó Gyula Máv. asztalos, leány; Ilona. Vedres Lajos bádogossegéd, fiú; Zoltán. Zámbo István közművessegéd, fiú; Zoltán. Teller Ernő hitoktató, leány; Éva. Buczkó Lajos kefésegéd, fiú; László. Molnár József földmunkás, leány; Ilona. Tóth Ferenc postatiszt, fiú; Ferenc. Laczkó Antal napszámos, leány; Ilona. Kerekes György magántisztviselő, fiú; Barna. Nagy János napszámos, leány; Erzsébet. Petrohai Ferenc napszámos, fiú; István. Papp László napszámos, fiú; Sándor. Tóth József földmunkás, fiú; József. Barkó Imre napszámos, fiú; Imre. Erdélyi Pál cipészsegéd, fiú; Tibor. 3 halvaszületés és 6 törvénytelen újszülött.

Eljegyzések: Gáti Lajos—Bíró Julia. Zamócz Antal—Szűz Róza. Karsai Gyula—Horváth Eszter. Karácsony Imre—Barna Eszter. Szarvas Péter—Vencselei Mária. Lovas Márton—Balogh Eszter. Bánki János—Horváth Róza. Neustadt Dávid—Rosenbluth Regina. Szilágyi András—Szekeres Erzsébet.

Házasságok: Básku Péter—Uj Julia. Kun Gábor—Hüse Piroška. Kiss István—Juhász Eszter. Ignáth János—Nagy Erzsébet.

Halálozások: Gergely Ferenc r. kath. 35 éves, Kassai út 29. Özv. Marozsán Györgyné Csiki Róza r. kath. 87 éves, Varga u. 45. Hübner Károly ág. ev. 51 éves, Bercsényi u. 36. Boros István ref. 18 éves, Szepes 72. Béke Julia ref. 2 hónapos, Hajdúszoboszló. Mahlmeister Gizella r. kath. 33 éves, Lorántffy u. 17. Turinszki Károly r. kath. 4 hónapos, Targoncás u. 9. Varczeka Róbert ref. 61 éves, Kurucz u. 87. Silberstein Etel izr. 45 éves, Budapest. Fekete Béla r. kath. 66 éves, K. Tóth u. 17. Özv. Tinka Kálmánné Sári Teréz ref. 67 éves, Apaffy u. 145. Zagyvay Benedek r. kath. 38 éves, Irinyi u. 7. Oláh Miklósné Stirbuj Julia g. kath. 33 éves, Erdélyi u. 56.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FÜGGETLEN ÚJSÁG”-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZIBE SZÜKSÉGLETEIT.

Mindössze 116 személy- 28 teherautó és 225 motor-kerékpár van Debrecenben

Nemcsak az autótakaró számú Debrecenből, hanem a gépjárműhelyeket és az autószerelőket is tönkreteszi a közúti adó, melynek eltörléséért hiába memorandumoznak a magyar autókлубok

Az utóbbi időben csaknem némák lettek a debreceni uccák. Mélabusan csilingel a villamos és néha végigfut az uccákon egy-egy szánkó vagy kocsi. — De nem suhannak az autók és szinte órák telnek el, amíg felhangzik valamely gépkocsi dudája.

Jóformán nem lehet látni autót mostanában Debrecenben. Mintha a föld elnyelte volna őket. Pedig nem ez történt. A tulajdonosok nagyrésze egyszerűen leállította a kocsiját. Érdeklődünk a rendőrségen a leállítások felől és rendkívül érdekes, de a mai gazdasági helyzetet szomorúan jellemző felvilágosításokat kaptunk.

Illetékes rendőrségi helyen kijelentették, hogy az autók leállítása nem mulja felül a tavalyi arányszámot. — Mindössze

152 autó volt Debrecenben, illetve a városhoz tartozó körzetben s ebből harminchatot leállítottak.

— Tavaly is körülbelül ennyi volt a leállított autók száma, — hangzott a kijelentés — de meg kell állapítanunk, hogy

akkor még nem is tűnhetett fel különösképpen a leállított kocsik száma, hisz sokkal több autó futott.

„Krözusnak kell lenni annak, aki ma az autótartást elbirja“

Ezután a debreceni autóélet egyik agilis és fáradhatatlanul lelkes vezetőjét, vitéz dr. Kiss József városi aljegyzőt kerestük fel. Vitéz dr. Kiss József már sokkal válságosabb helyzetben lévőnek tüntette fel a debreceni, illetve a tiszántuli autóéletet. Kifejtette, hogy az autótulajdonosok, akik a mai nehéz gazdasági helyzetben egyre több gondal küzdenek, nem bírják fizetni a horrorbilis autótadókat. Véleménye szerint — ha az eddigi helyzet folytatódik — csaknem teljesen kihál az autóélet nemcsak Debrecenben és a környéken, hanem az egész országban.

— A Tiszántuli Automobil Club már vagy másfél évtizeddel ezelőtt egy gyűlést tartott, — mondotta vitéz dr. Kiss József — amelyen elhatározták az autótulajdonosok, hogy

memorandumban fordulnak a kormány tagjaihoz a közúti adó eltörlése céljából.

Miután az első memorandum semmiféle hatást nem váltott ki, az elmúlt tavasszal az automobilklub az ipartestülettel karöltve ismét egy hasonló tartalmu memorandumot készített, amelyet eljuttatott a pénzügyi, kereskedelemügyi, földművelésügyi minisztériumokba. Ezuttal azt az értesülést kaptuk, hogy a minisztériumokban kedvező álláspontot foglaltak el kérelmünkkel kapcsolatban. Intézkedés azonban mégsem történt, de az autótulajdonosok abban a reményben, hogy a kérelemnek eleget tesznek, kiváltották az új rendszámokat. Minthogy már azóta is néhány hónap telt el és még mindig nem tettek eleget a memorandumban felhozott kérelemnek,

a gépkocsitulajdonosok jelentős része leállította autóját.

A közúti adó a legválságosabb helyzetbe sodorta a magyar autóéletet, amely — hacsak az utolsó huszonnégy órában nem jön segítség számára — a legka-

Még a teherautótulajdonosok között is akadtak, akik leállították kocsijaikat s ilyenformán az eddigi 33 teherautó helyett most 28 van üzemben. Egyedül a motorkerékpár-tulajdonosok tartották üzemben gépjárműiket s 231 motorkerékpárból mindössze hatot helyeztek üzemben kívül.

A rendőrségen egyébként kijelentették, hogy

a leállított autók tulajdonosai a tavasszal minden valószínűség szerint ismét forgalomba helyezik a járműveket.

Az üzemben kívül való helyezés tisztán a téli hónapok miatt történt, amikor sokkal nehezebb az autók karbantartása.

Megkérdeztük ezután azt is, hogy a legutóbbi rendszámváltottatás alkalmával valamennyi autótulajdonos kiváltotta-e az új rendszámot, mire azt a választ kaptuk, hogy akadtak, akik nem vették igénybe az új rendszámot. Ez is azt jelenti, hogy autójukat leállították.

— Am ezzel szemben tény az, — mondották — hogy azok a tulajdonosok, akik nem váltották ki az új rendszámot, azzal indokolják ezt, hogy autójuk már rossz, rozoga és nem érdemes használni.

tasztrófálisabb helyzetbe sodródik. Pedig a segítség itt nemcsak az autósok, hanem a köz érdekét is szolgálja. — Még nem is olyan régen, alig

két-három esztendővel ezelőtt négyszáz autó szalagált a városban

s ebből most már alig száz létezik. — Jobbanmondva: létezik valamennyi, csak hogy a másik háromszáz nem fut, le van állítva. Ha most azt vesszük tekintetbe, hogy a közúti adó eltörlése után mind a négyszáz autó megindul, akkor el lehet képzelni, hogy

mit jelent ez a gépjárműhelyek és a jelenleg nagy nélkülözések között élő autószerelők számára.

Valóságos állami érdek tehát az, hogy a közúti adó eltörlésével megmentsék az autósokat. S ennek az adónak az eltörlése nem is jelentene kárt az államnak. Ellenkezőleg: hasznot hajtana, hiszen

a négyszáz autó az üzembehelyezéssel a benzindó folytán bőven behozná a felmerülő differenciát.

A kormánynak arra is kellene gondolni, hogy az autósok nemcsak az adót kell fizetni, mert hiszen drága az üzemanyag is, drága a javítás és drágák az alkatrészek. Valóságos Krözusnak kell annak lenni, aki a mai autótartással járó terheket kibírja. Szerintem

a közúti adó eltörlése egészen új vérkeringést hozna a város forgalmi, de gazdasági életébe is,

éppen az előbb említett új munkalehetőségek folytán.

A FÜGGETLEN ÚJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

Vadász Endre képkiallítása

Január 14-én nyitja meg tárlatát a Déri-muzeumban Vadász Endre, ez a nagyon tehetséges és nagyon rokon-szenves debreceni festőművész, akinek évenkénti képkiallításai mindig jelentős eseményei Debrecen képzőművészeti életének. Vadász Endre egyike azoknak a ritka szerencsés festői tehetségeknek, akiknek művészetét egyéni magában a legmagasabb rendű törekvésekkel, mindenkit megnyerő természetességgel, a mai kor lelkéből lekezdett modern irányt az ábrázolás világos és könnyed érthetőségével. Innen van, hogy míg a legkomolyabb művészeti fórumok egymásután tüntetik ki juttalmaikkal, másfelől a nagyközönség még a mai nehéz gazdasági viszonyok közt is rendkívül kedvvel vásárolja alkotásait. Ma már a legtöbb debreceni művészethedvelő ember lakásában ott láthatni a falon a kiváló festő egy-egy festményének vidám színeit, az országos hírű grafikusnak néhány finom látásra, biztos kézre valló rézkarcát. A közönség, mint minden évben, az idej is szinte türelmetlenül várja Vadász kiállítását, hiszen ez a sokoldalú művész minden évben a meglepetések gazdag sorozatával várja tárlatának látogatóit. Mint értesülünk, a művész az idei nyarat a magyar tájfestészet klasszikus hazájában: Nagybányán töltötte s így érdekes lesz új, egyéni felfogásban meglátni a legnagyobb magyar festők ecsetje által megszentelt bányai tájakat. — A kiállítás ismertetésére még visszatérünk.

Új prospektusokat ad ki a város

Dr. Vásáry István polgármester megbízta dr. Ecsedi István múzeumigazgatót, hogy az idegenforgalom érdekében új prospektust tervezzen, amely 20,000 példányban fog megjelenni és pedig 10,000 példány magyar nyelven, 10,000 példány pedig német, francia, angol, olasz és magyar nyelven. Az új prospektus, eltérően az eddig kiadott prospektusoktól, könnyen áttekinthető lesz, kevés szöveggel, inkább több képpel jelenik meg. A képek főképpen a fürdőt, az egyetemet, a Kollégiumot, a Déri-múzeumot fogják bemutatni. A prospektus nem könyv alakú, hanem harmónikaszerűen szétnyitható s az összes európai utazási irodáknak megküldik.

Vásároljon hirdetőinknél.

Veres Péter előadása a magántisztviselőknél

Az újabb magyar irodalom, amelyben nagy szerepe jutott a magyar parasztnak, kevés olyan óserővel rendelkező, élesen látó és filozófus tehetségű íróval rendelkezik, mint Veres Péter, aki a hajdúság szülőtte és mégis — írásai által sokkal jobban ismerik Erdélyben vagy Budapesten, mint éppen azon a vidéken, ahol él. Balmazújvároson él ma is Veres Péter, akinek írásait a Századunk, Vámbéry Rusztem lapja hozta legelőször és így nevet vívott ki szellemóriások körében, míg Debrecenben szinte ismeretlen maradt. A kultúra debreceni hívei számára élmény Veres Péter előadása s külön élmény, hogy a Magántisztviselők helyiségében, Arany János ucca 39. sz. alatt hétfőn este félkilencor „Parasztirodalom” címen tart előadást, tehát arról beszél, amiről senki sem szólhat több rátermettséggel, mint az, aki maga is paraszt és írói tehetség dolgában is az elhivatottak közül való. Veres Péter előadására belépődíj nincs, vendégeket szívesen lát az előadás rendezősége.

Apróhirdetések

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLÉR, VASARNAP 60 FILLÉR.

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálok. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Házasság

Szerény, tisztamúltú leány ismeretséget keresem 20-24-ig, kinek némi hozománya is van. Csak teljes című levélre válaszolok. „Komoly fiú” jelgére kiadható kiad. 3399

Betöltendő állás

Népszerű biztosítási ágazat terjesztésére ügyes egyéneket alkalmazunk. Cím a kiadóban. 3383

Előkelő nagyvállalat nagy ismeretséggel és kitűnő összeköttetésekkel rendelkező kimondottan jóméjű és intelligens urakat és hölgyeket alkalmaz, komoly kereseti lehetőséget nyújtó, apuistitós, propagandá és szervezési munkára. Jelentkezés: f. hó 5-én és 6-án a Bika szálloda 240-es számú szobájában, d. e. 10-12-ig kizárólag urak és d. u. 3-5-ig hölgyek részére. 3379

Középkorú nyugdíjas keres középkorú kisnyugdíjas nőt háztartása vezetéséhez kölcsönös megterjesztés esetén örökösen. Cím a kiadóban. 198

Fodrásznő felvétetik, ki vizondolálásban perfect. Cím a kiadóhivatalba. 3395

Vincellért egy hold szőlőhöz felveszek. Dobozy-bérlés, C. lépcső, III. 13. 627

Egy fiatal fiút sütődébe hetesnek felveszek. Wesslényi u. 17. kenyérüzlet. 3397

Nagy sítőüzem jól bevezetett kenyér-ügynököt keres. Cím a kiadóban. 568

Jobb mindenest hosszú bizonyítványokkal azonnal felveszek. Rothermere u. 4. sz. 191

Shakácsnő felvétetik. Kossuth u. 15. sz. 629

Egyedülálló jobb családból való nő, ki önállóan főz, bejáró főzőnőnek felvétetik. Péterfia 1. 203

Ügyes bejáróleányt reggel fél 7-től 10 óráig könnyű munkára felveszek. Kigyó u. 38., keresztépület. 199

Oktatás

Naményi gyorsíró és gépiró iskolában szakszerű, olcsó, gyors kiképzés, állami vizsga, állami bizonyítvány. Helyesirástani, — szépirástani különórákban is. Miklós u. 8. 241

Állást keresők

Házvezetőnő aki kitűnően süt, főz, varr, elhelyezkedne urháznál helyben vagy vidéken, vagy tanyán, mint gazdasszony. Fűrdő ucca 8. 590

Gyakorlattal bíró leány pénztárba, vagy elárúgónőnek ajánlkozom. Faragó 17. szám. 201

Középkorú nő gazdasszonyi állást vállalna idősebb nőnél vagy férfinál. — Honvéd u. 25. 637

Angol és francia perfect fiatal varró nő házakhoz ajánlkozom olcsó napidíjért. Vidékre is elmegyek, otthon is vállalom. Cím: Özv. Hegedüs Imréné, Kút ucca 138. szám. 236

Ebédhordást vállalom. Győri Mihályné, Korponai u. 10. 556

Üzletek

Üzlethelyiség, hentes, mészárosnak különösen alkalmas, azonnal kiadó. Miklós u. 22. 3389

FORGALMAS helyen: KOSSUTH U. 8. KIADÓ ÜZLET-HELYISÉG.

Kiadó üzlethelyiségek. A Zenede épületében a Vár u. 1. sz. a., továbbá a Simonffy u. 2. sz. bérlésben levő 9. sz. üzlethelyiség és az iparostanonciskola alatt a Burgondia u. felőli részben egy üzlethelyiség kiadó. A bérlés tárgyában értekezni lehet Városháza I. em. 35. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt.

Üzlethelyiség (jelenleg italmérés) Csapó ucca 10. sz. alatt kiadó november 1-re. Értekezni az udvari lakásban. A/10

Jó üzlete lesz, ha kibérl a Csapó ucca 10. szám alatti bolthelyiséget. Kiadó azonnal. 454

Üzlethelyiség, fűszer-, csemege- és pékterak részére alkalmas, a fürdőben levő büffivel együtt a Bika-bérlésben azonnalra kiadó. 546

Egy üzlethelyiség kiadó. Ferenc József út 16. Alföldi palota. 317

Ürfodrászat, mely nőifodrászatra is alkalmas, elköltözés miatt azonnal eladó. Cím a kiadóban. 529

Kiadó Vigkedvő M. u. 2. számú épületben üzlethelyiség. Értekezni lehet Szent Anna 53. 1001

KÉT NAPILAPBAN 40 FILLÉRENT közöljük 10 szavas APROHIRDETÉSE T HÉTKÖZNAP, vasárnap 60 fillérént. KÉT NAPILAP sok ezer olvasója olvassa nálunk feladott apróhirdetését napon-ta, ennél fogva a nálunk feladott apróhirdetés biztos eredményt hoz. Debreceni Független Ujság Debreceni Ujság.

A zöldszemű örödög

Írta: **W. S. Rohmer** fordította **Uécsy Leó**

(62) Most egy hosszú, keskeny folyosó terült el előttünk, melynek a végére nem lehetett ellátni onnan, ahol álltunk. Smith előresietett. Az első harminc vagy negyven lépésnyire a folyosó tetejét masszív köztáblák képezték. Azután a folyosó alacsonyabb lett és az ember többször is kénytelen volt lehajítani a fejét, hogy kikerülje a keresztbehuzódó tölgyfagerendákat.

— Most az ebédlőterem alatt vagyunk! — mondta Smith. — Innen hallatszott felfelé a kopogás, az ökölrel való dörömbölés zaja.

— Hogy érted ezt?

— Egy teóriát állítottam fel, mely ezideig bebizonyosodottnak látszik. Az én véleményem szerint a sárgáknak egy foglya ma éjszaka megmenekült és segítségét akart keresni, de felfedezték és diadal-maskodtak fölötte.

— Sir Lionel?

— Sir Lionel vagy Kennedy... azt hiszem, igen.

Világosság derült az agyamra és megértettem azt a szánalmas helyzetet, amibe a görög környék juthatott a kísérteties dörömbölés hallatára. De Smith továbbisietett és hirtelen megláttam, hogy a folyosó erős lejtővé változott; és itt a tető és a falak is téglából voltak összetakolva. Smith hirtelen meg-

állt és hátranyújtott kezével megállított engemet is.

— Pszt! — sziszegte és megragadta a karomat.

Hallgatagon álltunk és feszült figyelemmel hallgatódtunk. Valahonnan a közelből egy mély, kellemetlen torokhangot lehetett hallani.

Smith eloltotta a lámpását. — Egyenesen előttünk valami halvány fény látszott derengeni. Még mindig szorosan fogva a karomat, Smith lassan kezdett előreindulni a fény felé. Egy... kettő... három... négy... öt lépést kuszunk előre... és ekkor hirtelen bepillantottam egy boltozatos nyíláson keresztül egy középkori kinzókamarába!

Csak egy részét láthattam annak a helynek, de azért nem lehetett félreismerni a minőségét. Lábszorítók, szeges csizmák és hüvelyk-szorítók csillogtak a gombákkal tele falakon. A szoba túlsó oldalán egy masszív vasveretes ajtó állt nyitva és a küszöbön Homopoulo állott, egy lámpással a kezében.

Mialatt néztem, átlépte a küszöböt és mögötte alacsony, izmos burmai, Fu-Manchu régi testőrségéből. A harmia széles vállán zsákszerűen egy fehér köpenybe öltözött leányt cipelt...

Örülség vett erőt rajtam, a bánat és tehetetlen düh örülsége. Nem mertem rátüzelni a gonosz gazemberre, mert attól féltem, hogy Karamanéhét találok el!

Smith hangosan felkiáltott és együtt rontottunk be a szobába. Nem törődve azzal, hogy ki vagy mi rejtezik ott, nekigrottunk a túlsó küszöbön álló csoportnak.

Azután vérző öklökkel, vad artikulálatlan hangot hörögve, tehetetlenül dörömböltem a hatalmas ajtón, melyet abban a pillanatban csaptak be az orrom előtt, mikor odaérkeztem.

— Bátorság, öregem! Bátorság! — kiáltott rám Smith és erélyes, szuggerálóan határozott kézmozdulattal elhúzott engem az ajtótól. — Még egy faltörökossal sem lehetne áttörni ezt az ajtót. Más utat kell keresnünk!

Elgyengültem támolyogtam hátra a szobába. Kezemet homlokomhoz emelve, körülnéztem. A fal egyik mélyedésében egy lámpás állott, mely szomorúságosan világította be a helyiséget. Szennyes serpenyők, sütővasak voltak ott és más eszközök, melyek a legsötétebb középkorra jellemzők... és betömött szájjal, megláncolva a túlsó falnál egymás mellett ültek Sir Lionel Barton és még egy ismeretlen ember.

Smith máris a hires és rettenthetetlen kutató fölé hajolt, akinek izzó kék szemei szinte őrvongva csillogtak elő napbarnította arcából. Ősz haja és bajusza szinte reszketett a régóta visszafojtott dühtől. Legyűrtem a bennem dúló felindulást és kétségbeesést és neki-láttam, hogy felszabadítsam a má-

sík foglyot, egy erős, borotvált arcú férfit. Először is levettem a hosszú kendőt, amivel szorosan be volt kötve a szája. Megszólt:

— Köszönöm, Sir. Ezeknek a vaspántoknak a kulcsai ott vannak azon a párkányon, a lámpás mellett. Az első gyűrűt eltörtem, de a sárga ördögök így megbilincselve rámakadtak, mikor feleltem voltam a folyosón, mielőtt még felkelhettem volna figyelmeiket és azután hozzáláncoltak engem egy másik, erősebb gyűrűhöz.

Mielőtt befejezte volna szavait, már kezemben voltak a kulcsok és mindkét foglyot megszabadítottam a vaspántoktól. Miután levettük szájáról a kendőt, Sir Lionel Bartonból kitörhetett minden visszafojtott mérge.

— A gazemberek elkábítottak engem! — üvöltötte. — Az elvetemült Homopoulo készítette a teámat! Ebben az átkozott cellában tértem magamhoz, amelynek a titka már generációk óta ismeretlen volt! — Villámló kék szemével Kennedy felé fordult. — Hogyan csaltak téged kelepcébe? — kérdezte meglehetősen következtelenül. — Azt hittem, okosabb vagy.

— Homopoulo rohanva jött az ön szobájából. Sir és azt mondta, hogy ön hirtelen rosszul lett és hogy haladék nélkül orvost kell hívni.

— Nos, nos, te ostoba!

— Dr. Hamilton nem volt odahaza, Sir s új orvosát mentem a faluba, dr. Magnushoz. Azonnal eljött és én felvezettem őt az ön szobájába. Kiküldte Mrs. Orant, mire csak Homopoulo és én maradtunk benn és természetesen ön.

— Nos?

(Folytatjuk.)

DIENES JÓZSEF

OFB. INGATLANFOLGALMI IRODAJA
FUVÉSZKERT UCCA 16. TELEFON: 14-98.

Foglalkozik ingatlanok adásvétele, parcellázás, lakás-, üzlet-, földbérlet, pénzkölcsön és biztosítási ügyletekkel a legelőnyösebb feltételek mellett.

Több száz eladó és bérbeadó ingatlan részletes leírása és fényképe irodámban, továbbá a Püspöki palota muzeum felőli sarok kirakatában megtekinthető.

Az összes ingatlanok részletes leírását bárkinek díjmentesen kiadom, vidékieknek postán megküldöm.

Keresek

eladó házakat, földeket, szőlőket, telkeket, földbérleteket.

Közbenjárókat díjazok!

DIENES JÓZSEF
ingatlanforgalmi irodája.

Ingatlan

Bagolyvár az úri közönség kiskorcsmája. Hid ucca 14. 2999

HALLÓ!

Ilyen olcsón ötszobás villát még nem vett senki!

Ezinté hihetetlen, pedig valóságos úgy van, hogy a Domonkos Lajos ucca (Vénkert) 24. számú, 1560 négyszögöl, prima szőlővel és többszáz termő gyümölcsfával beültetett ötszobás, tiszta téglából épült, telen-nyáron lakható úri villa potom húszezer pengőért most megszerzhető. A vételhez tízenkétezer pengő szükséges. Ezt meg kell nézni! A hatalmas telek négyfelé parcellázható, mert minden parcella uccára néz. A három parcellából kifizethető az egész villa és telek ára a vevő ingyen jut egy gyönyörű villához és szőlővel, gyümölcsösrel beültetett kerthez. Villany, vízvezeték, külön cseledlakás, istálló, kovácsolt vas- és sodronyháló kerítés (ez több, mint haterbe került ez előtt egy évvel). Ennél jobb tökélyfektetést lámpával sem lehet találni. Cím a kiadóban.

KISEBB FÖLDEK, HÁZAK
• kevés pénzzel olcsón átvethetők.
KÖLCSONÓS SEGÉLYZŐ

Szent Anna 64. jövedelmező értékes ház most olcsó árban, tízennyolczerrel megvehető. Felvilágosítás: Hirtelzövetkezet, Szent Anna tiz. 633

Eladó ondódi föld, Gál dűltében 19. számú tehermentes 2 hold 980 négyszögöl. — Értekezhetni dr. Hódy ügyvéd irodájában, Széchenyi ucca 1. 3347

Két családnak egy telken két külön úriház olcsón, tízezerrel megvehető. Maróthy 24., Perces 13. Délután tulajdonos ott van. 633

Úriház, Nap u. 23., háromszobás, komfortos olcsón. Nyolczerrel megvehető. 633

Simonyi út 11. szám alatt és a Homokkertben, Budai Ézsaiás ucca elején olcsó, kedvező fizetési feltételekkel parcelláz villatelekeket és házhelyeket. Dr. Kovács és dr. Papp ügyvédek, Batthyány u. 14. 619

Eladó Kálmánchelyi u. 26. sz. ház minden elfogadható ártért. — Értekezni: Honvédtemető u. 7. 202

Eladó több adómentes kis ház telepen részletfizetéssel is. — Értekezhetni: Gazdák Bankja, Kossuth uccán. 639

Kiadó
a mákepérsi szőlőskertben egy hold föld és ház, szőlő, gyümölcsös és pusztai föld, egy nagy méhes havi 22 pengőért. Nyugdíjasoknak alkalmas. Sárándi állomástól egy perc. — Értekezni: Szoboszlai út 10. 204

Kiadó lakás

Egy
szoba, konyha, speiz újonnan festve kiadó. József kir. h. u. 75., háztulajdonosnál. 3392

Kiadó
legjobb kétszobás cserépkályhával (üres), bolt központ. Csapó 19. 3376

Csinosan
butorozott szoba olcsón kiadó. Cserepes ucca 8. sz. ajtó 5-ik. 555

Három
és négyszobás lakás központi fűtéssel a Bika-bérbházban májusra kiadó. 545

Kiadó négyszobás városi lakások.
Debrecen sz. kir. város bérbházában több rendbeli teljes komfortos moder négyszobás lakás folyó évi május hó 1-re, esetleg azonnalra kiadó. A bérbeadás tárgyában értekezni lehet város. háza I. em. 35. sz. helyiségében a hivatalos órák alatt.

Ujonnan
festett szép uccai szoba, konyha, kamra, mosóházzal jutányosan azonnal kiadó. Apaffy ucca 20. 114

Kiadó városi kislakások.
A Szoboszlai uti bérbházban több rendbeli kétszobás lakás kiadó. A bérbeadás tárgyában értekezni lehet Városháza I. em. 35. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt.

Teljesen
különbejárati csinosan butorozott szoba január 1-ére kiadó. Cím a Független Ujságnál Piac 49. 513

Garzon lakásnak
rendelőnek alkalmas két szoba, előszoba, lépcsőházi feljárattal, butorral vagy anélkül is kiadó. Érdeklődni Üvegkereskedelménél, Rózsa u. 2. 505

Kiadó
azonnal 3 szobás és 2 szobás modern udvari lakás fűrdőszobával. Vár ucca 8. 638

Egy
szoba, konyha mellékhelyiségekkel kiadó. Tisztviselőtelep, Földi ucca 22. Nyitrai Ferenc. 200

Szép
uccai különbejárati butorozott szoba azonnal kiadó. Monti ezredes ucca 17. 577

3 és 4 szobás
földszinti és emeleti modern lakás Hungaria-palotában májusra kiadó. 3396

Légfűtés
különbejárati butorozott szoba kiadó. Iparkamara III. em. 5. 3386

Különbejárati
butorozott kisebb és nagyobb szoba azonnal kiadó. Rákóczi 35. 3400

Ispotály 7.
alatt egy szoba, konyha, kamra azonnal kiadó. Szent Anna 4. 584

Ötszobás
első emeleti szép úri uccai lakás május 1-re kiadó. Rákosi Jenő ucca 4.

Kiadó
Ferenc József út 22-24. szám alatt május 1-re 4 szobás modern II. emeleti lakás. — Értekezni lehet a Debreceni Első Takarékpénztárnál. 582

2 szobás
garzon lakás, 3 szobás, komfortos, parkettás modernizált lakás azonnalra kiadó. József kir. herceg ucca 14. 553

Kiadó
Kossuth u. 3. sz. alatt udvari II. emeleti 4 szobás modern lakás. — Értekezni lehet Debreceni Első Takarékpénztárnál. 581

Uccai
kapualatti feljárati, cserépkályhás, szépen butorozott szoba azonnalra kiadó. Lorántffy 42. sz. 573

Különbejárati
szépen butorozott uccai szoba 1-2 személy részére teljes elátással is kiadó. Irodának is igen alkalmas. Batthyány u. 9. 632

Lakást keresők

Nyugdíjas
tisztviselő száraz, féregmentes szobát keres belvárosban. Bútor van. Címét kiadóba. 615

Butorozott
szobát konyhahasználattal keresek azonnalra. Címét leadni a kiadóba kérem. 572

Konyhakertes
kisebb családi házat bérbé keresek a kertiségekben, vagy a Nagyerdő közelében, hol baromfit, sertést tartani lehet. — Levélbeli ajánlatot „Konyhakert” jellegre kiadóba kérek. 631

Eladás

Eladó
luxus szánkó, új stráf, féderes taliga, egy kazal szalma és többek. Hatvan ucca 47. 3388

Kosaras
asztali és zsebnaptárak, naptárblokkal, ugyanott üzleti könyvek minden nagyszámban olcsón kaphatók Aczel antquariumban Széchenyi ucca 2. 548

Egy
finom lábszák, két leánykabát, Schunda-cimbalom, tejeskanak, százötven literes új rézüst eladó. József kir. h. u. 75. 3391

Jó bor
literje negyven fillér. Galamb u. 4. Várarpenztárral szemben. 551

Rózsaburgonya,
fagymentes, tetszés szerinti mennyiségben kapható. Miklós u. 49., pince. 640

Gunár
libák, magvak valók kaphatók tenyésztőnél. Kossuth u. 54. 632

Tajtékpipa
ébenfa szárral, elenfántcsont és borostyán szópókával, történelmi becsű, olcsón eladó. Cím a kiadóban. S

Tolecsvai
borok, báró Waldbott Kelemen pincészetéből, literenkénti kimérés. Arpádtér 28. 3398

Zongora,
jóhangú, olcsón eladó. Luther u. 21. sz. 578

Hizott
sertés, 3 darab eladó Lorántffy u. 30. Délutáni órákban megtekinthető. 634

Meleg
fekete férfi télikabát 20 pengőért eladó. Kovács Sándor, Monti ezredes u. 13. 319

Japán
díszszekrény, berakásos, olajfestmények, perzsaszőnyegek eladók. Vigkedvő ucca 27. 636

Eladó
100 kötet Jókai-könyv, nemzeti kiadás, egy gramofon 50 darab lemezzel. Kölesséry Sámuel u. 28. Kuczik-telep. 620

Eladó
3+1 csöves kis Philips hangszórós nagyteljesítményű rádió. Cím a kiadóban. 625

Hegyaljai
sajáttermésű fajboraima leszállított árban árusítom. Nap ucca 10. szám. 635

Eladó
olcsón egy komplett háló, hencser, konyhaszekrény elvitázás miatt, 5 kgr. mérleg, új puld és stélzsi. Cím a kiadóban. 3393

Ceglédi
fajborok leszállított ára 40 fillértől. Nem édesítünk! Nem festünk! Ceglédi Bortermelők Lerakata, Varga ucca 10. 318

UJ BUTOROK
ÁTKÖLTÖZKÖDÉS MIATT minden elfogadható árakban árusítatnak: Király ucca 1. sz. Udvarban. 3390

Nagyon
szép fróasztalok, könyvszekrények, rézágalyak, hencser, — Schöberl-ágalyak, — szőnyegek, összekötők, sörgépek, gyermek-ágalyak, antik órák, mindenféle antik bútorok, különféle dísz-tárgyak igen olcsón eladók. — Ingóságközvetítőben. 602

Eladó
cserkészruha teljes, 14-17 éves fiúnak. Hunyadi u. 24. 3385

Fűtés
olcsóbbá teheti Nagy vasúzet 3 pengő körössővel, hófokozóval. Csapó forduló. 580

Hizók,
fiatalok, egytől kétfélszázig, kezesztettek, eladók. Csapó 19., házfelügyelő.

Jó érett
trágya van eladó. — Értekezni Szakács József, Petőfi tér 12. 3368

10 deka
teavaj 26 fillér, ementháli 28 fillér, sárvári teavaj 30 fillér, Stauffer-teavaj 30 fillér. Sajt-Vajházban, Piac ucca 17. Kovács-vasúzet mellett. 457

Vétel

KÉNYSZERKÖLCSON. KÖTVÉNYÉRT
legmagasabb árt Balázs bankiroda, Piac 89. fizeti. 3394

Kényszerkölcson,
hadikölcson, Nemzeti Bank részvényt legmagasabb árban veszek. Miklós ucca 13. sz. 3246

Ebedlőszőnyeget,
kisebb perzsa átvétőszőnyeget megvételre keresek. Cím a kiadóba. 543

Óriási árt fizetek

aranyért, zálogcéduláért. Ékszerkészítési, javítási legolcsóbban Feldheim ékszerész és vésnök, Piac 75.

Kerékpárt
használtat veszek és ugyanott fiatal harci párképes kanárik kaphatók. Márton Kálmán ucca 66. szám, Nyilastelep. 554

Különféle

Tönkrement
uriasszony gyógykezeltetési költ ségére olcsón vállalna horgolt ágycabátkákat, kelim, perzsa vagy más kézimunka készítését. Szives hívásra érte megyek. „Hálás” címen kérem a kiadóba. 3387

Nagyjövendelmű
üzlethez csendestársat vagy finanszírozót keresek. „Ötszörös fedezet” jellegre. 3371

Gyermektelen
öreg nyugdíjasnak adok lakást kerti munkáért, majorság neveléséért részesedést. József kir. herceg u. 12. 630

Házivarrónő
1.50 fillérért naponta házhoz megy. Fehérnemű, férfiruha-varrást, paplanvarrást vállal. — Fűrdő u. 8. 544

Kocákat
bugatásra vállalom. Nemes ucca 8. szám. 3382

Villany-rádió
szerelést, javítást szakszerűen végez Maglóczki, Piac 38. sz. 3019

Husfűstölés
olcsón, kifogástalanul. Teleki ucca 88. alatt Bébernél. 350

Gyermektelen
öreg nyugdíjasnak adok kerti munkáért, majorság neveléséért részesedést. József kir. h. u. 12. 630

Atvénnek
trafikot kezelésre, megfelelő tudással és óvadékkal rendelkezem. Cím a kiadóban. 628

Gyermektelen
öreg nyugdíjasnak adok kerti munkáért, majorság neveléséért részesedést. József kir. herceg u. 12. 630

Ahány
villanykörtét akar venni, okvetlen anyai kiégettett hozzon magával. Juhász Gyula, Varga u. 1. 194

Ondulálás
40, manikür 30, hajvágás 20 és 30. Miklós u. 53. Toma. 188

A kiadásért felelős: Thury Levente.
Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat.
Nyomatott Nagy Károly és Társai körforgógépfő, Debrecen, Piac ucca 49. szám alatt.